

30

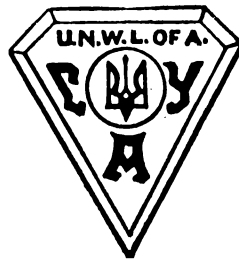
РІЧУЧЯ

ОКРУЖНОТ РАДИ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ
NEW-YORK COUNCIL OF UKRAINIAN
УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО-ЙорКУ.
NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA.

ТРИДЦЯТЬ РОКІВ (1940–1970)

ПАМ'ЯТКОВА КНИЖКА ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬЮ ЙОРКУ

THIRTY YEARS (1940–1970)

SOUVENIR JOURNAL
of the
NEW YORK REGIONAL COUNCIL
of the
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE
OF AMERICA, Inc.

Редактор ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА

Мистецьке оформлення обкладинки — РОМА БАБЮК-РЕЙНІ

У ТРИДЦЯТИРІЧЧЯ

Тридцятиліття — це в наших бурхливих часах — великий шмат дороги. Її перейшла Окружна Рада СУА у Нью-Йорку з великою громадською насагою. Заснована в часі 2-ої світової війни — зразу потрапила у вир подій. Це були трудні воєнні роки, що ставили великі вимоги до нашого членства. Потім настав ще трудніший повоєнний час із пекучою потребою допомоги скитальщині і переселенню. П'ятдесяті роки — це був час пристосування до себе різних хвиль еміграції. А в 60-тих рр. Окружна Рада СУА знайшла своє обличчя у новому членстві і нових формах праці.

Це був складний і нелегкий шлях, що його відважно пройшло жіноцтво Нью-Йорку й околиці. Із невеликого гурта п'яти Відділів у 1940 р. воно виросло у велику й жертвенну громадську одиницю, що представляє певну силу у нашій метрополії. У цій книзі подрібно відзеркалений цей шлях і накреслені його провідні одиниці. Це є пам'ятник, що його поставили жертвенні працівниці для своєї праці.

Цей ювілей знаменний для цілого Союзу Українок Америки. Бо ж місто Нью-Йорк є колискою нашої організації, де вона довгі роки існувала і розвивалась. Отже ювілей цієї Окружної Ради сприймаємо особливо тепло й сердечно. Бо в цьому 30-літті особливо виразно бачимо всі акції й події, що ворушили нашу спільноту в ЗСА. У найбільшому осередку нашого поселення вони живо зачіпали Окружну Раду СУА, що на них реагувала.

Тому вітайте нам, дорогі Союзянки Округи Нью-Йорку! Ваш 30-літній шлях каже нам покладати на вас найкращі надії!

Стефанія Пушкар
Голова СУА

УПРАВА ОКРУЖНОЇ РАДИ НА 1970 — 71 р.

Сидять зліва: Марія Демидчук — пре сова реф., Галина Гошовська — скарбничка, Марія Савчак — кор. секретарка, Розалія Полчій — зас. голови, Іванна Рожанковська — голова, Олена Гентіш — зас. голови, Ок сана Гаврищак Рак — голова Конт. Комісії, Александра Кіршак — прот. секретарка.

Стоять зліва: Леся Бервицька — реф. звязків, Анна Баран — реф. виховна, Катерина Папуга — реф. господарська, Анна Кізіма — член Конт. Комісії, Іванна Бенцаль — реф. звязків, Ольга Літепло — орг. реф., Зоя Турчин — вих. реф., Марія Стефаншин — імпрез. реф., Ольга Гірна — гос. реф., Євгенія Чума — імпрез. реф. Анна Сливка — культ. освітна реф., Ольга Мідяна — член Конт. Комісії.

Бракують: Олена Процюк — реф. сусп. опіки, Софія Котик — прес. анг. реф., Люба Раковська — гос. реф., Степанія Курис — орг. реф., Надія Кух і Марія Карпівич члени — Конт. Комісії.

ТРИДЦЯТЬ ЛІТ ПРАЦІ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Приймаючи пропозицію написати історію Окружної Ради СУА в Нью-Йорку з нагоди її 30-річного ювілею я здавала собі справу з труднощів, які мене чекають. Найбільшою проблемою для мене був початок Окружної Ради, якої архів того часу дуже скупиий, а в сучасниць його за 30 років не все залишилося в пам'яті. Я згадую для історії всі Відділи, що в 40-вих роках були на наюму терені, а тепер їх немає, хоч не всі вони мали безпосереднє відношення до Окружної Ради. Їх архіви (якщо такі є) були для мене недоступні. Я

не хотіла писати історії Окружної Ради без імен і дат, то ж у мене можуть бути пропуски з причини вище згаданих обставин. Та я старалася писати безсторонньо, згадуючи всі замітні намагання й події, як також осіб, що в них брали участь. Може цей перший літопис Окружної Ради стане поштовхом до кращого опрацювання цього фактичного матеріалу.

Дякую всім тим, що мені допомогли своїми матеріалами і порадами.

Наталія Чапленко

ОКРУЖНА РАДА СУА В НЬО ЙОРКУ 1940 — 1970

1940 — 1950 роки

Згідно з ухвалою IV. Конвенції СУА з 1939 р. у 1940 р. створено Окружну Раду СУА у Нью Йорку. Хоч на терені Нью Йорку був тоді осідок Централі СУА (до 1943 р.) — то таке посереднє тіло, що об'єднувало Відділи для більш успішної праці виявилось потрібне й доцільне.

Саме в цьому році Союз Українок Америки відзначив свєс 15-річчя бенкетом у Нью Йорку і виданням першої ювілейної книжки за рр. 1925-40, що вийшла в 1941 р. В цій книжці подано перші відомості про Окружну Раду і найближчі Відділи, що вже існували до того часу, охоплюючи два стейти, які піз-

ніше увійшли в обсяг діяльності Окр. Ради. Були це найстарші Відділи, що увійшли до СУА, як уже давніші жіночі організації та стали її ядром, а саме: 1 (засн. 1921), 3 (засн. 1925), 4 (засн. 1942), а також Відділи зорганізовані Головною Управою: 8 (1927) у Бронксі, 18 (1930) у Джамайці, 20 (1931) у Йонкерсі, 21 (1930) у Брукліні, а при ньому молодечий 53 (1938), 35 (1932) в Озон Парку, 43 (1933) у Вайтстоні та 6 молодечий (1938) у Нью Йорку, 22 (1931) у Джерзі Ситі і молодечий 51 (1937), 28 (1932) в Ньюарку, 24 (1932) в Елізабеті і 19 (1931) в Байоні. Це однак не означає, що всі Відділи охопила організа-

ційно Окружна Рада, якої завдання в тому часі не були виразно з'ясовані. Участь і активність Відділів у системі Окр. Ради в першій декаді я постараюся з'ясувати на підставі протоколів за роки 1943-50, що були мені приступні. При тім зазначую, що при числі Відділу буду подавати рік його заснування, а при підвищах число Відділу, до якого членка належить.

Перші Збори Окружної Ради відбулися 12. січня 1940 р. На них вибрано таку Управу: Ю. Ярема (4) — голова, А. Бодяк (21) — заступниця, Є. Кобзар (4) — секретарка, А. Лятишевська (4) — касирка. Ю. Ярема (пом. 1948), активна громадська діячка на терені Нью Йорку, колишня голова СУА (1925-31), пізніше почесна голова і перша голова Окр. Ради. Перша Управа започаткувала свою діяльність вступом у члени Нью-Йоркської Федерації Жіночих Клюбів, і тим самим стала репрезентантом СУА у цій великій американській організації. Вперше делегатки Окр. Ради Ю. Ярема й І. Бенцаль взяли участь у Конвенції ФЖК, що відбулася 1. березня 1940 р. У цьому році (у червні 1940) відбулися жалібні сходи в пам'ять Софії Русової, що померла 5. лютого 1940 року.

На других Річних Зборах Окр. Ради 7. лютого 1941 р., вибрано таку Управу: І. Бенцаль (4) — голова, М. Марусевич (3) — заступниця, С. Ковбаснюк (3), пізніше К. Стефанович (4) — секретарки, А. Лятишевська (4) — касирка. Цю Управу, що творила Екзекутиву Окр. Ради постійно перевибирали. Аж у 1949 р. додано до неї Контрольну Комісію і новий склад Управи Окружної Ради був такий: І. Бенцаль (4) — голова, Г. Мудрик (53 мол.) — заступниця голови, К. Стефанович (4) — секретарка, А. Лятишевська (4) — касирка. Контрольна Комісія: К. Пелешок (1) — голова, Е. Корпало (8) і М. Сукмановська (21) — члени. Тут треба дода-

ти, що К. Пелешок у 1945 р. стала головою 1 Відділу СУА, а в 1950 р. заступницею голови в Централі. Від того часу датується її активна праця в Окр. Раді.

У цьому році 5 Відділів входило до Управи Окр. Ради. З протоколів відомо, що в ширших сходах Окр. Ради брали участь ще представниці Відділів 18 (С. Кузів), і 43 (М. Бринь і К. Чолій). Таким чином Окр. Рада об'єднала 8 Відділів (1, 3, 4, 8, 18, 21, 43, 53) з найближчих дільниць Нью-Йорку: Мангетену, Бронксу, Брукліну і Вайтстону. Екзекутива скликала ширші сходи Окр. Ради (приблизно що три місяці) і в них брали участь представниці цих Відділів. Вони входили в склад комітетів в імпрезах, що їх очолювала або проєктувала Окр. Рада. Найчисленнішу участь у цих нарадах брали представниці Відділів 1, 3, 4 і 8. Це були С. Абрагамовська-Грицько, член Гол. Управи, А. Кмець, голова СУА, К. Дроздик, К. Олесницька, К. Пелешок, А. Дзюба, Е. Хомів і багато інших.

А тепер кілька слів про молодечі Відділи, що про них я згадала на початку. Було їх три на терені Округи. У Нью-Йорку відбувся їх з'їзд 16. квітня 1941 р., що ним керувала А. Мазур, заступниця голови Централі. Крім Відділів із Нью-Йорку 51, 53, 61 взяв також участь 52 Відділ із Філядельфії. На жаль не вдалося мені знайти ніяких даних про перебіг цього з'їзду. Членами мол. Відділів було тут народжене покоління, переважно дочки наших Союзянок-піонерок, між ними багато дівчат. Вони вже мали мовні труднощі і вимагали іншої програми й підходу. Це усвідомлював провід СУА, бо вже на Конвенції 1943 р. порушено вперше цю справу. А в 1945 р. відбувся на Конвенції форум молоді під гаслом „Зрозуміймо себе!” Керувала ним М. Милянович, а доповіді між іншими виголосили О. Дмитрів і Софія Демидчук. У сходах Окр. Ради брала

участь Г. Мудрик, голова 53 Відділу, а в 1949 р. вона увійшла до Управи Окр. Ради, як заступниця голови. Є згадка, що танцювальний гурток 51 Відділу, що його очолювала М. Вагнер, взяв участь 6. березня 1941 р. у фестивалі Ф Ж К з рамени Окр. Ради. Невідомо чому і коли він перестав існувати, а його число одержав у 1952 р. новий Відділ у Милвокі. Рівнож число 22 мол. Відділу з Джерзі Сіті одержав у 1949 р. Відділ у Шикаго. Ще скупіші відомості маємо про 61 мол. Віллів. У ювілейній книжці США є світлина без підпису членок, а вже в 1947 р. це число має мол. Відділ у Дітройті, а від 1960 р. Відділ у Випані. Перестав існувати Відділ у Йонкерсі, а його число дістав у 1947 р. 20 Відділ у Філядельфії. Рівнож новий Відділ в Амстердамі дістав у 1949 р. ч. 19 неіснуючого вже Відділу в Байоні.

Це була безперечно прикра втрата для США, але треба для історії про це згадати.

Свою діяльність розпочала Окружна Рада в часі воєнної хуртовини, що й виразно відбилося на її праці. Вже в 1941 р. на заклик Американського Червоного Хреста всі жіночі організації включилися в його акцію. Полягала вона на добровільній праці в робітнях при шитті білизни, бандажів тощо для воєнків, збірці грошей, продажі воєнних бондів та пожертв крові. Окружна Рада США теж включилася в цю акцію; окрім того з Нью-Йорку постав Гурток АЧХ, що його членками були самі українки. На нашому терені найактивнішими були — К. Олесницька (1), М. Марусевич (3), І. Бенцаль (4), М. Демидчук (21), С. Ковбаснюк (3), Є. Кобзар (4).

Як член Ф Ж К Окружна Рада пожертвувала на її руки 50 дол. на амбулянс для Європи (1941 р.), а також на жіночий шпиталь 130 дол., а цю суму дали Відділи: 1, 3, 4, 8, 18, 53 (1950 р.). У тому часі Окр. Рада брала активну участь

у нарадах, конвенціях, фестивалях і імпрезах Ф Ж К Згадаю важливіші: Бесняний фестиваль 1941 р. з участю танцювального гуртка 51 Відділу, Полуничний фестиваль 1949 р. з програмою 53 Відділу, виставка в часі Конвенції в готелі Астор у 1943 р.

Першим великим виступом Окр. Ради була участь у Міжнар. Жін. Виставці в 1944 р. У цій справі Окр. Рада скликала збори жіночих товариств (27. вересня), на яких представник Жіночого Національного Інституту п. Бартск з'ясував її завдання і подав вимоги. На цьому зібранні вперше вибрано Комітет Виставки, що його счолмила А. Кмець. Точніше про виставки подано в окремій статті.

У 1950 р. з рамени ФЖК п-і Сміт мала гутірку в радіо про США, що її підготувала І. Бенцаль. Зорганізованою участю в Дні Льюїльности (29. квітня) Окр. Рада закінчила свою працю у ділянці зв'язків.

На внутрішньому відтинку Окр. Рада проявила себе улаштуванням спільних імпрез. У першу чергу це було щорічне святкування Дня Матері. З успіхом відбулися дві театральні вистави „Проклята доня” (1941) і „Марта сирота” (1945) з нагоди 20-річчя США. Брала в них участь К. Гупало (4) і Е. Корнат (4). Срібний ювілей США відзначено врочистим бенкетом.

Окружна Рада була членом УККА і ЗУАДКомітету. На конгрес УККА, що відбувся в 1944 р. у Філядельфії, вислала своїх делегаток А. Кмець і К. Олесницьку. а до Вашингтону у 1946 р. І. Бенцаль і К. Олесницьку, що виголосила на конгресі доповідь „Зорганізоване жіноцтво у розбудові справедливого миру”. К. Олесницька була першою редакторкою „Нашого Життя” (1944-46). Співпрацюючи тісно з Окр. Радою стала пропагаторкою першого жіночого журналу на нашому терені, а на Конвенції 1943 р. мала центральну доповідь „Союз Украї-

нок Америки і його завдання після війни”.

Дальший етап праці Окр. Ради — це співпраця з ЗУАДКомітетом. Хоч війна закінчилась, та тисячі скитальців, що залишились у таборах, чекали допомоги від братів з Америки. Так створився ЗУАДКомітет у 1944 р., з яким СУА тісно співпрацював. У Нью-Йорку постала його Жіноча Секція в 1945 р., що її очолила І. Бенцаль, голова Окр. Ради. До неї ще належали М. Демидчук (3), Є. Ликтей (4), А. Бодак (21) і Н. Близнак (УЗХ). Їх завданням була передусім збірка одягу для скитальців, також і грошей, а пізніше поміч у переселенчій акції. При ЗУАДКомітеті був ще Переселенчий Осередок, що його очолювала М. Демидчук (3), а до нього належали А. Курило, К. Пелешок (1), І. Бенцаль (4).

У справі спровадження дітей-сиріт ЗУАДКомітет улаштував бенкет для споріднених організацій (12. травня 1946), на якому промовляли І. Бенцаль, О. Дмитрів, Л. Ковальська, М. Милянєвич. Для перших переселенців, що прибули до Америки, Ж.С. улаштувала зустріч (1946), в якій узяли участь Н. і Ю. Русови і О. Гординська. Сюди також належить акція висилання афідавітів для вдів із дітьми, що її започаткувала Централі СУА у 1949 р. Тут відзначився 28 Відділ із Ньюарку.

І хоч СУА чи Окружна Рада не були ініціатором вище згаданої праці, та жертвенна участь нашого членства не може бути поминена. Цей великий вклад праці і гроша є доказом громадської зрілості СУА.

Та найбільшим осягом у цьому 10-річчі було скликання з ініціативи СУА Світового Конгресу Українського Жіноцтва (листопад 1948 р.) у Філядельфії. До конгресового комітету увійшла І. Бенцаль, як голова репрезентаційної комісії. Доповідь на Конгресі на тему

Переселенчий Осередок, май 1952 р.

*Зліва: послідний скиталець, Іванна Бенцаль
Марія Демидчук, Катерина Пелешок,
Анна Кізима.*

„Переселенча акція і наша участь у ній” зачитала М. Демидчук.

Так постала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій. (СФУЖО). Ще в цьому році Окр. Рада скликала віче, на якому І. Павликовська, делегатка Об’єднання Українських Жінок із Мюнхену з’ясувала трагічне становище матерів із дітьми на скитальщині і потребу допомоги для них. Так постав Комітет „Мати й Дитина” при Централі СУА, а з нього вилонився Фонд Мати й Дитина, до росту якого причинилися всі Союзнянки.

Показом народньої ноші, що відбувся у 1950 р. з участю С. Пушкар і О. Лотоцької, закінчено першу декаду праці Окружної Ради СУА у Нью-Йорку.

На закінчення цього періоду треба згадати теж громадських діячок із нової еміграції, що перші включилися до вже

існуючих Відділів завдяки їх енергійним головам, К. Пелешок (1) і А. Настюк (28). До 1 Відділу вступили Е. Захарчук, К. Папуга і М. Головей а до 28 — О. Гординська (пом. 1961 р.), О. Банах-Муссаковська, С. Карапінка і багато інших.

1950 — 1960 роки

Як видно з попереднього розділу, весь тягар праці Окружні Раді СУА лежав на чотирьох Відділах-піонерах, що проявлялася в улаштуванні спільних імпрез, репрезентації назовні і жертвенною працею „на службі громади” у воєнному часі. Вже на початках цього періоду вживано заходів, щоб приєднати до Округи вже існуючі Відділи — 35 з Озон Парку, 24 в Елізабеті і 28 в Ньюарку. На жаль два молодечі Відділи 43 і 53 перестали існувати.

Для того, щоб пристосувати діяльність Окр. Ради до нових вимог, зайшла потреба зміни статуту. На Конвенції 1953 р. вибрано статутною референткою Іванну Рожанковську і їй доручено опрацювати статут СУА, а в тому Окр. Ради. Вона була також засновницею і першою головою нового 64 Відділу у 1954 р., що об'єднав новоприбуле членство і включився в працю Окр. Ради. На терені стейту Нью Джерзі постали теж нові Відділи: 65 (1955) у Нью Бронсвіку, 67 (1956) у Перт Амбою, 70 (1957) у Пассейку, 71 (1958) у Джерзі Ситі, а на терені стейту Коннектикат 66 (1956) у Нью Гейвені. Ступнево їх об'єднувала Окружна Рада. У 1959 р. їх було 16 (1, 3, 4, 8, 18, 21, 35, 53, 64 у стейті Нью-Йорк, 24, 28, 65, 67, 70, 71 у стейті Нью-Джерзі і 66 у стейті Коннектикат). Це не означає, що всі вони тісно співпрацювали з Окр. Радою. Вже віддаль від центру утруднювала тіснішу співпрацю та й їх участь у починах Окр. Ради. То ж

по Конвенції 1959 р. 5 Відділів із стейту Нью Джерзі стали ядром нової Окр. Ради в Ньюарку (гл. вище).

Діяльність цієї декади можна поділити на дві частини.

У першому 5 річчі (1950-55) ще силами Відділів-піонерів відбулися такі імпрези: разом із Укр. Зол. Хрестом Ювілейна Академія в 100-ті роковини народження Наталі Кобринської (4 листопада 1951 р.). З великої мистецької програми слід відмітити інсценізацію оповідання Н. Кобринської „Пані Шумінська” силами членок. Святування Дня Матері було псднане з показом ноші під проводом О. Лотоцької, голови СУА й мистецьким оформленням С. Пушкар і М. Хомин (13. травня 1951). За ініціативою Окр. Ради разом із іншими жін. організаціями відзначено 10-ті роковини смерті Ольги Кобилянської (15. грудня 1952). У цьому році відновлено участь Окр. Ради в Міжнар. Жін. Виставці, що відбувалася щорічно до 1961 р. Двадцятим роковинам штучного голоду в Україні присвячено День Матері-Страдниці (1953 р.). Тридцятьріччя смерті Ольги Басараб відзначено разом із іншими жін. організаціями (14. лютого 1954 р.).

У ділянці зв'язків теж можна відмітити нові почини. Представниці СУА Олена Лотоцька, голова, Катерина Пелешок, заступниця й Іванна Бенцаль, голова Окр. Ради вперше взяли участь у Конвенції Національної Ради Жінок Америки (жовтень 1953 р.). На вічу, що його скликала Окр. Рада у грудні 1953 р. І. Павликовська, представниця СФУ-ЖО, поінформувала про свою участь у Конгресі Світового Руху Матерів (М.М. М.), що відбувся у Брюсселі. Рівнож розказала про залишенців у таборах Європи, що їх вона відвідала. На цілі СФУ-ЖО присутні склали 120 дол.

Посвячення прапорів нашої Округи відбулося 10. жовтня 1954 р. Ще слід згадати про два ювілеї — 70-річчя укра-

Посвячення прапора Округу Нью-Йорк, 10. X. 1954 р.

*Коло прапорів: Робіцка і Н. Мітрінга.
Стоять зліва: К. Пелешок, О. Лотоцька, І. Бенцаль.*

їнського жіночого руху у 1954 р. у формі академії з доповіддю Марії Біляк і бенкету, 30-річчя СУА 4. червня 1955 р. (полученого з 15-річчям Окр. Ради) у формі бенкету.

У 1955 р. вибрано таку Управу: І. Бенцаль (4), голова, М. Демидчук (3), заступниця, Н. Мітрінга (1), секретарка, А. Кізима (4), касирка і референтки М. Стефанів (1), культ. освітня, М. Макарушка (64), імпрезова, Ю. Копчинська (1), пресова. Контрольна Комісія: К. Пелешок (1), Н. П'ясецька (64), М. Головей (1), М. Марусевич (3), Є. Ликтей (4), Є. Корпало (8).

У другому 5-річчі слід занотувати нове явище, що внесло певні зміни в діяльності Окр. Ради. Це є Окружні З'їзди.

1. Окружний З'їзд відбувся 27. лютого 1955 р. Взяло в ньому участь 65 делегаток, що заступали 8 Відділів, в тому 2 Відділи з Нью-Джерсі. На З'їзді голову-

вала М. Демидчук. На ньому голова СУА Олена Лотоцька виголосила доповідь п. н. „Скріплення і поширення організації через приєднання членства”. У ньому звернула увагу на тут народжене покоління, що відходить від організації і новоприбуле жіноцтво що не включається в ряди СУА, як можна було сподіватись. Ред. Л. Бурачинська виявила потребу скріплення журналу „Наше Життя”, до якого членство СУА не виявляє належного зацікавлення (мала кількість передплатниць), а більше піддержують його не-членки. Жива дискусія і змістовні проєкти, що їх уклала комісія з 7 членок (М. Стефанів (1), О. Гординська (28), І. Рожанковська (64), І. Левицька (24), М. Марусевич (3), А. Кізима (4), Є. Корпало (8)) вказує, що такі з'їзди, на яких порушуються життєві справи СУА, є корисні і потрібні.

Другий Окр. З'їзд відбувся 21. жовтня

1956 р. Взяло в ньому участь 60 делегаток від 12 Відділів, в цьому нові Відділи (65, 66, 67). Також ще неоформлений 53 Відділ з Асторії. Доповідь на орг. тему „Куди йдеш, українська жінко?” виголосила С. Пушкар, заступниця голови а тему „Суспільна опіка під сучасну пору” опрацювала О. Гординська (28). І. Рожанковська прочитала проєкт статуту Окр. Ради, що з ним уперше делегатки познайомилися. З'їздом керувала Ганна Ратич (65), а комісію висновків очолила Л. Бурачинська.

Третій Окр. З'їзд призначено на 19. жовтня 1957 р. Участь у ньому взяло 38 делегаток від 11 Відділів. Головували О. Гординська (28) і Н. Захарченко (67). Доповідачками були М. Біляк, орг. референтка СУА, на тему „Духова вартість людини, як протизага до матеріальної сили” і М. Демидчук, яка говорила на актуальні теми. Назначена доповідь „Шляхи культурної пропаганди” не відбулася через хворобу доповідачки Наталії Чапленко, культ освітньої референтки СУА. На тому З'їзді порушено і виховні проблеми, головно працю над членкою-матір'ю.

У IV. З'їзді (19. жовтня 1958 р.) взяло участь 51 делегаток від 14 Відділів, в тому двох нових 70 і 71. З'їздом керувала Катерина Пелешок, заступниця голови СУА. Зачитано такі доповіді: І. Кашубинська „За організаційну справність” і Н. Мітрінга „Мобілізація матері”, в якій порушено справу злочинности молоді. Зі звітів занотоване вперше, подано секретаркою І. Кашубинською число членів Округи — 593.

У V. Окр. З'їзді, що відбувся 25. жовтня 1959 р. по Конвенції СУА і по поділі Округи, взяли участь делегатки всіх 12 Відділів, що залишилися. З'їздом керувала С. Пушкар, заступниця голови СУА. Присвячений він був організаційній ділянці у зв'язку з затвердженням нового статуту. Дискусійна лава пору-

шила такі теми: „Праця Окр. Ради на підставі нового статуту” І. Рожанковська, стат. реф., „Організація молодих, тут народжених членок” О. Різник, голова Окр. Ради, і „Ведення зборів і прив'язання й пошана членок до своєї організації” — Н. Чапленко.

Окружні З'їзди, що на них порушували актуальні проблеми майже з усіх ділянок праці СУА, розширили дотеперішні рямці Окружних Рад, а новий статут надав їй уже виразне обличчя. Окружні Ради стали осібною ланкою у 3-ступневій організації СУА, а про її компетенції каже ч. 102 статуту СУА. То ж доба імпрез, що ними займалась Окружна Рада, повинна була уступити іншій настанові, а саме тіснішій співпраці з Відділами, зміцненні їх активности та поширенні їх мережі.

Вже в тому часі започатковано наради референток. Нарада референток суспільної опіки відбулася 14. червня 1957 під проводом О. Гординської, референтки суспільної опіки Головної Управи і культурно освітніх референток під проводом М. Головей. При Окр. Раді створено комісії, а саме — організаційну (І. Кашубинська) і виховну (Н. Мітрінга).

Ці почини можна назвати спробами, бо ж ще не всі Відділи, а навіть Окружна Рада не мали всіх референтур. То ж треба було їх створити. Саме готування З'їздів вимагало великих зусиль. Найбільшим позитивом було те, що вони бодай раз на рік згуртовували представниць усіх Відділів Метрополії.

Крім Окружних З'їздів Окружна Рада продовжувала також попередню працю. Тож треба й про неї згадати. На вістку про смерть Олени Кисілевської, голови СФУЖО, у 1956 р. відбуто разом із Українським Золотим Хрестом жалібні сходи. Щорічне Свято Матері, що його дбайливо улаштовувано 16 років, дало місце новому святкуванню в пам'ять 500 жінок-в'язнів, які згинули в Кінгірі.

На заклик СФУЖО започатковано його Днем Жалоби 18. березня 1956 р. і завершено Святом Жінки-Героїні. Це дало почин до створення Фонду П'ятсот, що має спеціальне призначення.

Зв'язок із Федерацією Жіночих Ключів послабився, а в 1957 р. Окружна Рада перестала бути її членом. Це не означає, що Окружна Рада не була зацікавлена зовнішніми зв'язками. Вже її щорічна участь у Міжнародній Жіночій Виставці давала до того добру нагоду. Крім того представниці Окружної Ради взяли участь у прийнятті для Віяї Лакшмі Пандіт, представниці Індії до ОН (22. січня 1957) , в тому ж році Національна Рада Жінок Америки запросила Окружну Раду 22. травня на товариський чай. На спеціальних зборах (22. вересня 1957 р.) О. Лотоцька і Н. Пазуняк, представниці СФУЖО, інформували про свою участь у Конгресі Міжнародної Жіночої Ради у Монреалі, а О. Процюк про Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу у Коломбо. С. Пушкар, заступниця голови, поінформувала наше членство (14. червня 1958 р.) про візиту української групи, що її вона очолювала, до Елеонори Рузвелт. Ішлося про спростування вражень із ССРСР, що їх американська діячка вмістила в пресі. У тому ж році К. Пелешок, О. Різник і О. Процюк взяли участь у конференції ЮНІСІФ в ОН. У показі ноші Далекого Сходу, що його влаштувала Організація Жінок із Пан-Паціфіку, взяло участь 12 представниць Окружної Ради.

На Окружному З'їзді 2. березня 1958 р. зайшли зміни у проводі Окружної Ради. Іванна Бенцаль, що очолювала її 18 років, дала місце новій голові О. Різник (53). І. Бенцаль була не тільки головою Окружної Ради, але рівночасно до сьогоднішнього дня займає різні пости в Головній Управі і є досі активною в Окружній Раді. Вона разом із К. Пелешок, що була заступницею голови, а тепер го-

ловою Контрольної Комісії, провели Окружну Раду крізь трудні часи її формування й росту. І. Бенцаль уміла відчутти потреби організації та вміло керувати її роботою, а К. Пелешок була в тому ділі найближчою дорадницею і не цуралась займати в Окружній Раді різні пости, коли в тому заходила потреба. Обидві пані є репрезентантками СУА в Об'єднанім Комітеті м. Нью-Йорку (у 1962 р. К. Пелешок була його головою), ЗУАДКомітету і очолювали Міжнародну Жіночу Виставку.

Тож уступаюча голова стала першою дорадницею нової голови О. Різник, що вийшла вже з тут народженого покоління. Це дочка відомої Союзянки Є. Ликтей (4). Вона зорганізувала 53 Відділ із тут народженого членства і довгі роки була його головою. Дальші члени Управи в 1958 р. є такі: Н. Мітрінга (1), заступниця голови, О. Процюк (72), секретарка, Х. Навроцька (64), касир, і референтки — І. Кашубинська (64), організацийна, М. Головей (1), культ.-освітня, О. Соневицька (64), імпрезова, А. Колтун (4), суспільної опіки, М. Демидчук (3), пресова. Контрольна Комісія: І. Бенцаль (4), А. Кізіма (4), Є. Корпало (8), М. Мосора (28).

На нову Управу чекало почесне, хоч трудне завдання — бути господинею Другого Світового Жіночого Конгресу та XII. Конвенції СУА, що відбулися 24-28. червня 1959 р. у Нью-Йорку. З ним було поєднане святкування 74-річчя українського жіночого руху та 10-річчя СФУЖО. У першу чергу створено Конвенційний Комітет у такому складі: К. Пелешок, голова (1), О. Різник (3), заступниця, І. Бенцаль (4), М. Демидчук (3), А. Колтун (4), М. Марусевич (3), О. Кравченко (71), О. Сливка (1), і А. Йонда (3). На Конгресі вперше влаштовано Виставку Жіночої Творчости, а Комітет Виставки очолила М. Головей, культ.-освітня референтка Окружної Ра-

ди. Вона також приготувала Культурно Освітню Комісію на Конвенцію. А. О. Різник брала участь у Студійних Днях СФУЖО, де мала доповідь про Національну Раду Жінок Америки, а також була товстмастром на бенкеті.

Нова Управа Округної Ради — крім участі в Міжнародній Жіночій Виставці і згаданих у 1958 р. зв'язках, взяла участь у відзначенні 15-річчя „Нашого Життя” живою газетою. Своєю каденцією (1958-60) закінчила Управа відсвяткуванням 35-річного ювілею СУА (27 листопада 1960 р.) бенкетом, що його відкрила голова О. Різник, а на якому промовляли О. Лотоцька, голова СУА, К. Пелешок, заступниця й І. Рожанковська, статутова референтка. На ньому відзначено 7 Відділів почесними грамотами і ряд членок відзнаками. З тієї нагоди видано книжку-брошуру під редакцією М. Демидчук.

Не треба затаювати труднощів, що стали в організації у тому часі при зустрічі „двох хвиль” еміграції. Проявлялись вони в особистих непорозуміннях та зрізничуванні Відділів (давні, нові й англомовні). Та здоровий розум і патріотизм української жінки і такт керівництва Округної Ради виявили громадську зрілість членства СУА, що знайшло спільну мову у спільній праці.

1960 — 1970 роки

У цій декаді слід відмітити частіші зміни у керівництві Округної Ради, згідно з т. 167 статуту.

1961-1964. Голова І. Падох (64) — колишня заступниця голови, а тепер статутова референтка Головної Управи, член Програмової Комісії, що її очолювала С. Пушкар. На Округнім З'їзді, що відбувся 26. лютого 1961 р., вибрано крім неї таку Управу: К.Пелешок (1), заступ-

ниця і організаційна референтка, Г. Гошовська (64), секретарка, М. Карпевич (64), касирка і референтки — Л. Котлярчук (1), культ-освітня, М. Турко (71), імпрезова, І. Качмарська (71), виховна, І. Бенцаль (4), зв'язків, А. Книш (64), суспільної опіки, М. Демидчук (3), пресова. Контрольна Комісія: О. Різник (53), голова, А. Кізіма (4), М. Марусевич (3), А. Свенсон (8), Я. Зарицька (21), члени. На З'їзді були присутні представниці Централі — С. Пушкар, заступниця голови і Л. Бурачинська, редакторка. Ця Управа з малими змінами працювала три роки. У цьому часі по поділі, Округна Рада об'єднувала 11 Відділів. Нові Відділи постали в Нью-Йорку — 72 (1962) і в Бріджпорті — 73 (1962).

Завданням проводу Округної Ради було — здійснювати всі ті проєкти, що їх ухвалили попередні Округні З'їзди і впроваджувати в життя новий статут. Треба було вивести Округну Раду з ролі „ще одного Відділу”, що надто багато енергії витрачав на улаштування імпрез. Взаємини з Відділами не були як слід наладані. Щоб цьому зарадити нова Управа запрошувала голов Відділів на місячні сходи Округної Ради. Треба було мати з ними безпосередній зв'язок та й їх треба було впровадити у курс праці Округної Ради. Увійшло у звичай, що Відділи звітували на сходах Округної Ради про свою працю і такий обмін думок про той чи інший почин тісніше їх із собою з'єднував. Щоб активізувати поодинокі референтури Відділів скликано наради референток — культурно освітніх, імпрезових 15. листопада 1962 р. під проводом референток Округи. На цій нараді М. Ржепецька, референтка народного мистецтва Централі, поінформувала присутніх про те, що музейна збірка СУА має перенестися до Українського Інституту Америки в Нью-Йорку. Дня 19. листопада 1962 р. відбу-

ОКРУЖНА РАДА 1961 — 64 р.

Сидять зліва до права: П. Книш, М. Головей, М. Демидчук, К. Пелешок, І. Падох, голова Округної Ради, Г. Гошовська, М. Карневич, М. Марусевич, Л. Котлярчук. Стоять зліва до права: П. Поточняк, М. Ржепецька, В. Бачинська, М. Душник, Е. Тріска, А. Свенсон, О. Різник, А. Кізима, І. Бенцаль, А. Опарик, С. Салдан.

лася нарада референток організаційних, виховних і суспільної опіки.

Справи виховання молоді щораз більше турбували нашу громадськість. На заклик СФУЖО і Централі СУА, при співучасті культурно - освітньої комісії СФУЖО і „Самопоміч” Округна Рада вложила свою велику частину праці в zorganizування першого Виховного Семінара, що відбувся у травні 1961 р. На ньому запрошені доповідачі порушили такі теми: „Виховні труднощі різного віку ” др. С. Бережницька (6. травня), „Вплив заробіткової праці матері на виховання дітей” Е. Гойдиш (13. травня), „Національне виховання молоді” Л. Храплива (13. травня), „Авторитет батьків” М. Стратієнко (20. травня). Жива дискусія виявила великі труднощі й обов’язки, що постають для матерів при вихованні дітей на чужині.

В улаштуванні спільних імпрез теж зайшли зміни. Від 1962 р. Міжнародна Жіноча Виставка більше не відбувалася.

Нова Управа перестала влаштовувати Свято Жінки-Героїні, що було започатковане в 1957 р. Зате Округа дістала дві нові імпреди. 1. „Вишивані Вечерниці”, що до тепер відбувались заходами деяких Відділів (ініціативу дав 1 Відділ) під проводом К. Пелешок, дістали тепер „протекторат” Округної Ради. 2. „Зустріч Градуантів”, що його ініціатором була голова Округної Ради І. Падох. Ця імпреза має на цілі зібрати випускників з різних середніх шкіл нашої метрополії на спільну зустріч із батьками, громадянством і Студентською Громадою, яка співпрацювала з Округною Радою у тому напрямку. Стали вони „традиційними” в нашій Окрузі і відбуваються щороку.

Окрім того Округна Рада відзначила урочистою академією 90-ті роковини народження Лесі Українки (24. вересня 1961 р.). На це свято замовлено у композитора М. Фоменка музику до слів вірша Лесі Українки „Надія” з наміром — ви-

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ 1968 р.

дати її друком. У тому самому часі К. Пелешок, як представниця Округної Ради взяла участь у відкритті пам'ятника Лесі Українки у Клівленді, де передала землю з могили поетеси, що її привезла зі своєї подорожі на Україну. Цю землю передала на руки сестри Лесі Українки Ізидори Борисової і ту землю вмуровано у підніжжя пам'ятника. А 7. лютого 1964 р. Округна Рада взяла участь у Вечорі для відзначення 50-ліття смерті Лесі Українки, що його влаштовано разом із Науковим Товариством ім. Шевченка, Культурно Освітньою Комісією СФУЖО й Українським Золотим Хрестом.

У ділянці зв'язків І. Падох, К. Пелешок і М. Душник з доручення Централі брали участь у Конвенціях Національної Ради Жінок Америки, про що інформували членок Округної Ради. Від Округної Ради брали участь у бенкеті для міжнародних спортсменів, де було представлено „королев” укоронованих на Міжнародній Жіночій Виставці (15. жовтня 1962) і в полуденку, що його влаштувала Організація Міжнародної Жіночої

Приязні в справі відновлення Міжнародної Жіночої Виставки. На показі весільної моди в Карнегі Гол 8. січня 1964 р. на запрошення корпорації Мейсі взяли участь М. Душник і І. Падох з модельками в українських весільних строях.

Теж і на українському громадському секторі Округна Рада репрезентувала СУА, де заходила така потреба.

1964-1966. Голова—Н. Чапленко, (8), тепер культурно освітня референтка Головної Управи.

Свою дворічну каденцію нова Управа з малими змінами відбула в такому складі: О. Рак (64), заступниця, М. Ржепечька (64), секретарка, Г. Гошовська (64), касир і референтки — І Падох (64), організаційна, Є. Єнсен (64), культурно освітня, М. Головей (1), виховна, І. Бенцаль (4), імпрезова, А. Книш (64), суспільної опіки, М. Душник (72), зв'язків, О. Процюк (72), пресова. Контрольна Комісія: М. Демидчук (3), Я. Зарицька (21), А. Кізіма (4), О. Різник (53), М. Конашевич (64).

Округний З'їзд відбувся 16. лютого

ОКРУЖНА РАДА 1964 — 1966

*Сидять зліва до права: М. Душник, М. Головей, М. Ржепецька, Н. Чапленко, голова
Окружної Ради, О. Рак, М. Демидчук, Є. Єнсен, А. Опарик.
Стоять зліва до права: Л. Котлярчук, С. Раковська, С. Княжинська, О. Різник, А.
Кізіма, І. Бенцаль, А. Свенсон, П. Книш, О. Процюк.*

1964 р. Проварила його С. Пушкар, заступниця голови СУА. В тому часі зорганізовано 3 нові Відділи: 82 (1964) на Бронксі, 83 (1964) в Мангетені і 89 (1965) у Кергонксоні, Н. Й. Всіх Відділів було 16, а скількість членства — 606. У тому 83 Відділ започаткував у нашій Окрузі нову, а властиво відновлену категорію молодечих Відділів. У них гуртуються молоді жінки, переважно дочки нової еміграції, що прибули сюди малими дітьми і тут виховались.

В організаційній ділянці вперше запроваджено обов'язкове повідомлення Окружної Ради про Річні Збори Відділів згідно з т. 135 статуту, що до тепер виконувало тільки кілька Відділів. Участь представниць Окружної Ради у Зборах і імпрезах Відділів помітно збільшилася, хоч ще й тепер є Відділи в нашій Окрузі, що не бажають підтримувати тих взаємин. Для звітування Відділів на Окружних З'їздах виготовлено спеціальні формуляри, щоб можна було перевести статистику членства, передплатниць „Нашого Життя” і пожертв на різні громад-

ські цілі. Щоб відтяжити місячні сходи Окружної Ради — імпрези передано особним комітетам під проводом референток. Вперше зроблено список інвентаря Окружної Ради (М. Ржепецька), що через брак домівки переховувався в різних місцях.

Виховна референтура: Відбуто дві наради з виховними референтками Відділів, у висліді яких влаштовано Виховні Семінари. І так 15. листопада 1964 р. під управою М. Головей виголошено доповіді „Медичні аспекти у вихованні дітей” др. С. Гук, „Українська дитяча література дошкільного віку” Л. Храплива, „Українська дитяча література в УРСР” Л. Полтава. Рівночасно відбулася виставка і продаж книжок. Дня 24. жовтня 1965 р. доповідь „Виховне значення іграшок” виголосила Х. Турченко з показом і виставкою іграшок. Щоб уможливити матерям взяти участь у Семінарах, влаштовано рівночасно Світличку для їх дітей, що нею зайнялася М. Головей, А. Книш, О. Рак і Л. Котлярчук. Дальше ведення Виховних Семінарів перебрав

на себе 83 Відділ СУА в порозумінні з Окружною Радою. Окрім того на Окружному З'їзді 6 березня 1966 р. І. Шеленська, що була членом Світової Ради Дошкілля, виголосила доповідь „Виховна праця СУА”, в якій з'ясувала справу Світличок. За домовленням із Шкільною Радою УККА СУА перебрав на себе це завдання. На жаль не вдалося в нашому місті zorganizувати такої Світлички. Натомість zorganizував їх 66 Відділ у Нью Гейвені.

Хоч було намагання обмежити імпрези Окружної Ради до найкращих, то всеж окрім традиційних (Вишивані Вечерниці і Зустріч Градуантів) ще виринали ювілеї, які вимагали багато зусиль. Це було найперш 15-ліття СФУЖО, відзначене Студійними Днями 25. і 26. квітня 1964 р. спільно з Культурно Освітньою Комісією СФУЖО й Українським Золотим Хрестом. У них узяли участь майже всі члени Управи СФУЖО з терену Америки з доповідями в першому а з панелем на тему „Суть і завдання СФУЖО” в другому дні. Велика участь громадянства, в тому чоловіків (70 і 90 осіб) вказує на популярність нашої організаційної надбудови. Також спільно відсвятковано 80-річчя українського жіночого руху і 50-річчя участі жінок у рядах УСС (4. квітня 1965 р.) з участю І. Борисової (доповідь про Олену Пчілку) і Г. Ратич. Окрім того Окружна Рада брала участь у громадському комітеті (О. Рак) і бенкеті для вшанування УСС-ів і на їх видання зложила 312 дол. У ювілеї 60-річчя письменниці Докії Гуменної на запрошення Об'єднання „Слово” взяли участь представниці Окружної Ради і на її видавничий фонд зложили від Відділів 165 дол. На видання О. Кривинюк „Хронологія життя і творчості Л. Українки” заходами УВАН-у Округа збрала від Відділів 433 дол., що їх передано до УВАН-у. Заходами пресової комісії (М. Демидчук, Є. Єнсен, О. Про-

цюк) відзначено 20-річчя „Нашого Життя” 18. жовтня 1964 р. під гаслом „Союзники читають свій журнал”. Оригінальні статті, що відповідають розділам журналу, прочитали представниці всіх місцевих Відділів, а деякі з них були пізніше надруковані в „Нашому Житті”. У посвяченні пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні взяло участь 188 членок, а на пам'ятник Округа збрала 1,552.00 дол.

Зв'язки. Великим досягненням Окружної Ради було zorganizування Зустрічі СУА на Світовій Виставі з американськими й іншонаціональними організаціями. (25. вересня 1964 р.). Комітет очолила М. Душник, референтка зв'язків СУА, до якого належали М. Галан, Н. Чапленко, О. Різник, В. Бачинська, І. Падох. На Зустріч прибули О. Лотоцька, голова, С. Пушкар, заступниця і О. Грабовенська, пресова референтка Централі. Всі Відділи вислали своїх представниць, а прибули також із Округи Ньюарку (разом 64). Всіх присутніх було около 120 осіб. І. Падох і Х. Навроцька влаштували виставку народного мистецтва і невелику програму. На доручення Централі В. Бачинська (83) виконала гарно оформлений памфлет про СУА в англійській мові, що вперше його роздавали на цій виставці. Окрім того членки нашої Округи мали на Світовій Виставі свій „тиждень господинь”. У ділянці зв'язків часто перепліталися завдання Централі й Окружної Ради. Як відомо, Окружна Рада під ту пору не належала до якоїнебудь американської жіночої організації. М. Душник, яка була рівночасно референткою зв'язків у Централі й Окружній Раді, дуже часто репрезентувала Централю, але інформувала про те також Окружну Раду.

Також в інших ділянках Окружна Рада виконувала доручення Централі на місцевому терені. Такі події, як вище згадана Зустріч, відкриття Музею Народної Творчості, XIV. Конвенція СУА

ЗУСТРІЧ ГРАДУАНТІВ У 1966 р.

і Жіноча Сесія СКВУ, що мали місце в цій декаді, мали ширший засяг і Округна Рада, як господар цього терену їх приготувляла для Головної Управи.

Свою каденцію Округна Рада закінчила приготуванням XIV. Конвенції СУА (26-28. листопада 1965 р.), що була получена з 40-літнім звілеєм організації та відзначенням 70-ліття з дня народження і 40-річчя жертвенної праці для СУА голови Олени Лотоцької. На цій Конвенції відзначено основні Відділи (1, 3, 4) і найстарші Відділи (8, 18, 21, 35). Відбулася Виставка музейної збірки СУА і 3. Виставка Жіночої Творчости. На бенкеті Конвенції, вперше, відбувся показ історичних строїв заходами 64. Відділу СУА. Точніше про те в окремій статті.

Конвенційний Комітет у складі І. Падох, голова, К. Пелешок, Н. Чапленко. О. Рак, В. Бачинська, О. Гентіш, М. Ржепецька, М. Душник і О. Процюк доклали усіх старань, щоб Округна Рада

вив'язалася з цього почесного завдання. Для членів Головної Управи Округна Рада улаштувала скромне прийняття (25. листопада), на якому О. Лотоцька, голова, привітала Округну Раду, що в цьому році також обходила свій срібний ювілей та його на жаль не було можливости відзначити. Скромна китиця квітів, що її вручено колишній довголітній голові І. Бенцаль, була тільки його символом.

1966 — 1970. Голова — О. Рак (64), колишня заступниця голови і референтка суспільної опіки в попередній управі, тепер членка Організаційної Комісії Головної Управи. На Округнім З'їзді, що відбувся 4. березня 1966 р. під головуванням К. Пелешок, у присутності представниць Централі — голови С. Пушкар та пресової референтки І. Пеленської, увійшли до Управи, крім згаданої голови, такі члени: О. Соневецька (64), заступниця, О. Гентіш (82), секретарка, О. Зазуля (83), к. секретарка, Г. Гошов-

ська (64) і М. Ржепецька (64), касирки і референтки: В. Бачинська (83) і І. Падох (64), організаційні, М. Демидчук (3) і О. Різник (53), культурно освітні, М. Ярош (83) і Л. Котлярчук (1), виховні, К. Колянковська (83), імпрезова, М. Душник (72), зв'язків, М. Демей (72), суспільної опіки, О. Процюк (72) і С. Котик (72), пресові, М. Савицька (1) і А. Свенсон (8), господарські. Контрольна Комісія: І. Бенцаль (4), Н. Чапленко (8), М. Стефанишин (21), Г. Болонна (72), Л. Величківська (71). Ця Управа з певними змінами працювала 4 роки.

В тому часі зорганізовано 5 нових Відділів: 93 (1966) у Гартфордї (голова О. Платош), 103 (1969) у Гемпстедї (голова О. Курчак), 104 молодечий у Нью-Йорку (голова М. Сливка), 105 (1969) у Стейтен Айлендї (голова І. Печко), 106 молодечий у Гартфордї (голова Р. Герасимів). Розв'язався давній 18 Відділ у Джамайці, а його число передано мол. Відділові у Пассейку. Третю декаду праці закінчено 20 Відділами, стан членства 658.

В окрузі є 3 молодечі Відділи (83, 104, 106), з яких останні об'єднують зовсім молодих жінок, що потребують спеціального підходу й іншої програми. То ж на останньому Окружному З'їзді (15. березня 1970 р.) відбулася дискусійна лава на тему „Проблеми молодечих Відділів”, що її перепровадив 83 Відділ (З. Галів, Н. Січинська, В. Бачинська) модератор М. Ярош. Присутня на ньому була С. Пушкар, голова СУА і Н. Даниленко, референтка молодечих Відділів при Головній Управі. Взагалі організаційній ділянці присвячено багато уваги. Дві Конференції Організаційних Референток, що з них одна відбулася 24. вересня 1966 р. при співучасті членок Ньюарської Округи, мали такі доповіді: О. Рак „Побудова організації СУА”, В. Бачинська „Обов'язки і праця організаційної референтки” (ця доповідь була розіслана всім Відді-

лам СУА), С. Онуфрик „Праця над членкою”, І. Падох „Труднощі організаційної праці”. Централю репрезентувала Л. Бурачинська, містоголова Головної Управи. На другій Конференції (10. грудня 1968 р.) І. Рожанковська, референтка плянування, прочитала доповідь „Кампанія приєднування членства”. Вона подала програму і методи плянування для переведення цієї кампанії, що зобов'язувала всі Округи і Відділи на 1969 рік. На жаль не всі Округи перевели її в життя. Окрім того на Окружному З'їзді (10. березня 1969 р.) в доповіді „Організаційні проблеми” вона персвсла апалізу хиб нашої організації і подала їх причини. Все це вказує на потребу змін у програмі, що її треба достосувати до теперішнього часу. В тій цілі відбулася нарада голів Відділів (30. березня 1969 р.), на якій С. Пушкар, голова СУА, інформувала про перебудову програми СУА. Треба ще згадати про упорядкування архіву за останні роки, створення книжки витинків із газет за 1959-70 рр. (М. Ржепецька, О. Рак), як також альбому зі світлинами.

Фінансове господарство Округи було успішне, бо в касі залишилась поважна надвишка.

З виховної ділянки треба занотувати: Дня 23. вересня 1967 р. відбулася Конференція Виховних Референток при співучасті Ньюаркської Округи з такими доповідями: „Роля жіночої організації у збереженні молодого покоління” пера О. Грабовенської, „Можливості і засоби праці на терені Відділу” О. Рак, „Світлички — їх значення у вихованні дитини” К. Бук, виховна референтка Округи Ньюарку, „Виховні осяги Округи та підсумки їх доцільности” М. Ярош, виховна референтка Округи Нью-Йорку. Вона ж головувала на цій Конференції. Активну участь узяли членки Окружної Ради в Міжокружній Виховній Конференції в Ньюарку (4. жовтня 1969 р.), на якій

*Виставка „Книжки і Преси” з нагоди Франківських Роковин, від 2-15. травня 1967 р.
Стоять зліва: О. Гой, Н. Чапленко, О. Соневицька.*

мала доповідь О. Процюк (72), а Н. Кух голова 71. Відділу, брала участь у дискусійній лаві п. н. „Як заактивізувати українську матір”. Під протекторатом Округної Ради 83 Відділ провів два Виховні Семінари (25. жовтня і 6. листопада 1966 р.), де порушено проблеми, що нуртують усю нашу громаду на чужині. Створено Виховний Фонд при Округній Раді в сумі 200 дол., для підтримки акції Дитячих Світличок. До виховної ділянки ще належить традиційний Баль Градуантів, що багато праці завдає Округній Раді. Розпочаті списки випускниць каледжів і університетів, що їх збирається для „Нашого Життя”, зареєстрували вже 95 молодих жінок, що покінчили вищу освіту.

В культурно освітній ділянці розпочато працю нарадою референток і голов Відділів 26. травня 1966 р. під проводом М. Демидчук, культурно освітньої референтки Округу. Н. Чапленко, референтка Головної Управи познайомила присутніх із пляном праці своєї ділянки, у

висліді чого організовано Гурток Книголюбів при Округній Раді, що його вона очолила. Крім своїх місячних сходин, де обговорюється прочитані книжки з української літератури, Гурток брав участь у Виставі Книжки і Преси, що відбулися з нагоди Франківських роковин (2-15. травня 1967) і 100-річчя Провісти (2-12. грудня 1968), де репрезентував Округу і „Наше Життя” виставкою книжок жіночого пера і жіночої преси. Крім того Гурток улаштував виставки і продаж книжок на імпрезах Округної Ради, Округних З’їздах, а також по Відділах. Друга нарада культурно-освітніх референток відбулася 17. квітня 1969 р. під проводом Л. Котлярчук.

У 1966 р. започатковано бібліотеку Округної Ради, що тепер начисляє 62 книжки. На заклик Централі — зробити 3-річний перегляд видань жіночого пера — Округна Рада влаштувала Літературний Вечір (27. березня 1966) і Зустріч із письменницями (19. жовтня 19-

УПРАВА ОКРУЖНОЇ РАДИ В НЬЮ ЙОРКУ В 1967 р.

Сидять від ліва: Л. Котлярчук, М. Ярош, Оксана Г. Рак — голова, Г. Гошовська, М. Демидчук, О. Соневецька, І. Бенцаль, С. Котик. Стоять від ліва: О. Процюк, Р. Полчі, О. Гентіш, О. Зазуля, М. Ржепецька, Н. Хоманчук, Мей Демей, К. Папуга, В. Сушків. Бракують: В. Бачинська, І. Падох, М. Душник, О. Літєлло, О. Різник, М. Бачинська, Л. Раковська.

69 р.) з повним успіхом. У них узяли участь такі письменниці: сл. п. Л. Івченко, Д. Гуменна, Д. Ярославська, О. Звичайна, Я. Острук, А. Коссовська, О. Василева, М. Цуканова, М. Ласовська, Діма, Леся Храплива, І. Шуварська.

Окружна Рада була господарем для нарад Культурно-Освітньої Комісії США над справами обрядовості. Були відчитані такі доповіді: „Колядки” (О. Тарнавська), „Готування до Різдва” (Н. Хоманчук), „Різдвяні страви” (Н. Чапленко), (1967), „Дівич-вечір” (В. Ценко), (1969), „Обрядове печиво” (І. Кашубинська) з показом печива і фільмом Об'єднання Православних Сестрицтв і весільними піснями у виконанні квартету Округної Ради (Л. Котлярчук (82), З. Раковська (82), М. Стефанишин (21), О.

Гентіш (64), а М. Демидчук (4), окрім королева, що його спекла, заспівала пісні зі свого села в Любачівщині (8. лютого 1970 р.).

Великою подією для Округи було відкриття Музею Народної Творчості США, що відбулося 7-9. квітня 1967 р. Крім видатної помочі у його відкритті (голова Комітету М. Ржепецька) Округна Рада влаштувала льотерію з подарованих картин мистців М. Мсроза, Л. Морозової і Н. Стефанової і гроші в сумі 758 дол. передано на Музейний Фонд. За це відзначено Округну Раду на XV. Конвенції США в Шикаго. Мистецька референтка Округної Ради О. Різник приготувала копії прозірок народного вбрання, як ілюстрації, до доповіді Л. Бурачинської на цю тему.

Референтка зв'язків М. Душник при співпраці Л. Бохонко (72) влаштувала в двох банках у Брукліні виставку і покажи писання писанок.

Спільно з Культурно-Освітньою Комісією СФУЖО й Українським Золотим Хрестом вшановано 10-ті роковини смерті першої голови СФУЖО О. Кисілевської (23. квітня 1966). На них М. Бек, фундаторка літературної нагороди СФУЖО, вручила тодішній голові О. Залізник портрет О. Кисілевської, праці мистця М. Дмитренка.

Треба згадати про Сесію українського жіноцтва в рамцях СКВУ (15. листопада 1967 р.), що її ініціатором було СФУЖО, а господарем США. Комітет очолила О. Рак, голова Округної Ради при співпраці Українського Золотого Хреста, а мистецьку програму молодих талантів приготувала Н. Хоманчук, культурно-освітня референтка Округної Ради. У сесіях Комісії виступали з доповідями з нашої Округи О. Процюк, І. Падох, М. Душник, І. Рожанковська і О. Соневицька. З прапорами на відкритті були Р. Федьків (8) і Є. Корпало (8).

Оригінальним почином було влаштування Пресового Семінару заходами О. Процюк, пресової референтки (10. грудня 1966 р.), що був призначений для пресових референток Округи. Промовляли фахівці на такі теми: І. Кедрин-Рудницький „Стислий репортаж чи звідомлення”, О. Звадюк „Праця в американській пресі”, інж. Ю. Тамарський „Світлини в пресі”, С. Новицький „Документальний фільм на телевізії”, Л. Бурачинська „Праця пресової референтки в США”. У дискусії з'ясовано можливості обговорення жіночї проблематики в українській і американській пресі. Треба згадати, що Округа має здібних дописувачок, які часто дописували, в першу чергу М. Демидчук, що постійно дописує про Округну Раду до української преси, без огляду на те, який пост займає, а також — М. Макарушка, О. Процюк, О. Соневицька, Є. Єнсен, В. Бачинська, М. Бачинська, С. Котик, Н. Чалленко, О. Різник, М. Душник.

Та найбільшим осягом на закінчення 4-річної каденції була Конференція Референток Суспільної Опіки, що відбула-

ПРОГУЛЬКА ОКРУЖНОЇ РАДИ ДО СТЕМФОРДУ

ся 7. грудня 1969 р. під гаслом „Соціально на допомога словом і ділом”. Суспільна опіка — це слаба сторона діяльності Округної Ради останніх років. План Головної Управи відносно zorganizовання Добровільної Жіночої Допомоги і Бюро Суспільної Опіки не здійснився. То ж на Конференції присутня М. Химинець, референтка Головної Управи з'ясувала ці справи. На панелі, що його проводила О. Процюк, запрошені нею фахівці суспільної опіки Н. Шмігель (83), М. Шпитко, М. Ключас і Л. Павлович широко обговорили справу суспільної допомоги нашим людям від державних і приватних агенцій. То ж остаточно започатковано при Округній Раді Добровільну Жіночу Допомогу і разом із Т-вом Самопоміч zorganizовано Бюро Суспільної Опіки (1970).

Імпрезова референтка теж здійснювала свої пляни. Вишивані Вечерниці з вибором краль щорічно продовжуються. Для історії подаємо їх прізвища: М. Книш (1961), Х. Н. Попе (1962), Я. Сливка (1963), М. Падох (1964), Г. Палроцька (1965), Г. Літепло (1966), М. Криль (1967-1968), С. Назаркевич (1969). Це в більшості доні наших Союзянок. Можливо вневдовзі стрінемо їх у рядах СУА.

Приємною новістю були дві прогулянки автобусами. Одна з них до Бавнд Бруку (23. вересня 1968), получена з маніфестацією у 20. річницю проголошення Деклярації Прав Людини з відповідною програмою і резолюціями. А друга до Стемфорду (21. вересня 1969), з оглядинами музею і цікавою програмою. На ній з ініціативи голови О. Рак переведено лотерію і тим започатковано Фонд Наглої Потреби при Округній Раді. При імпрезовій ділянці слід згадати з признанням наших тихих трудівниць, що без них ніодна імпреза не обійдеться, а саме — господарських референток за останнє 10-річчя: М. Савицька (1), А. Свенсон

(8), Л. Раковська (64), Е. Папуга (1) і багато інших, що їм допомагали.

Також у загально-громадському житті Округна Рада виявила свою активність. У 1966 р. представниці Округної Ради брали участь у громадському комітеті для придбання фондів на Український Католицький Університет у Римі, як також у 100-доларовому бенкеті (О. Рак). У 1968 р. з приїздом до Нью-Йорку Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого голова О. Рак вітала його від zorganizованого жіноцтва на бенкеті 3. серпня 1968 р. Членки СУА взяли масову участь у Службі Божій, як також у збірковій акції (зібрано 3,593 дол.), Відділи Округи злжилли окремо на „Дар Любови” 495 дол. для їх Блаженства.

Округна Рада є членом УККА. Брала участь у ІХ Конгресі, як делегатка О. Рак, що також входила в склад Конвенційного Комітету, як друга містоголова. На Х. Конгресі УККА делегаткою була М. Демидчук. Округна Рада брала участь у Дні Поневолених Націй (О. Рак, І. Бенцаль, М. Душник, Р. Полчій, Н. Хоманчук). На Фонд Катедри Українства зложено 100 дол.

1970. Голова — І. Рожанковська (64), член Головної Управи СУА від 1953 р. На Округному З'їзді 15. березня 1970 р. вибрано таку Управу: О. Гентіш (64) і Р. Полчій (72), заступниці, О. Кіршак (82) і М. Савчак (64), секретарки, Г. Гошовська (64), касир. Референтками стали — О. Літепло (72) і С. Курис (104), організаційні, А. Сливка (1), культурно-освітня, М. Стефанишин (21) і Є. Чума (1), імпрезові, М. Баран (1) і З. Турчин (83), виховні. І. Бенцаль (4) і Л. Бервецька (71), зв'язків, О. Процюк (72), суспільної опіки, М. Демидчук (4) і С. Котик (72), пресові, К. Папуга (1), Л. Раковська (64) і О. Гірна (82), господарські. Контрольна Комісія: О. Рак (64), голова, Н. Кух (71), М. Кар-

певич (64), А. Кізіма (4), О. Мідяна (35), члени. З'їздом проводила І. Рожанковська (64). Централю репрезентували С. Пушкар, голова і Н. Даниленко, референтка молодечих Відділів.

Нова Управа недавно тому увійшла в дію, але вже можна занотувати її перші почини. Найбільш видатні її кроки в організаційній ділянці. Округа збільшилася на новий молодечий Відділ ч. 108 у Нью Гейвені, голова Н. Павлюк. Отже об'єднає тепер 21 Відділів.

При Окружній Раді урухомлено Комітет Купна Дому СУА, що його очолила К. Пелешок (1) з А. Книш (64) і С. Серафин (4), як членами. Архів та бібліотека Окружної Ради вперше дістали своє постійне місце в домівці 64 Відділу.

Всі референтки Округи відбули свої наради з референтками Відділів і створили свої Комісії на підставі осібною правильника, затвердженого у 1969 р.

У культурно-освітній ділянці намічено Конференцію Культурно-Освітніх Референток і Вечір Олени Пчілки. 18. жовтня 1970 р.

Виховна Комісія влаштувала з повним успіхом Баль Градуантів 5. червня 1970 року і підготовляє Конференцію Виховних Референток на 22. листопада 1970 р.

Комісія Суспільної Опіки обговорила

закріплення Бюра Суспільної Опіки й зорганізування для нього Добровільної Жіночої Допомоги.

Пресова Комісія порушила актуальні справи журналу „Наше Життя”, дописів і передплати та реклами.

На цю Управу випало почесне завдання закінчити 30-річну діяльність Окружної Ради святочним ювілейним бенкетом 12. грудня 1970 р., до чого Окружна Рада старанно приготується. Для тої цілі створено Комітет, що складається з голів Відділів під проводом М. Томоруг (83). З тим також получене видання Ювілейної Книжки, що її підготовляють М. Демидчук (4) і М. Савчак (82).

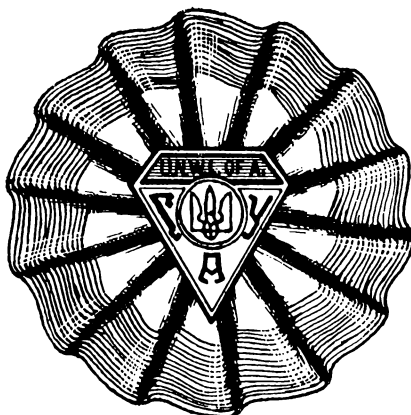
Тим закінчується 30-річний шлях Окружної Ради, багатий у події і переходи.

**

На тому закінчую історію того великого жіночого гурта, що виявив стільки запалу і жертвенної праці. Я старалася обширно насвітлити цей перебіг, щоб не тільки відзначити події і факти, але згадати й членок СУА, що допомагали у розвитку цієї клітини СУА. Нехай та згадка про них буде їм подякою за довоглітний труд.

Наталія Чапленко

NEW YORK REGIONAL COUNCIL

"Three Decades Of Progress"

Pages recording the expansion of any organized group often tell a most interesting story. The history of the growth of the Ukrainian National Women's League Of America, or "Soyuz Ukrainok" as it is popularly called, is exceedingly interesting and inspiring. Indeed, it took great courage, real vision and faith on the part of the members of Women's Hromada (Branch 1), Women's Aid Society Of New York (Br. 3), and the Women's Auxiliary of the Ukrainian Democratic Club Of New York (Br. 4) to organize and establish a central women's organization on a national scale.

Among the aims and objectives of this central women's organization was to unite women of Ukrainian descent for the preservation and cultivation of Ukrainian traditions and cultural achievements. Their concerted action and strength in unity of effort resulted in attaining their goals and widening the scope of the activities of Soyuz Ukrainok. With the consistent growth of the UNWLA, delegates at the IV Biennial Convention proposed the adoption of a plan for regional supervision and coordination of its local groups.

Thus, the New York Regional Council was established on January 12, 1940. Its first

elected officers were J. Jarema — president, A. Bodak — vice-president, E. Kobzar — secretary, A. Latyshevsky — treasurer.

In its formative years, New York Regional Council was composed of 8 branches from the metropolitan area. During the second decade it doubled in strength and embraced branches located in New York, New Jersey and Connecticut. In 1959, however, Newark Regional Council was established and brought about the transfer of 5 New Jersey branches excluding Jersey City. Continuity and growth has been maintained through the years and to date New York Regional Council boasts a membership of 21 branches. Our Council may proudly account for its work in the past three decades for uniting the Ukrainian women in the pursuit of the common goals of UNWLA, for their volunteer work during the period of World War II, for their ready response to the needs of those suppressed and uprooted from Ukraine, and for their continued incorporation of educational and cultural seminars in the community.

From its earliest beginnings, New York Regional Council became affiliated with the New York Federation of Women's Clubs and actively participated in the Women's

Activities Exhibits at the Women's International Exposition, thus creating an awareness of their Ukrainian heritage and culture in the American way of life. In the ensuing years the Council encouraged the establishment of Day Care Centers by the branches for the educational and cultural upbringing of youngsters. A more recent undertaking is the maintenance of a Welfare Bureau, co-sponsored with "Selfreliance", to help and advise Ukrainians in need of assistance in matters pertaining to social security, drug addiction, housing, etc.

New York Regional Council is a member of the Ukrainian Congress Committee and the United American Ukrainian Organizations Committee of New York and joins them in the annual observance of Captive Nations Week in seeking worldwide support for the aspirations of the Ukrainian people to freedom. In 1967, it hosted and played a responsible role in the Women's Session of the First World Congress of Free Ukrainians. This conclave marking the 50th Anniversary of the establishment of a free and independent Ukraine constituted an impressive gathering of Free Ukrainians from around the world and can only be compared to the unforgettable event of the Unveiling of the Taras Shevchenko Monument in Washington, D. C.

During the historical visit of His Eminence Josyf Cardinal Slipyj to the United States for the first time, New York Regional Council wholly participated in the formalities and was privileged to join in the official welcome at the Waldorf Astoria Hotel. Currently, an all-out effort to secure the establishment of a Ukrainian Catholic Patriarchate is strongly being supported by Regional Council.

New York Regional Council has been in-

strumental in raising monies for the Harvard Chair Ukrainian Studies Fund; for the erection of the first Ukrainian Catholic Cathedral "St. Sophia" in Rome; for the earthquake victims in Banja Luka, Yugoslavia; for the Church In Need Fund, et al. In addition, it stimulates the support of various Soyuz Ukrainok charitable and scholastic funds, the UNWLA Folk Art Museum at the Ukrainian Institute of America, and the UNWLA publication "Our Life". The two social highlights of the year "Embroidery Ball" and "Graduation Ball" sponsored by Regional Council and its branches continue to grow in popularity with each succeeding year.

The noteworthy achievements of the past three decades were largely realized through the untiring efforts of our pioneer and dedicated officers and members of New York Regional Council. Past presidents included Julia Jarema (1940), Janet Bencal (1941-1958), Alexandra Riznyk (1958-1961), Irene Padoch (1961-1963), Natalia Chaplenko (1963-1965), Oksana Rak (1965-1969). Currently serving as president is Iwanna Rozankowsky.

In the individual branch histories herein we shall find detailed accounts of activities showing their fulfillment of the aims and purposes of the League and in which the name of the Ukrainian National Women's League Of America is carried into a wider sphere. New York Regional Council is proud of its branches and the helpful part they play in all phases of our organizational life.

With true confidence, New York Regional Council looks forward to a far greater future in the growth of the Ukrainian National Women's League of America.

Rosalie C. Polche

НА ПОРОЗІ НОВОГО ДЕСЯТИРІЧЧЯ

Моральна і матеріальна допомога батьківщині — це ціль, що в минулому об'єднала жіночі організації під прапором Союзу Українок Америки. Нова організація ставила свої перші кроки в Нью Йорку, що через довгі роки був осідком її Екзекутиви. В 1940 р. постала в Нью Йорку Округна Рада СУА для спільних виступів та імпрез місцевих Відділів.

Від перших хитких кроків до теперішнього дня Відділи Округи послідовно сповняли завдання, що їх поставили собі від початку існування організації. Нові Відділи приєднувалися до дружної співпраці. На протязі років Округа перевела в життя цілий ряд починів і поважних акцій, заступала гідно українське ім'я поза межами батьківщини, вислала тисячі доларів на допомогу в ріднім краю, а по закінченні другої світової війни відгукнулася чи не на кожний заклик української людини в потребі. Грошеві пожертви не обмежувались до допомогових акцій в Америці і поза її межами. Відділи Округи брали все активну участь у розбудові церковного і громадського життя української спільноти.

Українське поселення в Америці небагате, тому і СУА не має у своїх рядах меценаток, що щедрою рукою жертвували б на цілі організації. Джерелом фінансових засобів є вкладки членства й імпрези, яким Відділи присвячують багато уваги і часу. В останніх десятиліттях українська нація переживала трагічні події, жорстокі потрясення, тому потреба допомоги у різній формі не вгавала.

Всі українські об'єднання на терені Нью Йорку включалися все у допомогові й інші громадські акції, одначе всі вони рівночасно дбали про розбудову власних організацій. Відпровадження фондів на

організаційні потреби, купно дому чи влаштування власної домівки, фінансування журналу — це необхідний вклад, тривка база дальшої корисної праці для добра громади. Організація, що не має власного пристановища, не може ніколи використати своїх потенціяльних можливостей, ні розвинути ширшої діяльності. Власний дім чи репрезентативна домівка підносить престиж організації, дає змогу зберегти архів, бібліотеку та інші надбання, а найважніше, стає центром організаційного життя.

Відзначаємо ювілеї не лиш на те, щоб на мить стати у центрі уваги громади і підсумувати успіхи минулих літ. Куди важніше є критично оцінити з перспективи років дотеперішню працю, перевірити методи, завдати собі питання, чи йдемо з духом часу, чи наше плянування обчислене на далеку мету і тривкі висліди.

На протязі нового десятиліття Відділи Округи повинні присвятити більше уваги проблемам і потребам власної організації. Провід Округи повинен виявити більше ініціативи і наполегливості у переведенні в життя спільних завдань, з більшою увагою слідкувати за діяльністю Відділів, дбати про координацію і тяглість праці у кожній ділянці. Дитячі світлички, за які прийняв відвічальність Союз Українок Америки у нашій громаді, чекають ще реалізації на терені Округи. Бюро Суспільної Опіки, що постало з ініціативи Округної Ради, ставить перші кроки і вимагає постійної піддержки. В Нью Йорку приміщена тепер збірка експонатів народнього мистецтва, закуплена Екзекутивою СУА ще в 1933 р. При поважнім вкладі гроша і праці вона може стати зав'язком українського музею в Нью Йорку, неоціненим здобутком нашої громади в ЗСА. Офіційний орган

СУА, що зараз є саодиноким жіночим журналом в ЗСА, постійно бореться з фінансовими труднощами і лише збільшені датки на пресовий фонд можуть удержати його на відповідній рівні. Зв'язки з американським світом становили давнішу одну з важливіших ділянок праці Окружної Ради, однак в останніх роках ця ділянка занедбана. Відновлення заходів і ініціативи в тому напрямі — це одно із поважніших завдань Округи на майбутнє. Сотні молодого жіноцтва стоять осторонь громадського життя. Приєднання його в ряди СУА вимагає продуманої, наполегливої акції.

Цей побіжний перелік біжучих завдань вказує, що не в кожному напрямку ми досягнули бажаного вислідку. Наші пляни і задуми можливі до здійснення при більшому зосередженні сил і засобів Округи.

Сторінки цієї книжки — це хроніка довгих років невтомної, жертвенної праці. Започаткували її давніша еміграція, продовжувала пововенна, а майбутність організації в руках молодого покоління, вихованого в ЗСА, що включається в ряди СУА і вносить нові, конструктивні ідеї, модерні методи праці.

Піонерки організованого життя заложили СУА і поклали сильні основи для дальшого росту. Ідеї і принципи основниць витримали пробу багатьох літ. Громадська постава молодого членства дає запоруку, що воно не лише завершить працю, започатковану попередніми поколіннями, але буде продовжувати і розбудовувати її. Ця запорука є найкращий ювілейний дар з нагоди 30-річчя Округи.

Іванна Рожанковська

*Юлія Ярема
перша голова Окружної Ради,
1940 р.
Пом. 31. серпня 1948.*

*Іванна Бенцаль
голова Окружної Ради
1941-1958*

*Александра Різник
голова Округної Ради
1958-1961*

*Іванна Падох
голова Округної Ради
1961-1964*

*Наталія Чапленко
голова Округної Ради
1964-1966*

*Оксана Г. Рак
голова Округної Ради
1966-1970*

ЖІНКИ-ПІОНЕРКИ В АМЕРИЦІ

Всім нам відомо, що кожен почин у громадському житті виходить від одиниць, що своєю свідомістю, знанням і досвідом відчувають стан, потреби і можливості народу, з якого самі походять. В їх душах нуртує бажання тому народові прислужитись і йому допомогти. Українське свідоме жіноцтво — а було його небагато в починах нашого поселення на американському континенті — бачучи сумний стан загалу жіноцтва, прийшло до переконання, що українську жінку треба освідомити, згуртувати її в організаційну цілість і знайти їй відповідне місце в рамцях українського громадського життя. Не будемо в цій статті переповідати, як постав тут Союз Українок Америки. Докладно про це вже було написано в різних альманахах, журналах і книжках СУА. Цілллю цієї статті є — насвітлити в загальному постаті жінок-піонерок, що започаткували жіночі організації в Америці, їх провадили і взагалі — причинились до жіночого руху в якійнебудь ділянці. Треба тут зазначити, що ця стаття про жінок-піонерок не є вичерпною, бо багато імен тих жінок не є записані, а деякі з них призабулись. Очевидно, багато їх немає вже в живих, а тим, що zostались, літа посріблили голови і сповільнили їх працю в організаціях. Фактом одначе остане те, що ті жінки-піонерки створили ґрунт і дали почин до організаційного життя в Америці, яке ми тепер продовжуємо. Слава і честь їм за те! Ми клонимо перед ними голови в пошані за їх труд, що його в теперішніх часах нам важко собі уявити.

Зачнемо від тих, що очолювали Союз Українок Америки. Як нам відомо, СУА постав у 1925 р. Першою головою СУА була пок. Юлія Шустакевич, якої доня Ольга Шустер під теперішню пору — активна в рядах СУА на терені Дітройт-

ту. По короткім часі головування перебрала пок. Юлія Ярема, яка була також першою головою Окружної Ради СУА у Нью-Йорку. Юлія Ярема працювала довгі роки в рядах СУА і замітна тим, що вона старалась запізнати наше жіноцтво з американським життям. Черговою головою СУА, двома наворотами була всім нам відома Олена Лотоцька, яка під теперішню пору очолює СФУЖО. Їй головно треба завдячити втримання СУА в часі депресії, що панувала менш-більш від 1930 р. аж до 2. світової війни в цілій Америці. Тут не від речі буде згадати, що О. Лотоцька разом із Ю. Яремою і Ганною Чикаленко - Келлер, брали участь у конгресі Міжнародної Жіночої Ради у Вашингтоні у 1925 р., ще перед заснованням СУА. Черговою головою СУА була Анастасія Вагнер, що працювала перед тим, як секретарка Головної Управи. П'ятою з черги головою СУА була тут уже народжена пок. Анета Кмець. Вона була також першою головою Українського Жіночого Виставкового Комітету у 1944 р. А. Кмець пробувала внести в наше організаційне життя американські форми, до чого одначе наше жіноцтво не було ще підготоване.

Та не тільки голови СУА поклали свій відпечаток на житті і праці нашої організації. Треба насвітлити, хоч коротко, постаті жінок-піонерок, як пок. Марії Скубової, першої голови Жіночої Громади, тепер 1 Відділу СУА. По 1. світовій війні вона розпочала збірку на Українських Інвалідів і була членом Комітету Допомоги Українським Інвалідам у Галичині. Дальше треба згадати Стефу Абрагамовську-Грицько, довголітню голову 1 Відділу СУА і скарбничку Централі, а тепер почесну членку СУА. Це була активна громадська діячка на терені Нью-Йорку. Була арештована за проти-боль-

Анна Бодак

шевицьку демонстрацію разом із Зіною Лесюк, Анною Вінтоняк і Марійкою Боднар. Пригадується пок. Анна Бодак, основниця і довголітня голова 21 Відділу СУА, заступниця голови Централі. Вона одна з перших започаткувала писання писанок в Америці на ширшу скалю. Працювали також Катерина Шутак-Кедровська, скарбничка Централі і громадська діячка в початках СУА. Пок. Павлина Авраменко, заступниця голови Централі, активна в поширенні українського танку в Америці. Марія Марусевич, основниця і довголітня голова 3 Відділу СУА, член Контрольної Комісії СУА, заступниця голови Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку. Пок. Стефанія Ковбаснюк, секретарка Окружної Ради і довголітня секретарка 3 Відділу СУА, громадська діячка в Нью-Йорку. Пок. Анна Колтун, скарбничка СУА і заслужена діячка 4 Відділу СУА. Пок. Анна Баран, основниця 21 Відділу СУА і довголітня його голова. Пок. Єва Кобзар, довголітня секретарка 3 Відділу СУА, член-

ка Окружної Ради, брала живу участь у житті громади. Як заслужену піонерку треба згадати Євгенію Дмитрів, відому громадську діячку в Джерзі Ситі. Не можна також поминути пок. Апольонії Дзюми і Єви Корпало, що були активні в 8 Відділі на Бронксі. Пок. Олена Штогрин, організаторка СУА, довголітня головна радна УНСоюзу, членка Головної Ради ЗУАДКомітету й активна в переселенчій акції. Пок. Іванна Подола, членка Стрілецької Громади, голова Відділу Українського Золотого Хреста, відтак відома діячка СУА в Шикаго, активна в переселенчій акції. Пок. Антоніна Кульчицька, довголітня фінансова референтка СУА, активна на терені Філадельфії. Пок. Анастасія Рибак, громадська діячка СУА у Філадельфії. Пок. Марія Малевич, заслужена діячка на терені Пітсбурцини і заступниця голови УНСоюзу.

Тут вичислені ті, що відійшли у вічність і ті, що вже нечинні у наших Відділах внаслідок недуги чи переїзду. Та є ще піонерки, що й досі стоять на важливих постах і виконують відповідальну роботу. На першому місці слід поставити Катерину Пелешок, довголітню голову 1 Відділу СУА і заступницю голови Централі, довголітню голову Українського Жіночого Виставкового Комітету, голову Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку, заступницю голови ЗУАДКомітету, яка вложила багато праці в переселенчу акцію. Тепер є довгі роки на пості голови Контрольної Комісії Централі СУА. Поруч неї треба згадати Іванну Бенцаль, довголітню голову Окружної Ради СУА, голову Жіночої Секції ЗУАДКомітету, членку Головної Ради ЗУАДКомітету, англмовну секретарку Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку, голову Українського Жіночого Виставкового Комітету, членку Контрольної Комісії Централі СУА, яка має теж великі заслуги в переселенчій акції. Далше —

Анна Курило, основниця 16 Відділу СУА і довголітня активна діячка СУА у Дітройті. Вложила велику працю в переселенчу акцію ЗУАДКомітету. Анна Настюк, активна в Українській Секції Американського Червоного Хреста в Ньюарку в часі 2. світової війни, довголітня голова 28 Відділу СУА, відома діячка громади Ньюарку. Марія Демидчук, учителька вечірньої школи св. Юра в Нью-Йорку, і в Південному Брукліні, основниця церковного Сестрицтва у Півд. Брукліні, пресова референтка Українського Золотого Хреста, довголітня пресова референтка Окружної Ради СУА в Нью-Йорку, голова Українського Жіночого Виставкового Комітету, голова Переселенчого Осередку ЗУАДКомітету, членка Секції Журналісток СФУЖО, член СУЖА, довголітня Головна Радна УНСоюзу, секретарка Об'єданого Комітету м. Нью-Йорку. Катерина Джорджія, голова Української Секції АЧХ у Нью-Йорку і довголітня працівниця АЧХ. Анна Кізима, довголітня голова 4 Відділу СУА, активна в пресовій акції, відома діячка на терені Нью-Йорку. Євдокія Ликтей, довголітня членка Управи 4 Відділу СУА, брала живу участь у праці ЗУАДКомітету по 2. світовій війні. Марія Ленчук, довголітня членка Управи і почесна членка 4 Відділу. Кароліна Борик, довголітня касієрка 4 Відділу СУА. Анна Дроздик, довголітня членка Управи 1 Відділу СУА. Марія Герасимчук, довголітня секретарка, а тепер голова 3 Відділу СУА. Анна Чума, активна членка 3 Відділу і кілька років організаторка тогож Відділу. Анна Сивуляк, довголітня касієрка Головної Управи, член Ради ЗУАДКомітету, довголітня голова Окружної Ради СУА у Філядельфії а тепер почесна членка СУА. Анна Бойко, основниця 42 Відділу СУА, довголітня Головна Радна СУК „Провидіння”, основниця Сестрицтва при катедрі Непорочного Зачаття, відома діячка на

Демидчук Марія

терені Філядельфії. Марія Баб'як, основниця і довголітня голова 48 Відділу СУА, касієрка і член Контрольної Комісії Головної Управи, відома діячка на терені Філядельфії. Павлина Будзол, заступниця голови СУА, довголітня голова Окружної Ради СУА у Дітройті і 5 Відділу СУА там же. Катерина Мураль, довголітня голова 30 Відділу СУА і голова Комітету Побудови Пам'ятника Лесі Українки у Клівленді.

З часом, як українське життя в Америці розвинулось, творилися аматорські гуртки і відбувались по наших громадах аматорські вистави, концерти й інші імпрези. В цій ділянці визначну ролю відіграли жінки, як диригентка хору Наталія Гриневецька у Шикаго, Олена Кречківська, Емілія Корнат, Катерина Гупало, Юлія Шевчук-Свідерська, Марія Троїцька-Машир, Н. Шутак-Фенчинська, Пелагія Дембицька, Розалія Красновська, Марія Гребенецька, Оля Ткачук, сестри Климцівні, Стефанія Цимбаліста й інші, яких імена призабулись, але сліди їх праці zostалися по сьогодні. Згадуючи загально п'онерок нашої

іміграції, треба згадати й молодих, вже тут народжених, що пробивали наші іміграції вікно в американський світ. Перша з них — це Маруся Бек, громадська діячка з молодих літ, що брала участь у жіночих конгресах, вічах і з'їздах. Видатно причинилась до розвитку Відділів СУА у Дітроїті, у 30-тих роках видавала жіночий журнал, в якому містила й організаційний матеріал СУА. Була першою жінкою, що увійшла до Міської Ради Дітроїту, а один час очолювала її. Уфундувала Літературний Конкурс СФУЖО для жінок-письменниць. Але й інші тут народжені українки були активні в громаді. Писали різні спростування до американської преси, виступали на американських сценах із українськими хорами, танками, знайомили американський світ з Україною й українцями і навпаки. Ті наші молоді дівчата, тепер уже матері, були в кожній громаді, але я згадаю тих, що жили і були відомі на терені Нью-Йорку й околиці. Гелен Мудрик, основниця і голова молодечого Відділу СУА у Брукліні, Марія Вагнер-Лотович, голова молодечого Відділу СУА в Джерзі Ситі, Оля Дмитрів, відома піяністка, Ярослава Сурмач-Молс, артистка-малярка, Марія Полин'як-Лисогір, оперова співачка, Марія і Стефанія Боднар, концертні співачки, Софія Демидчук-Луцик, секретарка Ліги Української Молоді Північної Америки і довголітня кореспондентка англомовної сторінки „Свободи”, Леся Різник, основниця і довголітня голова 53 Відділу СУА й Окружної Ради, Марія Душник, основниця і голова 72 Відділу СУА, референтка зв'язків СУА й Окружної Ради, активна в українському й аме-

Абрагамович, Кмець, Вагнер

риканському політичному житті, тепер заступниця голови УНСоюзу. Єва Піддубчишин, бувша редакторка англомовної „Америки”, активна в Міжнароднім Виставковім Комітеті. Розалія Полчій в останніх роках активна у праці СУА, є тепер містоголовою Окружної Ради. Леся Різник, як і Розалія Полчій є дочками членок-піонерок. Можна згадати ще багато інших, як Ганя Марусевич-Матчак, Маланка Милянвич, Лілі Баран-Бохонко, Юлія Кусий-Добрянська, Люба Ковальська-Терпак.

Коли хтось у майбутньому буде писати історію української іміграції, то напевне буде більше сказано про жінок-піонерок. Вони хоч із малим знанням, але з великою любов'ю до своєї Батьківщини робили, що могли і вміли в чужому світі.

Марія Демидчук

ЖІНКИ ПІОНЕРКИ В АМЕРИЦІ

Катерина Пелешок

Олена Лотоцка

Емілія Корнат

Марія Марусевич

МІЖНАРОДНЯ ЖІНОЧА ВИСТАВКА

Американський жіночий рух виказує багато цікавих починів, що промостили шлях для різних акцій та установ. Одним із них була Міжнародня Жіноча Виставка. Це є щорічна імпреза, що — започаткована в 1922 році протривала кілька десятиліть і принесла її учасникам чимало користи і багатий досвід.

Основним задумом цього почину був намір — дати вияв жіночому виробництву. Ішлося про те, щоб різні жіночі таланти чи підприємства могли виступити перед широкою публікою. У великій метрополії не все вони могли себе проявити. А тут створено для них відповідну нагоду.

Започатковано це в 1922 р. виставкою в готелі Комодоре у Нью-Йорку. Вона звалась тоді „Виставка Жіночої Діяльності” і знайшла відгук серед широких кругів. Тому це діло продовжувалося, як щорічний осінній виступ під вище згаданою назвою. Публіка не тільки подивлялася виставлені речі, але й охоче купувала їх. Отже виставка ставала джерелом прибутку для товариств, що в ній брали участь.

Союз Українок Америки вже доволі скоро, бо в 1926 р. пізнав користь цього спільного виступу. Тоді то — по довгих заходах — удалося дістати місце на виставці, що відбувалася в готелі Астор у Нью-Йорку. Звісно, що предметом нашої виставки могло бути тільки народне мистецтво. В тому часі ще не було організованих збірок народного мистецтва, а лиш у хатах членок знаходилися тут і там цінні предмети. Ними вдалося заповнити наш станок. Наші вишивки, писанки і дереворізьба викликали захоплення публіки, що зустрілась тут із зовсім їй невідомою народньою культурою. Вперше мали наші членки нагоду інформувати глядачів про ці речі.

Але продовжувати цих виступів не довелось. Союзянки зрозуміли, що випадково зібраними речами не можна обслуговувати цих виставок на довшу мету. Та й не було нагоди до продажі цих виробів, бо вони були приватною власністю. Це й навело Централю США на думку придбати власну збірку виробів народного мистецтва. Така могла б краще репрезентувати нашу народню культуру та й послужити за підставу до дрібного виробництва.

А виставка жіночої діяльності, чи як вона пізніш прийняла назву “Women’s Arts & Crafts Exhibit” розвивалася. Щораз більше національних груп приєднувалось до цих виступів, щораз більше жіночих товариств виставляло свої вироби. У 1941 р. вона прийняла назву Міжнародньої Жіночої Виставки. Опіку над цим щорічним підприємством перебрав Жіночий Національний Інститут. Щорічна виставка приймала якесь актуальне гасло, що було популярне в міжнародньому світі. На відкриття виставки запрошувалося видатних діячів ЗСА чи інших націй.

Жіночий Національний Інститут не обмежувався самим тільки ділом виставки. Вузли порозуміння і приязні, заключені на виставці, продовжувалося впродовж року при допомозі імпрез і товариських зустрічей. Програму виставок урізноманітнено дбайливою підготовкою, що тривала майже цілий рік. Це діло стало площиною співпраці багатьох народніх груп і товариств.

Перший виступ Окружної Ради США

Окружна Рада США постала в Нью-Йорку у 1940 р. У перших роках війни не було відповідних умовин для участі у Виставці. Відділи співпрацювали з

Американським Червоним Хрестом і спрямовували все зусилля на втримання організації у складних воєнних умовах. Та в 1944 році трапилась нагода до участі. Централья Союзу Українок Америки вже була власником гарної збірки народнього мистецтва, що її замовила в Рідному Краю у р. 1932/33. Поміж членками СУА вже вирізнилося молоде покоління, яке хотіло виступити перед американською публікою. І так у тому році Окружна Рада увійшла у круг учасників Міжнародної Жіночої Виставки, що відбувалася в часі 14-19. листопада 1944 р. у Медісон Сквер Гарден.

Виступ кожної національної групи полягав у відповідно удекорованому станку і концерті, зложеному з вокально-танкових точок. Станок СУА поділено на дві частини — в одному куті видніла українська кімната з Великоднім столом, а в другому — модерне мешкання в українському стилі. Манекени в народньому вбранні доповнювали це. За зміст і оформлення цього станку подбала Меланія Милянєвич.

Програма давала нагоду до попису нашій дітворі в окремому виступі. Українські діти виступали зі співами й танками по полудні, а в вечірній програмі взяв участь хор церкви св. Юра, співачка Ольга Лепкова, танцювальна група А. Яловеги. Промови виголосили Є. Піддубчишин і А. Кмець англійською, а М. Демидчук українською мовою. На кінець М. Боднар-Герман перевела показ української ноші з усіх закутин української землі. Після програми відбулося форум, на якому промовляли Марія Гамбаль на тему „Чому ми в Америці інтересуємось українською справою” а Степан Шумейко на тему „Україна — придавлений край”.

Виставковий Комітет діяв під проводом Анети Кмець. Окрім неї співпрацю-

вали при тому почині — С. Абрагамовська, П. Бенцаль, А. Бодак, М. Демидчук, М. Клячко, К. Олесницька, О. Павлова, Е. Піддубчишин, О. Різник, М. Сталена.

На терені виставки відбувся кілька разів показ писання писанок, що його переводила Анна Бодак.

У дальших роках Окружна Рада СУА не продовжувала цієї участі. Наближалося закінчення війни і вся увага була звернена на допомогу жертвам її. Чергові роки пройшли у напруженій допомогівій акції для скитальців, пізнішому переселенні і приміщенні їх.

У тому часі Союз Українок Америки перейшов різні переміни. Якесь частина новоприбулого жіноцтва увійшла в його ряди, інша знов намагалась створити свої окремі угруповання. Коли проминули перші роки великих перемін — знов насунулась потреба виступу перед американським світом. Окружна Рада СУА показала тут дорогу. Вона мала вже промощений шлях, її знали в Жіночому Національному Інституті з попереднього виступу.

Творче десятиліття

І так розпочався в 1952 р. новий почин, що став поважним виявом Окружної Ради СУА у Нью-Йорку. Попередня вдала спроба показати американській і іншо-національній публіці нашу народню культуру — тепер розгорнулась у постійну репрезентацію з найкращими її проявами. Це був великий змаг за добре ім'я свого народу й українське жіноцтво, а зокрема Союз Українок Америки з честю витримали цей іспит.

Не можемо тут входити в подробиці щорічної виставки з її багатими плянами. Вичислення всіх успіхів і труднощів зайняло б забагато місця і не виявило б

її суттєвих рис. Але в загальному спробуємо подати її головні осяги. Не забудемо також головних труднощів, що спинювали не раз хід подій.

1952 р.

В який спосіб нав'язано знов наш зв'язок із Жіночим Національним Інститутом? Від виставки в 1944 р. пройшло багато літ, постійного контакту з цією установою не було. Але допомогла тут зустріч на громадській площині. А такою стала пристань у Нью-Йорку, де прибували кораблі з переселенцями. Там представниці нашого Переселенчого Осередку, а давні Союзянки постійно дижурували, щоб заопікуватись новопрйбулими українцями. Були й представниці інших переселенчих центрів, а між ними також Жіночого Національного Інституту. Зав'язалась розмова, а з неї потім виплило запрошення до Українок — взяти участь у Міжнародній Жіночій Виставці.

Переговори з Жіночим Національним Інститутом провадили Марія Демидчук і Катерина Пелешок, тодішня місто голова Централі. Притягнули до того Іванну Бенцаль, голову Окружної Ради й Ольгу Дмитрів з-поміж молоді. Хоч із виступом було пов'язане поважне фінансове зусилля, проте приманював виступ перед широкою публікою. Та й участь у Виставці обіцувала при відповідній господарці певний дохід.

Ініціативний гурток із вище згаданих осіб постановив запросити до співучасті різні жіночі товариства Нью-Йорку. Спільний виступ українського жіноцтва міг принести більшу користь. Та й хотілося притягнути до діла тих, що тільки що почали творити громадське життя в цій країні.

І так до Комітету Виставки приступи-

ли — Український Золотий Хрест, Українське Жіноче Об'єднання, Матірній Союз Українок, Жіноча Секція ОЧСУ, Жіноча Ланка СУМА, Ліга Українсько-Американської Молоді, Негайна Поміч, Марійська Дружина. Всі висунули своїх представниць до Екзекутиви Комітету і численних Комісій, що мусіли підготувати виступ. Комітет Виставки очолила Марія Демидчук.

Комітет постановив обирати гасло для кожнорічної нашої участі. Це був — похід по Україні для показу її народнього мистецтва, співу і танку. Так був удекорований її станок, у такий спосіб відбувся виступ дітей і вечірня програма. Окремо влаштовано показ писання писанок, що відбувався потім щороку. Окрім станку ще була нагода показати традиційно накритий Великодній стіл. Комітет Виставки подбав про дбайливо видану програму. Вона подала цінні статті про нашу культурну спадщину і різні ділянки народнього мистецтва.

Виставка відбулася від 1-8. листопада 1952 р. Дитячий концерт мав місце 4. листопада, концертна програма 8. листопада. У неї був включений показ народніх строїв, що потім повторявся кожного року поміж показами інших національних груп.

Перед програмою відбулась у центральному місці Виставки півгодинна товариська зустріч гостей даної національної групи. Наш Виставковий Комітет подбав про солодощі й напої, а між гостями виднілись представники наших організацій. Це була нагода для знайомлення з осягом нашого Комітету та признання з боку нашого громадянства.

Із числа відвідин та відгуків преси видно, що Виставка розворушила нашу громаду. По довшому часі знов була нагода виступити перед широкою масою американської публіки і з'ясувати їй нашу народню культуру.

Жіночий Виставковий Комітет знов очолила Катерина Пелешок. Виставка мала відбутися в днях 2-8. листопада. Та що Міжнародня Жіноча Виставка святкувала своє 30-ліття, то з тієї нагоди були введені деякі новини. Станок кожної національної групи складався з двох частин. Один із них уміщував різні особливості народного мистецтва і харчування на продаж, а другий демонстрував побут даної країни.

У торговельному кіоску, що його оформила Ірина Шухевич, показано на тій Виставці вперше ляльки Мирослави Гординської. Це були мініатюрні постаї-зображення Раїни-Могилянки, кн. Ольги і Софії Острожської. Мистецьким відчуттям і зручністю рук створено тут маленькі дива. Звертали також на себе увагу ляльки Оксани Лятуринської сміливістю задуму і виконання. У кіоску народного побуту влаштовано українську кімнату з гарно накритим Різдяним столом. Її оформила Мирослава Гординська.

Як звичайно відбувся дитячий виступ, а 8. листопада концертна програма.

Дуже добре була поставлена інформація. Чудово оформлена англійська летючка (Меланка Милянович, Славка Сурмач) і дбайливо видана програмка нашого виступу з приписами українських страв (І. Повзанюк).

Наша преса помістила гарні відгуки, але „Свобода” відмітила невідповідно дібрану концертну програму, що була перевантажена доповідями. Деякі з них були виголошені українською мовою, отже були незрозумілі для більшості відвідувачів.

Виставковий Комітет знов створено під проводом Катерини Пелешок. Виставка мала відбутися в днях 1-11. листопада, а темою її було народне виробництво України. Для тієї цілі виготовлено мапу України з зазначенням домощніх промислів. Показом їх служила кераміка з Дісцезального Музею у Стемфорді, зразки виробу Сергія Литвиненка, збірка тканин Лідії Ненадкевич, дереворізьба із збірки Кочанів. Обидва українські станки оформила Мирослава Гординська.

Як кожного року — відбулася дитяча програма, а саме конкурс дітей у народньому вбранні. Дня 6. листопада накрили Великодній стіл із свяченим. Концертна програма відбулася 10. листопада.

Видано інформаційну летючку, а також програму з головною темою — культом Матері Божої в Україні.

Хоч виставка принесла учасникам задоволення з виконаного діла, проте й багато хвилювань. Комітет, зложений із представниць різних організацій, не мав однозгідного підходу до наміченого завдання. Окружна Рада СУА, яка знала призначення Міжнародної Жіночої Виставки, вважала, що для масової публіки слід підбирати популярні гасла і засоби, Інші жіночі угруповання висловлювались за більш вишуканим способом нашого виступу.

Вже в попередньому році виявила себе ця неузгідненість у концертній програмі виставки, коли промови переважали мистецьку частину. Різниця становища стали ще більш виразні в часі біжучої виставки. Щоб не викликати непорозумінь, які могли б некорисно відбитись на співпраці, Окружна Рада постановила не взяти участі у Комітеті Виставки у 1955 р.

У тому році українська громада святкувала роковини 1000-ліття хрещення кн. Ольги. Це відзначували всі жіночі організації на своєму терені, таке гасло прийняв Комітет Виставки на цей рік. Його очолила Ірина Повзанюк. Виставка відбулася в часі 7-14. листопада.

У влаштуванні цієї Виставки Окружна Рада не брала участі, отже не будемо з неї звітувати. Виставка пройшла з успіхом, мала поважні мистецькі і громадські осяги. Про неї звітувала прихильно вся українська преса.

У програмі тогорічної Виставки впроваджено новинку, що потім була продовжувана. Однією з точок української програми став вибір красуні. Гарну молоду дівчину врочисто короновано і представлено публіці разом із двома княжними. Цією красунею в тому році була Люба Баран.

У цьому році Окружна Рада СУА постановила поновити свій виступ на Міжнародній Жіночій Виставці. Традиція в таких виступах і довголітній досвід та її становище найстаршої жіночої організації спонукали її до того. Не зовсім правильна дорога, якою йшов Жіночий Виставковий Комітет, стала також причиною, що Союз Українок Америки виявив знов ініціативу в тій справі.

Не бажаючи творити нового Виставкового Комітету Окружна Рада звернулася з запрошенням до самостійних жіночих організацій, як і до торічного Виставкового Комітету, щоб дати їм можливість до порозуміння і знов створити спільне представництво. Коли жіночі організації (Матірний Союз Українок, Український Золотий Хрест, Самостійний Золотий Хрест і Виставковий Комітет) на те не зареагували, тоді постановлено

Мистецький станок на виставці 1956 р.

створити окремий Виставковий Комітет і старатись про інше місце на Міжнародній Жіночій Виставці. Цей Комітет очолила Катерина Пелешок.

Виставка відбулася в днях 5-11. листопада. На залі були три українські станки, з чого два були Окружної Ради, а один Українського Жіночого Виставкового Комітету. Перші два, як звичайно були поділені на торговельний і культурний. Їх оформила Мирослава Гординська. У першому станку виднілась модель хати козацького старшини її виробу. Станок народнього побуту показав чудові зразки народніх тканин довкруги старовинної скрині, що походила з Музею у Стемфордї. Жінка-манекен пряля куделю серед цього народнього багатства.

Третій станок, влаштований заходами Жіночого Виставкового Комітету виставив твори 12 мистців. До того видано каталог англійською мовою, що його оформив Святослав Гординський.

Концертна програма відбулася 9. листопада. Вона теж була подвійна: по полудні був виступ Окружної Ради СУА, а ввечорі Жіночого Виставкового Комітету.

Наша преса, як звичайно, обширно коментувала українські виступи на Виставці. Докія Гуменна вважала це „здоровим суперництвом”, бо обидва представництва себе доповнювали. А Галина Лащенко признала, що назовні це так може й виглядало, але в дійсності було роздрібленням сил.

*Мистецький станок виставки в 1956 р.
Старовинна скриня з музею у Стемфордї*

Модель гуцульської хати на виставці в 1957 р.

1957 р.

Міжнародня Жіноча Виставка була запланована на час від 4-10. листопада. Окружна Рада СУА створила свій Комітет під проводом Катерини Пелешок. Головною темою цього виступу був народній побут Гуцульщини.

Цим разом не було іншого українсько-го представництва на Виставці. Як звичайно — речі були виставлені у двох станках — торговельному й народньої культури. У першому Мирослава Гординська знов дала чудові образи-мініатюри з княжої доби, як „Привітання Анни Ярославни”, „Плач Ярославни”, „Навернення кн. Ольги”. Був тут модель гуцульської хати, виконаний пластунками. А в другому станку був виложений побут Гуцульщини — її багаті строї, знаряддя, виробництво.

Концертна програма відбулася 9. листопада. Красунею виставки була вибрана Олександра Вашків. Окрім показу народніх строїв виведено такж модерний одяг із приміненням вишивки.

Видано програмову книжку, що вміщувала опис Гуцульщини і приписи українських страв.

На цій Виставці впроваджено звичай невеликої товариської зустрічі, що її влаштовувано перед концертовою програмою кожної національної групи. На відгородженій площі в центрі Виставки сходились представники громадських організацій із Управою Виставки. Під час привітань і розмов господарський комітет національної групи частував напоями і солодощами. На це прийняття прибув представник УККА і президент УНРади.

1 9 5 8 р.

У цьому році зайшли в нашому виступі певні зміни. Виставка була призначена на 3-9. листопада. Окружна Рада створила заздалегідь Виставковий Комітет, що його очолила Іванна Бенцаль. Катерина Пелешок, яка п'ять років провадила цю роботу і перетривала найтрудніший час, відійшла через перевтому.

А в цьому році передбачувалась особливе відзначення. Вже від ряду літ на Міжнародній Жіночій Виставці відзначаevano видатних жінок Америки, а в тому й представниць національних груп. Це признання мало в цьому році досягнути українське жіноцтво в особі Олени Лотоцької, голови СУА.

Гаслом виставки стало в цьому році 25-ліття роковин голоду і 40-ліття Української Державности. Це й знайшло свій вираз у програмовій книжці і станку культури. У першій уміщено статтю на тему голоду 1932/33 рр., а в станку — окрім Тризуба, мапи України, тексту 4. Універсалу — був модель будинку Української Центральної Ради і виставка поштових марок і українських грошей. Обидва станки оформила І. Букоємська.

Концертова програма відбулася 8. листопада.

Відзначення п-ні Олени Лотоцької відбулося в день відкриття Виставки. По короткій промові директорки Національного Жіночого Інституту Н. Окстом, яка пояснювала цю церемонію і представила п'ять відзначених — дано було змогу кожній із них промовити. Відзначення було уділене за „видатну службу для людства”. Голова СУА скористала з нагоди, щоб з'ясувати свої заходи коло заснування Союзу Українок Америки та його ріст і перспективи. Як відзначення вона отримала плякету зі своїм прізвищем. Її світлина, короткий життєпис і громадські осяги були вміщені в програ-

мовій книжці Виставки. Це вперше сталося, що українська громадська діячка знайшлася між відзначеними на виставці.

1 9 5 9 р.

У тому році Виставка відбулася в днях 2-8. листопада. Комітет очолила, як і торік Іванна Бенцаль. Цього-річним гаслом Виставки були роковини Івана Мазепи, що їх тоді святкувала українська громада. Тому по середині торговельного станку виднів герб І. Мазепи, а в другому станку в середині стояло погруддя гетьмана у виконанні Сергія Литвиненка. Стіни були прикрашені картинами жінок-мистців. Оформленням станку зайнявся мистець А. Малюца.

Наша програма відбулася 7. листопада, попереджена згаданим уже прийняттям. Королевою краси вибрано Наталку Глобу.

Брошури цього-річний Комітет не видавав, а тільки інформаційну летючку, що вміщувала всі дані про роковини І. Мазепи.

1 9 6 0 р.

У днях 7-13. листопада відбулась чергова Міжнародня Жіноча Виставка. Комітет очолила знов Катерина Пелешок, яку всі радо привітали на тому пості. Гаслом Виставки було „Плакаємо народне мистецтво”. У тому зміслі були удекоровані обидва станки, що їх оформлення знов перебрала Мирослава Гординська. У торговельному видніла велика мапа України з уміщеними на ній ляльками в народньому вбранні. Від ляльок ішли стрічки до вишивок, що були розміщені на стінах. Це була вказівка, з якої околиці вони походять.

Українська програма відбулася 12. листопада. „Міс Україною” короновано Карол Енн Буздиган. Для інформації відвідувачів видано летючку.

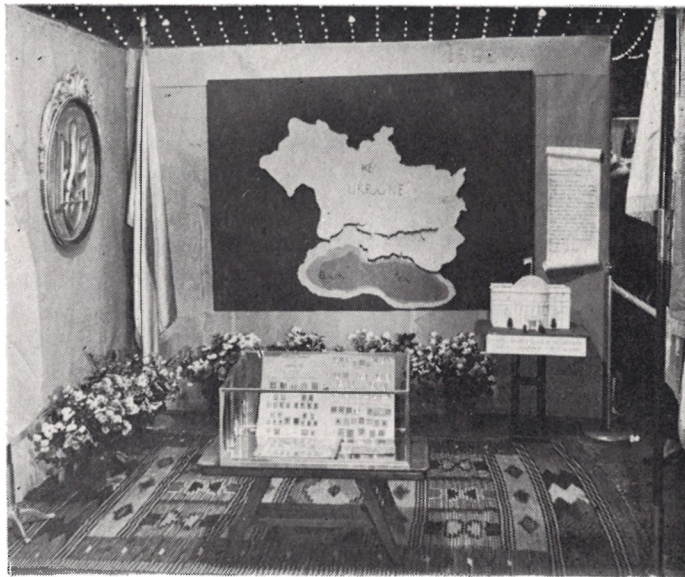
Міжнародня Жіноча Виставка, що відбулася в днях 6-13. листопада була замітна тим, що це вже десятий раз за чергою українське жіноцтво в ній узяло участь. Головою Комітету знов стала Катерина Пелешок.

Гаслом цієї Виставки було 90-ліття з дня народження Лесі Українки. Цьому був присвячений станок культури, де Мирослава Гординська знайшла гідну його розв'язку. У центрі станку стояв проєкт пам'ятника Лесі виконання М. Черешньовського. На стіні позад нього був уміщений цитат „Слово, чому ти не твердая криця” англійською мовою серед декорацій із вишиваного орнаменту Полтавщини. Кругом було багато зелені і золотистих хризантем. У торговельному кіоску була кераміка з Полтавщини і все було удекороване полтавськими рушниками.

Програма відбулася 11 листопада. Міс Україною укороновано Марту Книш.

На цьому закінчується перегляд нашої участі в Міжнародній Жіночій Виставці. Це було останній раз, що Національний Жіночий Інститут таку Виставку влаштував. У 1961 р. заперестав відбуватись цей девголітній показ жіночої творчості і вміння.

Сама ідея — виставляти щороку виробу жіночих рук — належала до починів і змагань американського жіночого руху. Спонзоркою цієї виставки була Юлія А. Кімбел, яка походила з заможної родини в Новій Англії. Вона і їй подібні підтримували виставку не лиш морально, але й матеріально. Та з часом ці піонерки відходили у вічність, а їх наслідники вже мали інший підхід до того почину. І так у 1961 р. відступили від улаштування Міжнародньої Жіночої Виставки, вважаючи, що час вимагає від нас інших форм сприяння жіночій творчості.

*Мистецький станок на виставці в 1958 р.
По лівій стороні — модель будинку
Української Центральної Ради*

Заклучення

Десятилітня участь українського жіноцтва у Міжнародній Жіночій Виставці в Нью-Йорку коштувало багато праці. Одначе в висліді принесла також величезну користь.

Союзняки її перед тим мали численні виступи перед американською публікою і знайомили її з нашою народною культурою. Одначе послідовна, 10-літня участь у цій популярній Виставці закріпила наше місце, як у пам'яті відвідувачів, так і в кругах Національного Жіночого Інституту, що опікувався Виставкою. Не згадуючи вже й про те, що інші жіночі національні групи признали нам поруч себе рівноядне місце.

В українській частині Міжнародної Жіночої Виставки знайшли вияв різні роковини, що проходили в нашій громаді. В тих проявах узяли участь українські мистці. Це були музики, образотворчі мистці, танцюристи та різні ансамблі тих ділянок. Зокрема треба відмітити декоративне мистецтво, що його проявили в сформленні станків — Ярослава Сурмач, Ірина Шухевич, Мирослава Гординська й І. Букоємська. Була нагода показати публіці цінні збірки народного мистецтва, як дереворізьбу і металеві вироби М. А. Кочанів, писанки Д. Горняткевича, вишивки Л. Горбачевської, ляльки М. Гординської.

Довголітня участь у такій популярній Виставці дала Союзнякам багатий досвід. У підборі програми, інформацій та летючок, взаєминах із управою Виставки і публікою — всі орієнтувались щораз краще. Але не тільки в пропагандивній сторінці виставки була її сила. Треба було використати її також і з фінансового боку. Адже відвідувач Виставки шукав за виставленими виробами, чи то з народного мистецтва чи з печива. Це Союзняки зрозуміли і спрямували увагу

в тому напрямку. Міжнародня Жіноча Виставка принесла нам гарний дохід.

Та не було б справедливо, коли б у висліді цієї 10-літньої праці не згадати тих, що вложили стільки зусиль у те діло. Найперше заслуговують на те голови Виставкового Комітету — М. Демидчук, К. Пелешок, І. Бенцаль. Тут зокрема треба підкреслити заслуги Катерини Пелешок, що найдовше, бо 7 років очолювала Комітет і провадила його в найтрудніший час потрясень і зударів. А поруч них треба згадати десятки жінок, що трудилися коло того почину. Це ті працюючі мурашки, що мали за собою не один осяг на громадському ґрунті, а й тут на заклик станули до праці. Подаємо в поазбучному порядку тих, що входили до езекутиви Комітету, а й тих, що очолювали поодинокі його комісії.

Між першими слід згадати: пп. І. Бенцаль, М. Вишивану, М. Головей, О. Гординську, Г. Гошовську, М. Карпевич, І. Кашубинську, А. Кізіму, Л. Котлярчук, О. Кравченко, А. Миць, Н. Мітрінгу, Х. Навроцьку, О. Різник, І. Падох, М. Ржепецьку, С. Серафин, А. Свенсон, А. Ярему. Між другими вичислимо: пп. А. Бродин, М. Демидчук, І. Домбчевську, О. Дмитрів, М. Головей, І. Кашубинську, А. Кізіму, А. Колтун, Л. Котлярчук, М. Макарушку, М. Марусевич, Х. Навроцьку, І. Падох, Н. Пастушенко, М. Процак, О. Рак, М. Ржепецьку, І. Рожанковську, О. Соневицьку, О. Сливку, М. Стефанів, С. Сурмач, М. Турко, І. Шухевич.

Окрім цих відповідальних одиниць, які впродовж одного чи кількох літ провадили певні ділянки, було ще багато таких, що провели допоміжну працю. Не маємо змоги всіх їх згадати. Але всім їм треба приписати успіх того діла, що закріпив наше ім'я серед широких кругів населення Нью-Йорку й околиці. Це був скромний, але працюючий і корисний почин.

Лідія Бурачинська

ПОДЯКА

Окружна Рада Союзу Українок Америки в Нью Йорку висловлює подяку і признання Ювілейному Комітетові, Відділам, головам Комісій, і всім їхнім членкам, що присвятили так багато часу і труду, щоби успішно відзначити 30-річчя Округи.

Наша велика вдячність зокрема тим, що своїми оголошеннями та пожертвами причинились до появи нашої ювілейної книжки.

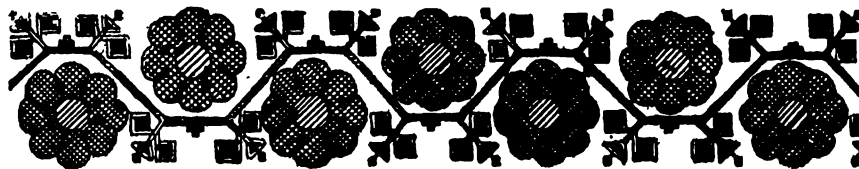
УПРАВА ОКРУЖНОЇ РАДИ

APPRECIATION

New York Regional Council of the Ukrainian National Women's League Of America, Inc., hereby desires to acknowledge its gratitude to the Anniversary Committee, chairmen of the various committees, all the Branches and their members, and other individuals who gave unstintingly of their time and efforts in making our 30th Anniversary a huge success.

Our gratitude is especially expressed to our advertisers and friends whose contributions have made this Journal possible.

NEW YORK REGIONAL COUNCIL

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ
СВЯТКУВАННЯ 30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА В НЬО ЙОРКУ

ГОЛОВИ ВІДДІЛІВ

Наталія Хоманчук (1), Марія Гарасимчук (3), Софія Серафин (4), Розалія Федьків (8), Марія Стефанишин (21), Ольга Мідяна (35), Марія Савчак (64), Ростислава Яхницька (66), Надія Кух (71), Анна Косців (72), Мирослава Чубата (73), Мирослава Савчак (82), Марія Томоруг (83), Оксана Пенець (89), Ірена Плятош (93), Ольга Курчак (103), Стефанія Курис (104), Ірина Печко (105), Роксоляна Гарасимів (106).

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

*Марія Томоруг (83) — голова
Софія Серафин (4) — секретарка
Дарія Камінська (83) — скарбничка*

КОМІСІЇ ОЧОЛЮЮТЬ

*Видавничо-пресову — Марія Демидчук (4)
Мирослава Савчак (82)
Розалія Полчій (72)*

*Мистецько-програмову — Марія Савчак (64)
Виставову — Наталія Хоманчук (1)
Імпрезово-господарську — Марія Стефанишин (21)
Катерина Пануга (1)*

У склад комісій входять відпоручниці Відділів.

ПРОГРАМА

5:00 по пол. Коктейл

6:00 веч.

Відкриття — МАРІЯ ТОМОРУГ,
голова Ювілейного Комітету

Слово — ІВАННА РОЖАНКОВСЬКА
голова Окружної Ради СУА в Нью Йорку

Привітальне слово — СТЕФАНІЯ ПУШКАР, голова СУА

Слово — РОЗАЛІЯ ПОЛЧІЙ

Вечеря
Представлення гостей
Відчитання привітів

Мистецька програма:

Квартет —

ОЛЕНА ГЕНТІШ
ЛІДІЯ КОТЛЯРЧУК
СОФІЯ РАКОВСЬКА
МАРІЯ СТЕФАНИШИН

Фейлетон ІКЕРА — артист СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ
Лемківські пісні — АНЯ КОРЕНОВСЬКА
Банкет веде НІНА СІЧИНСЬКА

1 ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ІОРКУ

Не на Рідній Землі й не в Україні,
На нараду зібрались вони, на далекій чужині.

Українська еміграція пильно слідкувала за подіями, що їх несла I. світова війна. Радісно переживала вістки про створення Української Держави, але й глибоко відчувала катастрофу її поразки. Тому, коли до Америки приїхала кол. медсестра Українського Червоного Хреста Марія Скубова, наочний свідок недавніх подій, українське громадянство щиро її привітало.

З особливою увагою зустрічали її українські жінки. Тому й радо зішлись вони 4. грудня 1921 р., щоб спільно обговорити справу допомоги нескореним синам України, а голсвно інвалідам, Со повоенна чужа влада не дала їм належної опіки. На тому зібранні присутні жінки створили перше жіноче товариство й назвали його „Українська Жіноча Громада”, якої головою стала Марія Скубова. Ново-створена У. Ж. Громада взялась за велике і нелегке діло, бо матеріальні умовини на американському континенті в тому часі були досить погані й через те не було багато жінок охочих до суспільної праці. Та всетаки перші кроки — найтрудніший початок був зроблений.

По році У. Ж. Громаду очолила Стефанія Абрагамовська. Вона широко розгорнула працю, якої успіх, як матеріальний, так і моральний, був великий. Уже в першому році У. Ж. Громада диспонувала сумою 500 дол. і її вислано до Львова для Товариства Опіки над Українськими Інвалідами. Поруч харитативної праці члени У. Ж. Громади слідували й за політичними рухами на землях України, чого доказом було скликане в квітні 1924 р. віче, на якому після промови О. Лотоцької зібрані висловили

протест проти польського поліційного терору, а особливо проти замордування в тюрмі Ольги з Левицьких Басараб. Рівнож У. Ж. Громада за посередництвом тодішньої голови Пелагії Дембіцької нав'язала контакт із Союзом Українок у Львові, та робила старання, щоб уможливити приїзд їх делегаток на Конгрес Міжнародної Ради Жінок, що відбувся у Вашингтоні в 1925 році. На ту ціль У. Ж. Громада зложила 250 дол. Однак польська влада не дала візи й делегатки з України не могли приїхати. Зате прибула представниця від українських емігранток в Європі Ганна Келлер-Чикаленко, яка мала повновласті заступати всі українські жіночі організації, в тому й Союз Українок у Галичині. На тому Конгресі наші делегатки з Америки О. Лотоцька і Юлія Ярема вив'язались зі своїх завдань якнайкраще, а також дійшли до висновку, що для успішної праці треба тут об'єднати всі українські жіночі товариства. Тій справі сприяла У. Ж. Громада і ще в тому 1925 році створено центральну організацію з назвою „Союз Українок Америки”, а першим його членом стала У. Ж. Громада й дістала назву I. Відділ СУА, яку має по сьогодні.

Перший Відділ, який є прямим продовженням У. Ж. Громади від самого початку, розгорнув **акцію допомоги**. Майже не було такої організації в краю, щоб I. Відділ СУА не уділив їй матеріальної допомоги. Просвіта, Рідна Школа, Т-во Допомоги укр. Інвалідам, Т-во Вдів і Сиріт, Т-во Допомоги Політичним В'язням, Союз Українок і багато інших користали з цієї допомоги, про що свідчать листи з подякою від визначних то-

дішніх політичних і громадських діячів і які до сьогодні зберігаються в архіві 1. Відділу. Свої приходи Відділ здобував із улаштовуваних імпрез, як аматорські вистави під управою Кречківської, забави, вечерниці, гостинні зустрічі, а інколи переводив збірки й то внутрішнього характеру.

Друге десятиріччя членки СУА започаткували тим, що в 1931 р. вийшли на ширшу арену, нав'язуючи зв'язки з американською жіночою організацією „Про Америка”. Це товариство змагало до того, щоб познайомити американських жінок із побутом та культурним надбанням жінок-емігранток усіх національних груп. Вислідом цього зв'язку був Український Тиждень на виставці тої організації, де були показані експонати українського народного мистецтва — вишивки, писанки, різьба, кераміка й народня ноша. Рік 1931 знаменний також і тим, що відсвятковано 10-річчя першої клітини СУА й із тієї нагоди видано Альманах, що є важливим документом жіночого руху в Америці. Слідуючі роки тієї декади — час усім відомої депресії, тому й праця нашого жіноцтва на громадській ниві була сповільнена.

Під кінець 30-тих і з початком 40-вих років діяльність 1 Відділу значно поживилась. Бажаючи підтримати змагання Карпатської України, українські товариства на терені Америки зорганізували акцію допомоги населенню Срібної Землі й до тої праці включився 1 Відділ СУА. В часі 2. світової війни членки СУА зосереджували свою допомогу американській державі у війні з Німеччиною й Японією. Тому співпрацювали з Американським Червоним Хрестом, де займалися складанням бандажів і збіркою державної позики. Рівнож в акції придбання фондів на воєнні дії Америки брав участь Комітет Об'єднаних Українських Організацій м. Нью-Йорку, до

якого в 1945 р. включився 1 Відділ СУА, тоді вже під управою Катрі Пелешок. Окрім того члени 1 Відділу старались спопуляризувати журнал „Наше Життя”, приєднуючи йому передплатниць. В тому часі 1 Відділ брав також активну участь у підготовці Конвенції СУА, яка відбулася в Нью-Йорку у 1943 році де ухвалено створити Комітет Допомоги Рідному Краєві. Цю ухвалу рік пізніше, то є в 1944 р. переведено в діло, заснувавши Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, а 1 Відділ СУА став його членом і включився в акцію допомоги. Першу збірку на цілі ЗУАДК-у 1 Відділ перевів на своїх сходах 1945 р., коли то членки зложили 81.00 дол. а з каси доложено 19.00 дол. і ту суму 100.00 дол. Відділ вислав до ЗУАДК-у. Це дало початок акції висилки пачок з одягом, харчами, та ліками не тільки для скитальців, але й до табору полонених Української Дивізії в Ріміні.

Додомогова дія 1 Відділу прийняла інші форми, коли по 2. світовій війні тисячі українських громадян знайшлися поза межами України в країнах західної Європи. Доля політичної еміграції була важка. Крім нужди й злиднів грозила й депортація до СРСР. В тій справі СУА повів цілий ряд протестів до урядових чинників, при чому й члени 1 Відділу не були байдужими, що потверджує факт вислання телеграми до Елеонор Рузвелт з подякою за те, що вона стала в обороні переміщених осіб.

Після 2. світової війни на заклик Головної Управи СУА, 1 Відділ допомагав матеріально скитальцям у таборі Лютпольд у Баварії, посилаючи пачки поживи, взуття, одягу й вітаміни для дітей. Ці остні пожертвувала членка Відділу др. Неоніля Пелехович-Гайворонська. Тут слід згадати, що др. Н. Гайворонська ще в 20-тих рр. очолювала акцію Медичного Фонду при Головнім

1 ВІДПІЛ СУА В НЬО-ІОРКУ

Від ліва — 1 ряд: Євгенія Вацук — виховна референтка, Євстахія Захарчук, Остиа Куровицька, Катря Пелешок — почесна голова, Наталія Хоманчук — голова, Стефанія Гуменюк — фінансова реф., Олена Гой — секретарка, Михайлина Баран — культ-освітня референтка.

2 ряд: Еєдокія Криль — госп. реф., Марія Михайлів — прес. реф., Марія Андрушків, Анна Слукєка, Галина Дармоград — орг. реф., Розалія Криль — госп. реф., Анна Полнох госп. реф., Михайлина Книш — член Конг. Ком., Розалія Покорчак.

3 ряд: Марія Шкамбаєра, Марія Бартків, Павліна Васюта, Катря Гаєрилюк, Стефанія Рудик член Кон. Ком., Розалія Назаркевич, Марія Качунь, Параскеїя Брожина, Наталія Гаєрилюк, Стефанія Семущак, Дарія Мудра.

Управі СУА. Рівнож від 1953 до кінця 1961 р. Відділ опікувався Українською Школою й Дитячим Садочком в Ерлянгені, посилаючи місячно призначену суму, як також допомагав науковцям у Сарселі, сиротам у Польщі й час від часу посилав пакунки поворотцям із Сибіру. Члени 1 Відділу не забували і про жінок старшого віку, тому вже довгі роки Відділ опікується Бабусею, яку приділяє Головна Управа СУА. При тому треба згадати, що в останніх кількох роках Відділ оплачував неможливі дитині одномісячний побут у таборі літніх осель Пласту чи СУМА.

До харитативної праці Відділу належить також співпраця з Жіночою Секцією при ЗУАДКомітеті, яка займалась збиранням, пакуванням і висилкою одягу до таборів у Німеччині. В 1949 р. і зпочатком 50-тих рр., що були роками загального переселення людей до Америки, членки 1 Відділу під проводом голови численно являлись до праці у пристанях і леговищах при зустрічі українських емігрантів.

З припливом нової еміграції до Америки збільшились ряди СУА, в тому й число членок 1 Відділу. Перші вступили — Євстахія Захарчук, Катря Палуга, Марія Головей і Олена Волошин, а вслід за ними багато інших. Прийшли нові люди, а з ними нові ідеї й нові вимоги. Праця пожвавилась, поплила широким руслом. Пристосовуючись до вимог часу Відділ розвинув діяльність у ділянках **культурно-освітній і виховній**. Відзначувано Листопадіві й Січневі Роковини, вшановувано визначних діячів культури, як Т. Шевченко, Леся Українка, І. Франко, а в останніх роках влаштовувано Літературні Вечорі. З нашої обрядовості впроваджувано звичаї Андріївського Вечора й Свят-Вечора, що їх опрацьовувала Оля Сливка, членка Управи. Щоб получить цю ділянку праці з на-

шими виховними завданнями, запрошувано до програми деяких імпрез дітей-виконавців. Це були здебільшого діти наших членок, що могли для нас деклямувати, співати чи танцювати.

1 Відділ СУА дбав також про товариське життя нашої громади. Для скріплення співпраці з іншими Відділами з ініціативи 1 Відділу почато щорічну спільну забаву, яка закріпилась у Нью-Йорку п. н. Вишиваних Вечерниць. По кількох роках Відділи передали ту забаву під опіку Окружної Ради й вона по сьогодні втішається великим успіхом.

У щорічній Міжнародній Жіночій Виставці 1 Відділ СУА брав також дуже активну участь, тим більше, що його голова К. Пелешок впродовж 7 років очолювала Виставковий Комітет. Члени Відділу не відмовлялись від участі в різних маніфестаціях, протестах чи народніх святах.

Де є світла там є тіні, де є праця там є й невдачі. Так треба дивитися на **організаційні** завдання Відділу і згадати про те, що Відділ не раз переходив кризи, але завдяки енергії та витривалості провідних осіб, у тім випадку голов, як Стефа Абрагамовська, Пелагія Дембіцька, Катря Дроздик, Михайлина Марфей, Юлія Гомольцева, Антоніна Лятишевська, Емілія Угорчак, Клявдія Олесницька, Катря Пелешок, а останньо Марія Головей і Наталія Хоманчук 1 Відділ вдержався у силі і розвитку.

На особливу увагу заслуговує Катря Пелешок, довголітній член і голова 1 Відділу СУА. Вона — людина твердого характеру — непохитно стояла 21 років на чолі того Відділу, який у першу чергу завдячує їй свій ріст і своє місце в колі українських організацій м. Нью-Йорку. За часів її головства Відділ став членом ЗУАДКомітету, Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку, УККА. За її витри-

валість і довголітню працю, членки 1 Відділу на Річних Зборах в грудні 1965 року надали їй почесне головство.

Під сучасну пору Відділ має на всіх 70 членок чотири почесних, а ними є: Марія Чарнецька, Пелагія Дерех, Катря Дроздик і Іванна Бенцаль. Вони належать до Відділу від початку його заснування і займали різні пости в Управі. Вкінці слід згадати, що Відділ, починаючи від 1931 р., що п'ять літ відзначував роковини свого заснування, які відбувалися з гарними програмами, та з участю представників різних організацій і Відділів СУА. З нагоди 40-річчя Відділу за старанням голови, та за посередництвом

Л. Дражевської передано через Голос Америки звітлення в Україну про працю СУА. У змаганні за приєднання нових членів, членки 1 Відділу в тій ділянці своєї праці не забули й про своїх дочок, тому в минулому 1969 році з їх ініціативи, а головню Олі Сливки й її синувої Марії Сливки зорганізовано молодечий 104 Відділ СУА.

З хвилиною заснування Округної Ради СУА в 1940 р. Відділ вислав до неї своїх активних представниць, за яких посередництвом постійно співпрацював у всіх її починах. За витривалу й всебічну працю 1 Відділ СУА здобув признание в громаді.

Виказ більших пожертв 1 Відділу СУА за 1922-1970 рр.

Допомога Інвалідам в Україні й на еміграції	\$ 2,405.00
Допомога Українським Установам в Україні	2,195.00
На Суспільну Опіку (Патронажи, Сарсель, Сироти, Поводяни, Бабусі)	4,990.00
На ЗУАДКомітет	3,384.00
На репрезентації — з'їзди, конвенції, ювілеї	3,770.00
Покриття коштів Міжнародної Жіночої Виставки	1,561.00
На Пресовий Фонд і журнал „Наше Життя”	650.00
На Дім СУА (шери, пожертви, цеголки)	365.00
Членські вкладки до Централі й Округної Ради СУА	3,139.00
На УККА й Комітет Об'єдн. Організацій м. Нью-Йорку	845.00
На школу св. Юрія, семінар у Стемфорді й Катедру Українозн.	1,170.00
На пам'ятник Лесі Українки й Т. Шевченка	587.00
На видавничий Фонд ЕУ	265.00
На Пластовий Дім, Джемборі й таборування дитини	662.00
На шери Народного Дому	100.00
На Музей Народної Творчости СУА по 100 дол.	400.00
На фонд будови церкви св. Юрія в Нью-Йорку	1,000.00
На Фонд Церква в Потребі і учнів М. Семінарії в Римі	245.00
На репрезентацію СУА (Гелсінкі, Інстамбул, СФУЖО)	310.00
На Американський Червоний Хрест	110.00
На придбання Дому СУА в Нью-Йорку (здекляровано)	1,000.00
На основі матеріалів, що їх збрала довголітня голова К. Пелешок	

Наталія Хоманчук
голова 1 Відділу СУА

ДИТЯЧІ СВІТЛИЧКИ — В АСТОРІЇ Й ОЗОН ПАРКУ

Нагинай галузку поки молода!

Восени 1967 р. заходами голови Наталії Хоманчук засновано Дитячу Світличку в Асторії, яку за посередництвом 1 Відділу СУА включено в програму Дошкілля виховної референтури при Головній Управі СУА.

В першому шкільному році 1967-68 було вписаних 4-5-річних 25-ро дітей. Зайняття із ними, кожної суботи в приміщенні церковного дому, вела два роки Н. Хоманчук. Вже в першому році вона зуміла улаштувати дві дитячі імпрези: День св. Миколая й Костюмівку, з яких прихід, а також пожертви — 50 дол. від 1 Відділу СУА й 50 дол. від Братства св. Миколая, 5 Відділу УНС, дали змогу придбати устаткування для Світлички, себто — таблицю, 25 табличок, килим, 3 столики й 18 стільчиків. Світличка має також бібліотечку, яку започаткувала 12-ма книжочками виховна референтура Головної Управи СУА. До того Н. Хоманчук додала своїх 100 книжечок і кілька докупила, так що під сучасну пору бібліотечка Світлички має понад 130 різного змісту казок і оповідань.

Рік пізніше на прохання пароха о. В. Андрейчука ЧСВВ, Хоманчук взялася за реорганізування Школи Українознавства в Асторії, а також робила заходи коло створення нової Світлички в Озон Парку. Ці старання були успішні. В вересні 1969 р. батьки тої дільниці при співпраці пароха о. Любомира Мудрого започаткували виховні зайняття дітей дошкільного віку, що вела членка 1 Відділу СУА Марія Михайлів. Раз у тиждень, себто в суботу по полудні в залі церковного дому являлось в пересічному 7-ро дітей на 11 зголошених. В тому шкільному році М. Михайлів вела Світличку і в Асторії.

Про засновання Світлички в Озон Парку повідомлено Головну Управу СУА, після чого виховна референтка Олена Климишин відвідала її. При тій нагоді відвідала вона й Світличку в Асторії, бо обидві є в системі Виховної Референтури Головної Управи СУА, та ще й під патронатом 1 Відділу СУА в Нью-Йорку.

Наталія Хоманчук
голова 1 Відділу СУА

Світличка в Асторії під проводом Н. Хоманчук, 1968-69

3 ВІДДІЛ СУА У НЬО-ЙОРКУ

В році 1897, з ініціативи священників в Джерзі Ситі, Н. Дж. зорганізовано жіноче товариство під найменням Сестрицтва Св. Ольги. Зчасом такі жіночі товариства постали майже у всіх довколишніх українських громадах. Одним із них було Т-во Жіноча Поміч у Нью-Йорку. Воно було бенефітове. Його головним завданням була праця при церкві і моральна допомога, головню своїм членам.

Коли по довгих роках постала центральна жіноча організація — Союз Українок Америки — Т-во Жіноча Поміч включилося в її ряди і фактично разом із іншими жіночими товариствами в Нью-Йорку, стало основником СУА, як 3 Відділ СУА. Перша Управа 3 Відділу СУА була: Марія Марусевич — голова, Анна Віщук — заступниця, Стефанія Ковбаснюк — рек. секретарка, Марія Тимцюрак — скарбничка. Доглядачки хворих: Марія Середна і Юлія Павлусевич. Контрольна Комісія: Євгенія Добрянська, Магдалина Баляс і Олена Йосик.

Маючи вже Централю, що давала напрямні своїм Відділам, праця Відділу пожвавилась і поширила своє спрямування на загально-громадську ділянку. Відділ почав брати участь у різних з'їздах, вічах, конвенціях та займатися збірками грошей на різні народні цілі, як Інваліди, „Рідна Школа” в Галичині, на визвольну акцію ітп. В часі 2. світової війни Відділ узяв участь у праці Американського Червоного Хреста при виготовленні бандажів. Коли розпочалась акція допомоги нашим людям, що опинились на скитальщині, Відділ всеціло включився в цю працю. Багато членок ходило пакувати одяг на скитальщину, деякі ходили зустрічати скитальців при кораблях, а крім того займались збіркою гроша для ЗУАДКомітету. Фонди на ті видатки і пожертви Відділ черпав із

вкладок членок, підприємств і збірок. Влаштував День Матері, Свячене, брав довгі роки участь у Міжнародній Виставці в рамках Окружної Ради СУА, у Вишиваних Вечерницях, у прогулях Окружної Ради і взагалі в громадському житті міста Нью-Йорку.

Від самих початків Відділ є членом УККА і все бере участь у його Конгресах, висилаючи свою делегатку. Також є активним членом Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку.

Під теперішню пору Відділ начисляє 26 членок. Тут треба зазначити, що всі членки вже старші віком і праця Відділу дещо послабла, головню в участі членок в імпрезах.

Управа Відділу: Марія Гарасимчук — голова, Марія Вовк — заступниця, Анастасія Ковальська — секретарка, Марія Харамбура — скарбничка. Контрольна Комісія: Марія Марусевич — голова, Анна Либа і Марія Гаврилович — члени. Доглядачки хворих: Анна Андрусак і Розалія Тхорик. Тростисти: Марія Марусевич, Євгенія Добрянська і Текля Дякович.

Загальні видатки і пожертви Відділу до 1965 р.: 13,457.35 дол.

Видатки і пожертви від 1966 року до кінця червня, 1970 року:

Вкладка, фонди і „Наше Життя”, до Централі СУА	\$ 810.50
Виплачення бенефіту членам	1,379.91
Церква св. Юра в Нью-Йорку	1,711.00
Вкладка і пожертви до УККА і Об'єднаного Комітету	555.00
Пожертва на Український Університет у Римі	100.00
Сиротинець у Філядельфії	20.00

Разом: \$ 4,576.41

Марія Гарасимчук
голова 3 Відділу СУА

4 ВІДДІЛ СУА У НЬО-ЙОРКУ

Четвертий Відділ СУА в Нью-Йорку зорганізовано, як жіночу секцію при Українським Демократичнім Клубі в році 1924. Ціллю цієї Жіночої Секції було: організувати і освідомляти українську жінку, особливо про політичне життя Америки, як також давати поміч нашим людям у вибиранні громадянських паперів і в інших справах, пов'язаних із життям у новому світі. Окрім того, Жіноча Секція Демократичного Клубу мала все бажання помагати українцям на Рідних Землях.

Коли в 1925 р. постав Союз Українок Америки, тоді Жіноча Секція Демократичного Клубу включилась у ряди цієї організації, як 4 Відділ СУА. Перша Управа була: бл. п. Юлія Ярема — голова, Емілія Корнат — заступниця, Марія Ленчук — рек. секретарка, Анна Крицун — фін. секретарка, Ева Комарницька — скарбничка.

Із приступленням до СУА праця по-зжавилась і прибрала дещо інші форми. Кожного року Відділ почав влаштувати все нові імпрези, як Свято о. Миколая, Спільне Свячене, День Матері, чайні вечори, бінга ітд. Коли в 1940 р. стала в Нью-Йорку Окружна Рада СУА, 4 Відділ з іншими Відділами СУА став її основником, а першою головою Окружної Ради вибрано членку 4 Відділу

бл. п. Юлію Ярему. Відтак довгі роки (18) Окружну Раду очолювала також членка 4 Відділу Іванна Бенцаль.

Коли після закінчення 2. світової війни, сотні тисяч українців опинилися у різних країнах Європи і треба було їм нести поміч, 4 Відділ взяв живу участь в збірці і пакованні одягу і в переселенчій акції.

Коли на терені Нью-Йорку відбувалась Міжнародна Жіноча Виставка, впродовж 10 років членки 4 Відділу брали в ній живу участь, збираючи оголошення до видання, що виходило кожного року, чи дижуруючи в часі Виставки. Коли створено ЗУАДКомітет, Відділ став його членом і включився в акцію збирання харчів і одягу для скитальців у Німеччині і Австрії. Зчасом коли при ЗУАДК-у зорганізовано Переселенчий Осередок, членки 4 Відділу взяли участь у переселенчій акції і ходили до пристані назустріч кораблям. Останньо на заклик Централі СУА Відділ взяв участь у збірці одягу і грошей на Фонд Наглої Потреби і для потерпілих від землетрусу у Югославії.

Тепер Відділ начисляє 32 членки. Належить до УККА і Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку і бере активну участь у кожній загально-громадській імпрезі.

Пожертви Відділу виносять за час його існування:

УККА, ЗУАДК і Об'єднаний Комітет у Нью Йорку	1,155.00
Централа СУА, Дім СУА, Наше Життя і Музей СУА	2,847.00
Церква, школа св. Юра і церква в Глен Спей	1,075.00
Семінар у Стемфорді і сиротинець у Філядельфії	175.00
Катедра Українознавства при Гарварді	125.00
Репрезентація на Конвенції СУА, УККА, ЗУАДК, СКВУ	1,372.00
Суспільна Опіка і дитячі садки в Німеччині	2,330.00
Дар Блаженнішому Кардиналові Й. Сліпому	100.00

Разом \$ 9,179.00

Секретарка — **Марія Демидчук**
Голова — **Софія Серафін**

З ЮВІЛЕЮ 8 ВІДДІЛУ СУА НА БРОНКСІ, Н. Й.

Перший ряд зправа: Леора Дуда, Анна Бродин, Олена Лотоцька, почесна голова СУА, Розалія Федьків, голова Відділу, Франка Турянська, Єва Корпало, Катерина Москалик.

8 ВІДДІЛ СУА НА БРОНКСІ, Н. Й.

Наш Відділ засновано у 1927 р. Головним його завданням було допомагати морально і матеріально українському народові тут і на рідних землях. Це проявлялось у нашій діяльності і в пожертвах, що їх вимагало добро української громади.

Першою головою 8 Відділу була Катерина Дроздик, а організаторкою Марія Дідоха. Наша діяльність пробігала в проведенні ширших сходин та влаштуванні імпрез. Це поширювало кругозір членки і допомагало здобувати фонди. Відділ дуже точно вплачував свої зобов'язання до Централі й інших установ.

Пожертви зложив за час своєї діяльності в ЗСА на — церкву і школу св. Юра, церкву св. Покрови на Бронксі, Дух. Семінар у Стемфорді, Сиротинець СС Василянок, ЗУАДКомітет, Об'єднаний Комітет м. Нью-Йорку, Дім СУА у Філядельфії, пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні, пам'ятник Лесі Українки у Клівленді, Світовий Конгрес Вільних Українців, Музей Народної Творчости

СУА у Нью-Йорку, Пластовий Дім у Нью-Йорку, Фонд кн. Ольги при СУА, видання Українських Народніх Мелодій д-ра З. Лиська. До Європи вислав на — Рідну Школу в Галичині, Т-во Допомоги Інвалідам, Т-во Допомоги Політичним В'язням, Церкву св. Софії у Римі, Осередок НТШ у Сарселі, студентів у Югославії.

Окрім того Відділ передплатив Хронологію життя і творчости Л. Українки.

Відділ вислав також одягові пачки до Італії, Югославії, Бразилії.

На всі ці пожертви 8 Відділ видав 6,581.76 дол.

Тепер праця Відділу сповільнилась через старший вік членок. Одначе відсвяткували 40-літній ювілей Відділу. Відділ взяв активну участь у привітанні Верховного Архиспископа Кир Йосифа Сліпого, і в імпрезах Окружної Ради.

Для здобуття фондів Відділ влаштує щороку Базар.

Розалія Федьків
голова

21-ий ВІДДІЛ СУА — БРУКЛИН Н. Й.

Перший ряд зліва: М. Паньчишин, Р. Андрушко, Т. Хома — реф. сусп. опіки, О. Богданович — голова Конт. Комісії, Є. Ройовська — секретарка, В. Кука — заступ. голови, М. Стефанович — голова, Я. Зарицька — скарбничка, М. Неїлко — рекор. скарбничка, З. Колодій, С. Поскіра.

Другий ряд зліва: С. Якимець, Ю. Кмита, М. Бартусевич, М. Когут, М. Цюпа, М. Кіра, А. Теребецька, П. Косерняк, О. Жеруха, Є. Бурболяк.

Наш Відділ засновано у 1930 р. За час свого існування він улаштував сотні імпрез для освітніх цілей, оживлення товариського життя і здобуття фондів. Це були — освітні вечори, віча, концерти. Дні Матері, Дні Батька, Свячене, Свят-Вечір та інші. У новішому часі відбулись обрядові вечори, як Андріївський і літературні, як зустріч із письменницею Ульяною Любович, що прочитала кілька нарисів із своєї книжки „Розкажу вам про Казахстан”. Відбулись прогульки для підтримки товариського життя у Відділі.

Теперішня Управа: Марія Стефанишин — голова, Віра Кука — заступниця, Емілія Ройовська — секретарка, Яросла-

ва Зарицька — скарбника, Марія Неїлко — фін. секретарка. Референтки: Текля Хома і Марія Зазуля — сусп. спіки, Оксана Богданович — пресова, Марія Зазуля, Анастасія Теребецька і Юлія Чаплинська — господарські. Контр. Комісія: Оксана Богданович — голова, Текля Хома і Р. Козак — члени.

Марія Стефанишин
голова

21 ВІДДІЛ СУА У БРУКЛИНІ, Н. Й.

вітає

ОКРУЖНУ РАДУ СУА

з нагоди ювілею 30-річчя

СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ

і побажання успіхів у праці

ОКРУЖНИЙ РАДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в Нью Йорку

ПЕРЕСИЛАЄ

35-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ОЗОН ПАРК, Н. Й.

*Світличка в Озон Парку
під проводом М. Михайлів у 1970 р.*

BRANCH 53, ASTORIA, N. Y. — EMBROIDERY CLASS

From left to right: A. Riznyk (53), S. Rygel (53), M. Rickett (72), H. Yanicki (53), J. Fedorowych, Instructor (4), A. Malan (53); R. Polch: (72), N. Sawicki (72), A. Kushner (53).

BRANCH 53, ASTORIA, N. Y.

Branch 53 in Astoria, New York, was organized in 1956 by Alexandra Lykthey Riznyk, with a majority membership of American born women.

The Branch carried on an active cultural and educational program which included: donation of Ukrainian cookbooks to leading American women's magazines, donation of books to public and school libraries, showing Ukrainian embroidered fashions and costumes at New York World's Fairs, films on Ukraine and Yugoslavia, Workshops in "pysanky", ceramics, millinery and bead flowers, lectures on Ukrainian writers, prominent women, national customs and traditions, and Ukraine's fight for freedom, "pysanka"

exhibits in local libraries, participation with Branch 72 members in an embroidery class, etc. The members gathered annually for a traditional "Sviachene" and a Christmas party.

The welfare program included a collection of clothing for an orphanage and eyeglasses for Eyes For The Needy, donations to various causes and moral support of individual members.

Branch funds were augmented by an annual Christmas Sale of small embroidered items and bingos.

1970 Officers are: President — Alexandra L. Riznyk, Vice-President — Ann C. Malan, Secretary — Helen Yanicki, Treasurer — Dorette Gallan

64 ВІДДІЛ СУА У НЬ-ЙОРКУ

Проминуло 16 літ з дня, коли постав 64 Відділ СУА. За той відносно довгий протяг часу в ньому постало багато ідей і починів, багато пророблено різnorodної праці. У 10-річчя існування Відділу видано книжку, в якій зібрано і подано перебіг усієї діяльності за той час.

Активну працю продовжувано й даліше. Деякі референтури змінили свою програму, вводячи нову, щоб достосуватись до бажань зацікавлених. Відділ є в тому доброму положенні, що має свою власну домівку майже від початку свого існування і це дає можливість улаштувати виставки, імпрези, базарі тощо. Вдержання домівки вимагає багато вкладу гроша.

З хвилиною постанови Відділу почала свою працю референтура **суспільної опіки**. Несення помочі — хочби й найменшої — вимагає фондів. В тій цілі членки Відділу оподаткували себе добровільно грошовим датком (незалежно від членської вкладки), що в останньому часі став уже обов'язковим і то розміру найменше 3 дол. Окрім того переводимо двічі в році збірки під церквою, приділюється частина доходу з імпрез і базарів та членських вкладок, (що виносить 12 дол. річно), на цілі цієї важливої референтури. Допомогову акцію провадили ми на місці й поза межами нашого поселення. Нижче наведені цифри нехай говорять самі за себе. Подаємо перегляд наших пожертв за 16 років:

1. Індивідуальні допомоги своїм потребуючим членкам, сиротам та хворим	\$ 1,200.00
2. Індивідуальні допомоги старшим і хворим в Німеччині, Австрії, Чехословаччині, Польщі і Франції а також поворотцям зі Сибіру	4,698.49
3. На фонд „Бабусі” (передплата журналу „Наше Життя”)	595.10
4. Вислано 344 одягові пачки до Польщі, Німеччини, Бразилії, Югославії, оплата яких виносила	3,566.93
5. Патронат над школами в Німеччині, Австрії, Бельгії і Бразилії	6,876.30
6. Індивідуальні стипендії студентам у Німеччині, Еспанії, Югославії і Бразилії	1,250.00
7. КОДУС	350.00
8. Науковий Осередок у Сарселі Франція	1,065.00
9. Церква в Потребі	87.00
10. Фонд „500”	50.00

Десятки листів з усіх закутин світу, де доходила наша допомога, запевнили нас, що наша праця мала успіх і що зібрані фонди були належно використані і сповнили свою призначену ціль — принесли поміч найбільш потребуючим.

Багато праці провела і мала великі успіхи **культурно-освітня** референтура. Почавши від 1957 р. улаштовує восени Мистецькі Виставки Жіночої Творчости. Участь у тих виставках бере пересічно 30 мисткинь із різних країн світу, виставляючи біля 80 картин. Крім цих традиційних виставок улаштовувано рівнож і індивідуальні виставки — Ірини Шухевич, Софії Зарицької і Зої Лісовської та посмертні, М. Морачевської та Олени Кульчицької.

Авторські вечорі, доповіді, сходини присв'ячені пам'яті визначних постатей, панелі на тему книжок, зустрічі з визначними особами, етнографічні вечорі з висвітлюванням прозірок, а останньо спільне відвідування театру, виповнювало ділянку культурної праці членства. Заслугам тієї референтури треба б при-

писати і те, що Відділ зложив \$1,100.00 на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

Найбільшим досягненням 64 Відділу в мистецькій ділянці це, заініційоване Христіною Восвідкою, відтворення історичної ноші українки, яку вперше показано на бенкеті з нагоди XIV Конвенції США в Нью Йорку, в 1965 р. Показано тоді 10 строїв, а опісля доповнено їх ще 7 строями. Цей показ історичного одягу став славним і його показано у всіх більших містах Америки і Канади. Останно видано альбом цих строїв, в який входить 12 карток—світлин одягів, їх описи в українській і англійській мовах, та поема Леоніда Полтави, яку він написав спеціально для цих показів.

За улаштування Мистецьких Виставок і Покази Історичної Ноші XV Конвенція США в Шикаго відзначила Відділ спеціальним відзначенням.

Референтура молоді, маючи на меті гуртувати молодь і дати їй розвагу в культурній атмосфері власного середовища, старалася продовжувати курси модерних танців, але так трудно було зібрати охочих курсантів (головно хлоп-

ців), що довелося викреслити цю точку зі своєї програми. Також занехано улаштування спільних дитячих іменин через брак охочих і зацікавлених. У 1967 р. за ініціативою Христини Навроцької започатковано улаштування Виставок Молодих Талантів. Ці виставки мають на цілі заохотити молодь до творчої праці. Почин був цілком новий і викликав велике зацікавлення серед молоді і батьків. У першій виставі взяло участь 50 дітей, виставляючи 216 експонатів. Дальші дві виставки мали трохи менше учасників, але всеж були успішними. Головно цікава була виставка в 1969 р., де переведено інтерв'ю з учасниками. Улаштування такої виставки вимагає багато праці і зусилля і тому повинно знайти зрозуміння і підтримку у батьків. У 1968 р. переведено з ініціативи Галини Кіляр Курс Першої Допомоги у наглих випадках. Курс відбувся у трьох частинах, а ним проводили наші відомі лікарі-громадяни д-ри Р. Осінчук, К. Рогозинський і Ю. Гной. Він був подуманий у першу чергу для молоді, але на жаль не притягнув її. Відвідало ці курси біля 80 осіб, членок різних Відді-

„Молоді Таланти” — Виставка в 1969 р.

лів США. Більше не роблено спроб його повторити. Продовжується показ писання писанок, що його референтура влаштовує завжди перед Великодними Святами. Провадить його Гозина Захарченко.

Імпредова референтура працює з господарськими, улаштує спільно передсвяткові Базарі, Свячене, Щедрий Вечір та буфети на ширші сходи й імпрези, що їх улаштує Відділ. Їх праця причинюється в великій мірі до збагачення фінансів Відділу.

Організаційна референтура, якої головним завданням є приєднувати нових членок до Відділу, не мала надзвичайних успіхів. Ішлося про те, щоб зацікавити суспільною працею молодих жінок, що їх у нас так багато. Більшість їх ще не включилася в громадську роботу і не є свідомо своїх важливих завдань у збереженні української родини, а тим самим і спільноти. Останнього року переведено кампанію приєднання членок за проектом референтки планування при Централі, яка є також нашою членкою-основницею, Іванни Рожанковської. Кампанія тривала коротко і в висліді

наш Відділ збільшився на 12 членок. Не є це успіх, що ним можна похвалитися, але подібні кампанії будемо продовжувати і віримо, що ними досягнемо нашого наміру.

Про всі більші імпрези та події, що відбувалися на терені Відділу, пресова референтка свесчасно поміщувала звіт доповіді у журналі „Наше Життя”, як також у пресі Америки і Канади.

Членки нашого Відділу працюють активно в Управах Округної Ради (3 голови Округної Ради до цього часу) та Головної Управи США.

Я подала короткий огляд праці нашого Відділу, що його очолюю вже третій рік, не задержуючись над поодинокими імпрезами чи подіями. Я не маю на думці хвалитися досягненнями нашого Відділу. Нашою найбільшою ціллю є збільшити наші ряди молодими силами, щоб вони могли продовжувати працю, яку Відділ почав 16 років тому в метрополії світу. І я вірю, що наші зусилля увінчаються успіхом.

голова **Марія Савчак**

ІСТОРИЧНИЙ ОДЯГ УКРАЇНКИ

Ідея відтворення „Історичного одягу Українки” була спробою подати наочний перегляд тягlosti та окремішности нашої історії. Під увагу брали ми всі українські землі в їх етнографічних межах, почавши від праісторичних часів. Здавалося нам, що легше буде нашим дітям зрозуміти, чому мають бути горді своїм походженням, коли побачать, що якраз Україна була тереном стрічі двох цивілізацій — сходу та заходу.

Ті, що цікавилися історією, знають, що стародавня наша ноша традиції, звичаї та обичаї доходять далеко, бо аж VIII ст. до Христа. Тоді вже по причор-

номорському побережжі цвіло висококультурне та зорганізоване життя. Найдавніші пам'ятки мистецтва, відкриті на Україні, відносяться до так віддалених часів, як 25 тисяч років тому.

Серед творів мистецтва цього часу знайдено невеличкі статуетки жінок, так само в час Трипільської Культури бачимо численні жіночі вирізьблені фігури. Всі вони символізують добробут та родючість країни. — Пізніший, Сармацький час, залишає пам'ятки великого багатства.

Звичайно, багато деталей матеріальної культури ми тільки здогадно можемо

сьогодні відтворити, головню тих з пра- історичних часів. Це відноситься передусім до кольору одягу і в деякій мірі до прикрас. Уявою можна тут допомогти собі лиш до деякої міри, при чому слід брати під увагу кліматичні умовини, красвид та характер народу.

І так ми, зорганізоване жіноцтво при 64 Від. СУА, маючи це все на увазі, старались по змозі передати глядачам все, що здавалося нам таким важним до зреалізування.

1965 р. почалися інтесивні приготування з допомогою мистців та доступних джерел зібрали ми потрібний матеріал, а опісля почалася кінцева підготовка.

27 листопада 1965 р. на Конвенції СУА відбулася, так би мовити, прем'єра нашого показу. Думаю, що кожна членка 64 Від. буде завжди пам'ятати наш великий моральний успіх. Це була для нас всіх, що працювали при зреалізуванні цієї ідеї, найбільша подяка зі сторони громадянства, виявлена оплесками та сльозами зворушення.

1 грудня 1965 р. у редакторськім звіті щоденника „Свобода” про Конвенцію було сказано: „Окремої уваги вимагає влаштований під час бенкету оригінальний показ Історичної Української Жіночої Ноші. Напевно для кожного з привних, цей показ ноші був новиною і великою та оправданою гордістю”. По короткій характеристиці одягів репортер продовжує:

„А проте, жадні описи не всилі відтворити того враження, що його справляв на всіх живий показ. Подивляючи красу та граціозність одягів і тих, що одяг демонстрували, з думки не сходило: а леж і сьогодні ще знаходяться такі люди, які затрачують не тільки право на самобутність, але й саму назву країни, що має такі безспірні докази своєї великої культури”.

5 березня 1966 р. відбувся виступ у Філядельфії: там вперше „показ” являв

*Показ „Історичної ноші”
в Бофало в 1970 р.*

собою цілість. — Музичний супровід майстерно оформив, відповідно до епох, проф. Богдан Перфецький. — Поема Леоніда Полтави, що була спеціально з цієї і для цієї нагоди виготовлена, задовольнили остаточно душевні вимоги присутних.

Напередодні імпрези з'явилася у щоденнику „Америка” стаття п. Ліди Бурчинської під заголовком „Досліди нашої давнини” 8 березня у цім самім щоденнику поміщена рецензія „Небувала, цікава і повчальна імпреза”. А дальше було: „Хто не був на показі-перегляді жіночого одягу в його історичному розвитку, той втратив велику нагоду побачити а то й „пережити” частину нашої великої слави і могутности...”

18 березня появилася стаття п. Оксани Керч з таким же самим признанням для Відділу. 19 березня повторено „Історичний Одяг Українки” в Нью Йорку для всього громадянства Метрополітальної Округи.

З початком квітня на запрошення української студентської громади при Ратгерс Університеті у Брунсвіку, відбувся Показ при участі тамтешніх студентів та в присутності чужинецької публіки.

У 1966 р. доповнено число одягів, а в червні 1966 р. Показ відбувся в Гантері.

20-го листопада того ж року на запрошення Окружної Ради Ньюарку повторено імпрезу з кольосальним моральним успіхом.

1967 рік був найбільш успішний для нашого Відділу. А саме доповнено і удосконалено строї та „Історичний Одяг Українки” був повторений 15 разів в американських та канадійських містах. І так виступи відбулися в: Дітройті, Рочестері, 2 в Чікао, 2 в Торонті, аж 8 в Монреалі на „ЕКСПО” та на Світовому Конгресі” у Нью Йорку.

Покази ці мали як завжди величезний моральний успіх, передусім в Монреалі, де тисячі чужинців оглядало нашу „наочну історію”. Доказом цього були звіттовлення в англомовній та французькій пресі, включно з поміщеними знімками.

1968 р. в березні повторено Показ, головно для молоді в Нью Йорку.

В травні відбувся він у Шорт-Гілл, Нью Джерзі, в травні та червні в „Українським Інституті Америки” в Нью Йорку, з нагоди гостини Кардинала Йосифа Сліпого.

В серпні „Історичний Одяг Українки” показано в Канаді — місто Дауфін під час Канадійсько-Українського Фестивалю, де було 35 тисяч присутніх осіб, а в листопаді у Вашингтоні, Д. С.

В 1969 р. відбулися 3 Покази, а саме: 9 березня в Клівеленді, який попереджено показом двох строїв на телевізійній програмі.

29 та 30-го березня в Едмонтон — Канада, де також телевізійна станція С.В.С. передала три вибрані одяги з відповідним англійським поясненням. Члени Відділу, що їздили туди зі строями, відбули пресове інтерв'ю з поясненням ідеї та цілі наших поїздок.

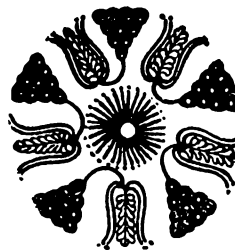
В 1970 р. відбулися дві поїздки. На запрошення Української Студентської Громади в Боффало, відбувся Показ в Авдиторії Університету.

В серпні — на спеціальне запрошення Комітету „Фестивалю” у Дауфіні — Канада. Не можливим було би тут промовчати ентузіазм присутньої англійської публіки. І ще більше можна подивляти їх зацікавлення нашим побутом та історією, виявом чого була гордість, з якою тамошні жінки моделювали „Історичний Одяг Українки”.

Інтерв'ю з пресою, як також інтерв'ю в тамошній радіо-станції підтвердили великий успіх нашого почину.

Для удержання тяглости та збереження цінностей Української Культури, 64 Відділ США видав альбом з фотознімками дванадцяти одягів, з двомовним поясненням та історичною поемою „Слово про Українку” Леоніда Полтави.

Христина Вовбідка

66 ВІДДІЛ СУА ім. О. КИСІЛЕВСЬКОЇ В НЬЮ ГЕЙВЕНІ, ЗАСН. 1956

Сидять: А. Кравчук, М. Рудницька, С. Сидорик, Р. Яхницька, І. Мандич, О. Томоруг, С. Бризницька. Стоять, перший ряд зліва: І. Гриневич, Л. Козюпа, А. Гіна, М. Самсонюк, М. Панкевич. Третій ряд зліва: І. Марків, М. Кульчицька, Н. Лодинська, Е. Черни.

Мистецький станок на Міжнародній Жіночій виставці 1954 р.

Наш Відділ СУА був заснований 25 травня 1958 р. Засновницями його були — Марія Білосор, Марія Турко, Євгенія Дмитрів і бл. п. Колодій. Його першу Управу очолила Марія Турко. Можна вважати його Відділом середньої величини, бо й не надто велика в Джерзі Ситі українська громада. Кількість членок хитається між 40-50 осіб.

Складним було перше п'ятиліття праці. Поволі, завдяки жертвенній діяльності Управ та свідомих членок, Відділ знаходив признання товариств, організацій і всього громадянства. Утримуючи тісний діловий зв'язок із Округною Радою і Централєю СУА, Відділ старався працювати за їхніми вказівками, видатно збільшив кількість передплатниць журналу „Наше Життя”, брав участь у відкритті пам'ятника Лесі Українки в Клівленді, в українському відділі Міжнародної Жіночої Виставки в Нью Йорку.

Збігом років Відділ налагодив ділову співпрацю не лише з Церквою, а і з місцевим Відділом УККА, Народним Домом, „Самопоміччю”, Рідною Школою, Пластом і Пластприятю, Осередком СУМА, не раз беручи участь в імпрезах цих організацій та подаючи їм у різних формах допомогу.

Годі перелічити тут всі почини, імпрези, збірки, що їх провів 71 Відділ за 12 років праці. Назвемо лиш кілька помітніших. Так Відділ улаштував власними силами Виставку українського народного мистецтва в бібліотеці міста, з показом писання писанок (700 відвідувачів), академію на пошану Митрополита Андрея Шептицького, гідно відзначив 50-ту річницю смерті Івана Франка; брав участь у Конгресах УККА, у Світовій Сесії Українського Жіноцтва в ряцях СКВУ в Нью Йорку; з нагоди відвідин Верховного Архієпископа УКЦеркви

Кардинала Йосифа зібрав і продав жетонів разом на 395 дол. на Собор св. Софії в Римі; постійно брав участь у сходинах місцевого Відділу УККА. Відділ вислав десятки пачок із одягом для убогих українських дітей у Бразилії й ін. країнах і 50 дол. для Бразилії, 50 дол. допомоги для сл. п. поетки О. Лятуринської, 25 дол. на Музей Народної Творчости в Нью Йорку, із зобов'язанням стати „прихильником музею”, 100 дол. на Катедру Українознавства при гарвардському університеті і т. д.; Відділ вислав і висилає пачечки-подарунки та святкові привіти українцям-воюкам американської армії у В'єтнамі.

Для підвищення самоосвіти і знань членок, Управи влаштовували різні доповіді й курси. На ширших сходинах була дана змога членкам виявляти мистецьку самодіяльність.

Відділ активно співпрацює з Округною Радою СУА. Лише в 1969 р. членки Управи й Відділу брали 9 разів участь у нарадах різних Комісій Округної Ради, в зустрічах із письменницями в сусідньому Нью Йорку, в Міжнародній Конференції Виховних Референтів в Ірвінгтоні і т. д.

Щоб придбати фінанси, особливо для суспільної опіки, Відділ улаштував передсвяткові базари, на які членки щедро дарують печиво й різні речі, збірки під церквою, осінні забави для старших. Представниці Відділу відвідують хворих членок, вручаючи їм маленькі подарунки й карточки з побажанням швидкого видужання.

Членство Відділу то зростає, то зменшується, через виїзд свідомих родин із Джерзі Ситі. У 1968-69 рр. Відділ зріс на 10 членок, і тепер нараховує 40 осіб. Підчас відзначування 10-ліття діяльності Відділу загостило понад 200 гро-

УПРАВА 71-го ВІДДІЛУ СУА, РІК 1970.

Сидять зліва: Євгенія Єнсен — містоголова і прес. референтка, Ірина Качмарська — секретарка, Надія Кух — голова, Анна Карий — вільний член, Галина Гаврилук — Скарбничка; стоять зліва направо: Марія Мухін — член Контрольної Комісії, Параскевія Шеремета і Ніна Ковбаснюк — референтки суспільної опіки, Дарія Яременко — член Котрольної Комісії і Дарія Кравченко — культурно-освітня референтка. Відсутні: Леся Бервеська — імпрезова, Анна Вох — господарча, Ольга Вітер — член Контр. Комісії і Клявдія Салюк — вільний член Управи.

мадян, що було виявом признання громадою праці 71 Відділу СУА, і тоді за особливі заслуги для Союзу Українок Америки було вручено грамоту Почесної Членки Відділу Марії Білозор.

Як згадано, головою першої Управи 71 Відділу в 1958 р. була Марія Турко. Потім Управу очолювали: 1959 р. — Олена Назар, після неї Марія Білозор,

1960 р. — Марія Турко, 1961-62 рр. — Варка Бачинська, 1963 р. — Богданна Грицай, 1964 р. — Галина Білик, 1965 р. — Ліда Величковська, а в 1966 р. знову Г. Білик; у 1968-69 рр. 71 Відділ очолювала Надія Кух, яку переобрано й на 1970 рік.

Євгенія Єнсен
пресова референтка

BRANCH 72, UNWLA, NEW YORK CITY

Seated (left to right); M. Koval, D. Pifko, M. Dushnyck, A. Kosciw, R. Polche, Ann Bezkorowajny; — First row standing; Stella Buska, Vera Wojtowicz, O. Liteplo, S. Karp, M. Kindzerske, S. Carpluk; A. Malan; N. Sawicki; — Second row standing; P. Dutton, A. Karpilov, H. Yanicki, A. Redosh, T. Husiak, S. Kotyk.

BRANCH 72 OF NEW YORK CITY

Branch 72 of New York City was organized on January 10, 1962, with 14 American-born women of Ukrainian descent present. The branch, whose co-founders were Mary Lesawyer and Mary Dushnyck, elected as its first president' Mrs. Dushnyck (1962, 1963). Subsequent presidents were the late Mae Demey (1964, 1965), Mary Lesawyer (1966), Rosalie Polche (1967, 1968) and Anna Kosciw (1969, 1970).

The initial major project of the branch, a 9-window exhibit of Ukrainian folk art in the Brooklyn Public Library Main Branch, received wide coverage in the American and Ukrainian press and established Branch 72 in the cultural life of the community. Its second noteworthy event was a musicale at which outstanding young Ukrainian Americ-

an talent was presented before the public. A successful Harvest dance and raffle brought in a substantial sum for the branch's charity fund. The first Christmas program held for members and their families, proved a heart-warming and nostalgic evening, with caroling and gifts for the children. Letters were written to President Kennedy to issue a Shevchenko stamp and for the release of Cuban prisoners.

The first year established a pattern for the future, with several variations and ventures into new areas. The musicale has become a popular annual event, held in the imposing Ukrainian Institute of America (UIA) mansion and well attended by music lovers, including United Nations guests. For promoting young talent at its musicale, Branch 72

has received a UNWLA Honorable Mention Award.

The Harvest dance was a forerunner of many others, including dinner-dances held in hotels and clubs, profits from which have been the chief source of Branch 72's treasury. They have been advertised in the American and Ukrainian press and on radio.

Letters expressing the views of the branch have been sent to U. S. Senators and Congressmen on such issues as a Captive Nations Committee and a Shevchenko library and stamp, and to the Washington Post protesting against its attacks on the Shevchenko Statue project. Several of these letters appeared in the *Congressional Record*.

At the Leadership Training Courses sponsored by the branch several lectures were given. The first, on Shevchenko, was by actor William Shust, who also recited Shevchenko's poetry in Ukrainian and English. Another lecture was delivered by educator Walter Odajnyk on the Role of Our Youth in Ukrainian American life, which was reprinted in the Ukrainian Weekly and on which an article appeared in *Our Life*. A pre-meeting workshop was held. Lecturer, Rachel Vixman, the noted parliamentarian, spoke on Parliamentary Procedure and Leadership Development.

At a subsequent Leadership Series, Natalia Chaplenko held a discourse on Ukrainian writers, including several women, and read excerpts from their works. Copies of the History of Princess Olga were distributed. A lecture and slides of her unique ceramics were presented by Slava Gerulak at another session.

Other speakers who addressed Branch 72 included UNWLA President Stephania Pushkar on wide-range plans and programs, and Vice President Anastasia Volker, who spoke on contributions of bilingual branches to Ukrainian culture and how to interest American-born Ukrainian women to join our branch, and for whom a reception was given upon her receiving a "Woman of Con-

science" Award from the National Council of Women.

Guest speaker Joseph Lesawyer, who had returned from a relief mission to Yugoslavia, showed a film on Ukrainian earthquake victims there. A timely film and lecture on narcotics were presented by member Mary Koval, a researche for the New York State Narcotics Division.

Branch 72's interest in education was first manifested by its presenting a copy of *Ukraine: A Concise Encyclopedia* to Seton Hall University. Another educational project was a class in Ukrainian for members, given by Helen Prociuk. The branch contributes to both the UNWLA and the Ukrainian Institute of America Scholarship Funds and has donated to the Harvard Chair Fund.

It has sponsored pysanka coloring programs at Manhattan College, the World's Fair and at banks, with member Lily Bochonko demonstrating the art. Embroidery demonstrations were given at the Fair and at meetings, with several members learning this handicraft. Other diverse programs included sponsoring a Ukrainian Bridal Party at a Macy's Bridal Show in Carnegie Hall.

The branch has participated in many significant Ukrainian American community events such as the unveling of the Shevchenko Statue in Washington, D. C., with members carrying the Branch 72 banner in the parade of 100,000.

During the historical visit of Cardinal Slipyj to America, members participated in his celebration of the Liturgy at the Singer Bowl, and several attended the banquet honoring the Cardinal in New York City. The branch received a letter of thanks from His Eminence for a donation to the Cardinal Slipyj Fund.

At the World Congress of Free Ukrainians the branch president was a delegate and members attended the Women's session and the concert.

During the World's Fair members served as hostesses and distributed UNWLA pam-

phlets, and several attended the UNWLA reception at the Fair for American and ethnic women leaders. The branch exhibited Ukrainian folk art, and members appeared on color TV shown at the Fair, displaying our folk art and demonstrating pysanka painting. For its participation in Ukrainian Day at the Fair the branch received a plaque.

At Christmas the branch presents a basket of food or money to a needy Ukrainian family, and talks on Ukrainian Christmas customs and St. Nicholas have been given.

Food packages have been sent to Ukrainian American soldiers in Viet Nam, used glasses collected for the needy, contributions made for flood victims in Ukraine and clothing and money donated to earthquake victims in Yugoslavia.

The branch took part in the UNWLA Folk Art Museum opening at the UIA in New York City and was first among Americans of Ukrainian descent to become its sponsor. It has taken part in three recent

UNWLA conventions, two UCCA congresses and in all our "Okruzhna Rada" programs.

Branch 72 is a member of the UCCA, the UIA, the United Ukrainian American Organizations of Greater New York and the New York City Federation of Women's Clubs. It has donated to UNWLA's Building and its other voluntary funds, *Our Life Fund*, St. Basil's Orphanage, the Seminary Building, Shevchenko Memorial, Ukrainian American War Veterans, "Sichovi Striltsi", World Congress of Free Ukrainians, Cardinal Slipyj and Harvard Chair Funds, the UNWLA and UIA Scholarship Funds and various scholarly, literary and other projects.

All this was made possible through the untiring efforts and dedication of Branch 72 members and the splendid cooperation of their families and friends in all their endeavors.

A. Cosciw
M. Dushnyck

Станок на Міжнародній Жіночій Виставці в Нью-Йорку 1952 р.

Відділ наш засновано у жовтні 1962 р. головню старанням Мирослави Чубатої й Анни Чернявської. На Основуючих Зборах було 21 членок. Відтак число їх зросло до 48, а тепер маємо 41 членок.

У проводі Відділу майже без змін ті самі членки. Головами Відділу були — Михайлина Шиманська (перших 2 роки), Мирослава Чубата (4 роки), Ольга Папроцька (1 рік) і знову Мирослава Чубата в 1970 р.

За тих 7 і пів літ свого існування Відділ провадив оживлену культурно-освітню працю. Кожного року відзначував академіями або святочними сходами День Жінки-Героїні, давав відчити на різні теми 2-3 рази в році, улаштував із успіхом Вишивані Вечерниці, Андріївські Вечорі для молоді. Брав організовано участь у відслоненні пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

Проявився також у виховній ділянці. Відбув 16 Дитячих Зустрічей і одну дитячу забаву. Влаштував покази писання писанок для молоді і старших.

Немало зусиль влсжив наш Відділ у заходи „дати про себе знати в американському світі”. В тій цілі влаштовано ім-позантний Етнічний Вечір для 150 студентів університету. У програму входив показ української народної ноші і мистецтва, народні танці, доповідь про історію України. Тут все здобували ми признання, а королевами Фестивалю були впродовж 3-ох років — українки. В ІВКА також кожного року наш Відділ старанно репрезентований на їх Чайних Вечорах. З показом української народної ноші виступав наш Відділ і з нагоди Свята Об'єднаних Націй. Використовували ми й такі нагоди, як Опен Гавз Парті в Інтернаціональному Інституті, „фестиваль столів” в залі лат. кат. церкви, участь у відзначуванні творення

Об'єднаних Націй з виставкою українського народного мистецтва і книжки про Т. Шевченка і його пам'ятник у Вашингтоні. Брали участь у продажі печива в Інтернаціональному Інституті (разом із 15 національними групами), з якого дохід був призначений для голодуючих дітей (гроші вислано до ОН). Дали даток на пам'ятник Кеннеді. Улаштували 4 рази Великодні столи у виставових вікнах великих крамниць, один раз із поясненнями на запити публіки. Дали одну статтю до американського часопису і гутірку в радіо на тему „Україна і її Великодні звичаї”. Відбували покази писання писанок в Інтернаціональному Інституті й церковних і жіночих організаціях з інформаціями про Україну.

Суспільна опіка. Щиро памятаємо і про наших хворих і вояків у В'єтнамі. Також вислали ми 3 пачки вживаного вбрання для українців у Польщі, а до Югославії, для українців, що потерпіли від землетрусу — речі і гроші. В загальному Відділ виплатив на добродійні цілі 2, 439.23 дол.

Зв'язки з нашою громадою дуже тісні. Наш Відділ все допомагав буфетами для УККА, для Дієцезального Українського Дня ст. Коннетикат і Народнього Дому. Відділ часто є репрезентований на різних імпрезах громади. Наші делегатки взяли участь у ІХ. Конгресі УККА і Світовому Конгресі Вільних Українців. Приязні зв'язки вдержує з сусідніми Відділами у Нью Гейвені і Гартфорді. Наш Відділ є членом УККА.

За короткий час і в малій громаді зуміли ми дати поважний вклад у загальне добро.

**Мирослава Чубата, голова
Наталія Шуст, секретарка**

Хоч наш Відділ відносно молодий, бо минулого року відмітив 5-річчя свого існування, проте своєю працею заслуговує на увагу. Найкращим доказом його росту є те, що розпочав працювати з 10 членками, а тепер нараховує 42 членки. Усі членки Відділу передплачують „Наше Життя”.

Окрім сумлінного виконання своїх зобов'язань супроти Централі, Відділ провадить многогранну працю на відтинку культурно-освітнім, виховнім і суспільної опіки.

Культурно-освітня праця. В американській бібліотеці Паркчестер, Н. Й., Відділ улаштував виставку народного мистецтва й англomовних книжок про Україну. Він перший започаткував висилку Різдвяних і Великодніх привітів на ленті до Вєтнаму, за що дістав сердечну подяку від головно-командуючих генералів W. C. Westmoreland-a і Creighton W. Abrams-a.

За час свого існування Відділ влаштував різні імпрези, свята, літературні вечори і відчити. До замітніших належать — Свято в честь Івана Франка, Вечір у пошану Катрі Гриневичевої, Свято княгині Ольги, авторські вечори письменниць (Л. Храплива, У. Любович, І. Шуварська) і мисткинь (С. Геруляк), зустріч з визначними мистцями, що живуть на Бронксі — композитором і музикологом проф. др. З. Лиськом, мистцем-малярєм Я. Гніздовським і поетом Вадимом Лесичем.

Наші членки звертають пильну увагу на **виховання** нашої дітвори. Наш Відділ, один із перших, заснував на терені СУА Дитячий Гурток Книголюбів. Основниця Гуртка Ірина Іванчишин вложила багато праці в його розвиток. Гурток нараховує 36 членів, має свою управу, діти сходяться щомісяця. Гурток має

свою бібліотеку, що нараховує приблизно 90 книжок. На сходинах діти читають і обговорюють книжечки, вивчають вірші наших поетів. Окрім сходин Гурток Книголюбів влаштовував зустрічі з дитячими письменниками, Вечір „Веселки”, роковини Т. Шевченка і його послідовника Василя Симоненка. Діти самі провадять хроніку-альбом, що відзеркалює працю Гуртка. Гарною несподіванкою для Гуртка був вірш письменника Р. Завадовича, присвячений Гурткові Книголюбів 82 Відділу СУА, що він прислав на Вечір „Веселки”.

Для придбання фондів Відділ улаштує передсвяточні Базарі і Чайні Вечори. Щорічною імпрезою є Запусти й Андріївський Вечір. Програму для тих вечорів підготовляють членки власними силами. Під проводом Євдокії Лисько при Відділі зорганізовано хор, що виступає на наших імпрезах.

Як кожен Відділ, так і наш багато уваги присвячує **суспільній опіці**. Він оплачує для однієї дитини побут на літньому таборі, опікується хворою дівчиною на туберкульозу костей в Україні, а другою хворою на тяжку астму, пам'ятає про вояків-українців у Вєтнамі. Допомогає потребуючим у Польщі, Аргентині, Бразилії і Югославії одяговими пачками і грішми. Для нашої дітвори у Бразилії і Югославії Відділ вислав гроші на шкільні підручники. Також наші членки займались на Бронксі грошовою збіркою на Фонд Катедри Українознавства.

Відділ відгукується на всі потреби й акції української громади. Є членом Об'єданого Комітету м. Нью Йорку і УККА. Він є рівнож Опікуном Музею Народної Творчости СУА, зложив пожертви на ФКУ, на університет св. Климента в Ри-

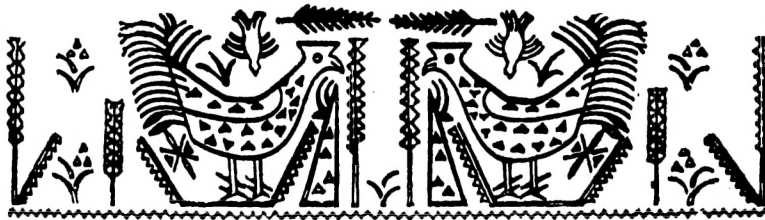
*Гурток „Книголюбів” при 82-гім Відділі СУА
Зустріч з письменником Л. Полтавою.
Стоять зправа: поет Л. Полтава, Ірина Іванчшин, виховна реф.*

мі, на Фонд Церкви в Потребі, на видання Збірника українських мелодій д-ра З. Лиська, на видання хронології життя і творчості Л. Українки та на інші культурно-громадські цілі. Окрім того членки Відділу самі висувають нові думки, що їх хочуть перевести в життя, як наприклад тепер заходяться коло видання дитячої платівки. Для більш ус-

пішної праці відчувається недостача власного приміщення.

Впродовж 6 років Відділ очолювали— Євдокія Лисько, Олена Гентіш і Мирослава Савчак. Разом із членками Управ вони вложили багато праці в розвиток нашого Відділу.

Ольга Соневицька
Пресова референтка

Розкриваючи книгу протоколів 83 Відділу СУА на першій стороні находимо, що 9 жовтня 1964 року відбулися Основуючі Збори Відділу. Від того часу у 88-ох протоколах із ширших сходин і сходин Управи записаний пройдений шлях послідовної, різномірної та корисної праці нашого Відділу.

Створився він з ініціативи групи молодих жінок — ентузіасток і в 6-му році існування нараховує поверх 50 членок. Всіх наших членок об'єднує бажання: дорогою виміни думок у гурті — пізнавати себе та других, поширювати своє знання та світогляд, але в першу чергу шукати правильного підходу у вихованні дітей і молоді та вдержання їх в українській духовості.

Впродовж існування Відділу членки заслужали 22 доповідей фахівців із різних ділянок наукового, громадського, культурного чи мистецького життя, з чому 7 доповідей членок Відділу; 2 репортажі членок із подорожей; гостили у себе та слухали творів трьох поетів, відвідували спільно театри і концерти, відбули 8 практичних лекцій-показів (нпр. декоровання тортів народними взорами, печиво, плекання краси, розмалювання куль на ялинку і т. п.) та провели внутрішній конкурс оригінальних народних приповідок.

Восени членки нашого Відділу нетерпеливо чекають Гарбузової Вечірки. Це імпреза із веселою програмою, танцями та добрим буфетом для наших чоловіків та запрошених гостей — приятелів.

Останньою імпрезою перед Річними Зборами є Ярмарок. Готовимось до нього заздалегідь, бо Ярмарок — це фінансова база нашого існування. Товар на ньому призначений теж у першу чергу для дітей: дитячі українські книжки, іграшки, народні строї, вишиваний одяг

і т. п. Звичайно доповнює це все безліч торгів та різне вишукане домашнє печиво.

Нашим великим бажанням було вести при нашому Відділі постійну Дитячу Світличку, але на жаль не було сприятливих обставин, тому ми мусіли шукати інших способів праці з дітьми. І так у 1966 р ми організували дитячі зустрічі і прогульки, в рр. 1967, 1968 існував у нашому Відділі Дитячий Гурток Книголюбів, а в рр. 1967-1969 ми провадили кожного тижня впродовж шкільного року Курс народних танців для дітей. Від дати першої Ялинки для малят, 17. січня 1965 р. вона у нас стала традиційною, щорічною імпрезою. На програму Ялинки завжди складаються коляди, Різдвяна сценка пера наших членок, що її виконують наймолодші віком діти. Праця з „артистами” відбувається впродовж кількох місяців, майже кожного тижня і це наша неофіційна „Світличка”. У програмі Ялинки 1970 р. участь брало біля 30 дітей! Діти не тільки вивчають ролі і поведінку на сцені, але теж психічно підготовляються до виступу, разом працюють і бавляться, разом поширюють знання української мови. Дитяча забава на Ялинці — це також щорічний непланований показ дуже гарного вишиваного дитячого одягу.

У виховній ділянці Відділ виконує не тільки практичні почини. Із доручення Окружної Ради у 1966 р. ми влаштували 2 Виховні Семінари на теми виховання дітей, призначені для ширшого громадянства.

Майже від самого початку Відділ має свою „Бабусю” в старечому будинку в Бельгії, що їй допомагає матеріально. Наша „Бабуся” в заміну шле нам чудові теплі листи, спомини, нариси, що їх із захопленням читаємо на сходинах.

83 ВІДДІЛ СУА У НЬО ЙОРКУ

Сидять зліва до права: І. Мокривська, Д. Кекіш, Д. Леськів, М. Мороз, М. Томоруг, Г. Титла, О. Саляк і М. Яцушко. — Стоять з ліва до права: І. Куровицька, Г. Обершин, О. Бабяк, С. Савчук, О. Івасиків, І. Закреєвська, З. Турчин, Л. Черник, О. Зазуля, Н. Дума, Д. Камінська, М. Соробей, Я. Лучечко, М. Ярош, В. Шпонтанк і А. Сафіян.

Від 1967 р. ми є „добродіями” Музею Народної Творчості СУА в Нью-Йорку і вплачуємо на його потреби 100 доларів річно.

За час свого 6-річного існування 83 Відділ являється зорганізованою одиницею Округної Ради Відділів СУА нашої Округи. В рамках своїх можливостей, наші членки були в проводі Округної Ради і беруть активну участь у всіх її більших починах, конференціях і семінарах. Відділ дуже активно працював у комітетах для підготовки Конвенції СУА в Нью-Йорку, для відкриття Музею Народної Творчості, для підготовки зустрічі з Кардиналом Сліпим, у Жіночій Сесії та бенкетовому Комітеті з нагоди СКВУ і врешті підготував панель у фор-

мі 3-ох доповідей на Округний З'їзд Відділів СУА в 1970 р.

Відділ є членом УККА і Об'єднаного Комітету Організацій міста Нью-Йорку.

Переглядаючи касову книгу 83 Відділу, ведену докладно від самого заснування, начислюємо 10,064.82 доларів загального обороту. По стороні „приходів” — це членські внески, доходи з імпрез і щедрі добровільні датки членок. Ми ніколи не збираємо „добровільних” датків від громадянства а тільки власним грошем і власною працею стараємось цій громаді, в разі потреби, прийти із матеріальною допомогою. По стороні „розходів” — це наші відділові — внутрішні видатки, Централя СУА і громадські пожертви:

1. Централія СУА на обов'язкові вплати, добровільні фонди і Музей Народної Творчості СУА	\$ 1,629.45
2. Суспільна опіка на місці і в світі	610.98
3. Катедра Українознавства при Гарварді	250.00
4. Церква в потребі, Храм св. Софії, університет і фонд Кардинала в Римі	350.00
5. Діти на оселю Пласту	400.00
6. Діти на оселю СУМ-а	300.00
7. Видання монографії Лесі Українки	120.00
8. Видання творів Винниченка	100.00
9. Пластовий Дім, Станиця і пластова бібліотека в Нью-Йорку	250.00
10. Школа св. Юра в Нью-Йорку	100.00
11. СКВУ	100.00
12. СФУЖО з нагоди СКВУ	100.00
13. Різні (УВАН, Музей в Бавнд Бруку, пам'ятник поета Є. Маланюка і інші)	65.00
Разом:	\$ 4,375.43

Щоб „добрим ділом” відзначити 5-річчя існування Відділу, ми ще у 1969 р. схвалили видання книжечки — віршів для малят поетки Діми п. н. „Кіт Музика”, ілюстрації виконує Едвард Козак.

Управи 83 Відділу очолювали: Варка Бачинська від жовтня 1964 — грудня 1966, Марта Ярош від грудня 1966 — грудня 1968, Марія Томоруг від грудня 1968 до сьосодні.

Управа 83 Відділу СУА на 1969/70 рік: голова — Марія Томоруг, заступниця — Галина Титла, секретарі — Наталка Дума і Марія Палій, скарбник — Дарія Леськів. Референтки: організаційна —

Ірина Куровицька, культурно-освітна — Галина Титла, в Комісії Рома Рейні і Ярослава Лучечко, виховна — Анна Бідяк, в Комісії — Дарія Генза і Зоя Турчин, імпредова — Марія Мороз, в Комісії — Марія Соробей і Надя Савчук, пресові — Зоря Галів і Катря Червоняк, суспільної опіки — Ольга Івасиків і Надя Шмігель, господарська — Стефа Савчук, в Комісії — Ліда Закревська і Люба Михалевич, ярмаркова — Оріся Салляк і Дарія Кекіш.

Контрольна Комісія: Дарія Камінська, Дарія Кекіш, Ніна Січинська.

Номінаційна Комісія: Дарія Камінська, Ірина Мокрівська, Оріся Салляк.

89 ВІДДІЛ СУА в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

Зліва: О. Яримович, О. Васьків, Д. Горняткевич, Лозінська, О. Климкович, І. Лесів, О. Ленесь, П. Лехновська, М. Цимбаліста, Л. Савескі, О. Бедрій, П. Олексів, А. Слободян, А. Хоманчук, А. Ганкевич, І. Бжезінська, С. Барусевич. — Бракує: Д. Хухра, К. Росола, О. Винник, О. Василук, О. Савчук, Гнатів, Г. Митрофанюк.

89 ВІДДІЛ СУА У КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

Наш Відділ існує вже п'ятий рік. У загальному наша праця доволі поживалена, коли взяти під увагу наші трудні умовини. Наші членки живуть в околиці у віддалі приблизно 40 миль від себе. Рівнож не маємо свого постійного приміщення. Завдяки гостинності Союзівки гуртуємось там.

Наша праця тісно пов'язана з життям невеликої громади в Кергонксоні, яка поволі зростає. Наша **культурно-освітня** ділянка проявляє себе імпрезами. Ними допомагаємо розвиткові школи українознавства, Пластові і дуже важливій нашій справі, а саме — будові нашої церкви. Кожного року влаштуємо традиційне Свячене і Просфору при участі коло 100 осіб. Рівнож відбуваються в нас

Свята Матері, Святочні Сходини з нагоди 1. Листопада чи в честь Т. Шевченка. Ці імпрези збагачують своїми виступами діти зі школи українознавства, які під проводом невтомних учительок, наших членок О. Васьків і Д. Хухри вивчають гарні вірші, пісні, колядки і гагілки. Дуже успішною імпрезою був минулорічний Показ Моді. Це була наша перша спроба. Заля Веселки на Союзівці була вщерть виповнена.

Деякі імпрези допомагають нам познайомити американський світ із нашою народньою культурою. Ми влаштували дві мистецькі виставки у виставовому вікні однієї з найкращих крамниць у Покіпсі, Н. Й. Про них писала місцева преса і помістила в часописі гарні світлини. Там

також влаштуємо щороку Базарі з домашнім печивом і воно вже набрало розголосу в околиці. Мовляв „українське печиво найсмачніше”.

Працюємо також у виховній ділянці. Від року існує в нас Дитяча Світличка, що її почала провадити С. Барусевич, опісля М. Ганкевич. Хоч маємо деякі труднощі, стараємось її вдержати.

Наші найближчі пляни — це черговий Показ Моді, зустрічі з сучасними поетами, доповідь лікаря на медичні теми.

Віримо, що з ентузіазмом наших членок перед Відділом є майбутнє.

За Управу 89 Відділу:
Оксана Ленець, голова
Катерина Росола, секретарка
А. Хоманчук, скарбник

З ЮВІЛЕЄМ 30-ЛІТТЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

шлемо наші щирі побажання

Управа 89 Відділу СУА

Кергонксон, Н. Й.

93 ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ У ГАРТФОРДІ

93 Відділ СУА почав своє існування Загальними Зборами 23. жовтня 1966 р. у присутності містоголови Централі Ірини Падох.

Першою головою Відділу була Ольга Платош, яка вела працю два роки. У 1969 р. на зміну їй прийшла Ірина Скоч-дополь, а тепер знов головою є Ольга Платош.

Відділ має 52 членки і працює згідно зі статутом СУА і за вказівками Централі й Округної Ради.

Праця Відділу дуже різноманітна. Кожного року членки влаштовують Вишивані Вечерниці, культурно-освітні вечорі (письменниця Уляна Любович), доповіді і мистецькі виставки (маляр Зенон Онишкевич). У пам'ять нашої патронки Олени Степанів Відділ перевидав її книжку „Напередодні великих подій” накладом 500 примірників.

Збагачуємо наш побут при допомозі пе-

редсвяточних ярмарків, Великоднього звичаю писання писанок і прикрашення Великоднього стола. Дописи, світлини в чужомовних часописах та влаштування для американської публіки Вечора при-мінення народної вишивки до сучасного одягу — були успішними інформаційними засобами.

Відділ присвячує багато уваги хворим і потребуючим. Дає всякого роду грошові пожертви на добродійні і загально-громадські цілі.

Маючи на увазі майбутнє СУА — Відділ 25. січня 1970 р. допоміг зорганізувати молодечий Відділ СУА під проводом Роксоляни Гарасимів в приявності Наталії Даниленко, референтки молодечих Відділів при Головній Управі.

Мирослава Солук
пресова референтка

103 ВІДДІЛ СУА У ГЕМПСТЕДІ, Н. Й.

Українське жіноцтво Гемпстеду й околиці, а вірніше повіту Нассав, від довшого часу відчувало потребу заснування свого жіночого товариства. Наші задуми здійснилися 2. березня 1969 р. Тринадцять жінок у присутності голови Окружної Ради з Нью-Йорку Оксани Рак і Грини Мокрівської, організаційної референтки, відбули свої Основні Збори, познайомилися зі статутом і вибрали свою першу Управу, яка мала розпочати працю.

Протягом першого року свого існування Відділ перевів кілька ширших сходин, щоб при чаю, у дружній атмосфері обмінятися думками та намічувати пляни праці. Влаштував Свято Матері.

включився в допоміжну акцію місцевого Відділу УККА, переводячи збірку одягу та грошей для наших братів у Югославії.

Головним завданням першої Управи було організувати членів. Дня 8. березня 1970 р. Відділ відбув свої перші Річні Збори, нараховуючи на той час уже 34 членки.

Новий рік праці Відділ розпочав Святом Матері та допомоговою акцією для українців у Бразилії, а в плянах його є відсвяткування роковин Ольги Кобилянської, підготовка до Андріївського Вечора і даліше приєднування членок.

Ольга Курчак, голова
Зеновія Зарицька, прес. реф.

104 ВІДДІЛ СУА У НЬЮ-ЙОРКУ, Н. Й.

У ювілейному році 45-ліття Союзу Українок Америки 104 Відділ СУА святкує свою першу річницю заснування. Наш Відділ постав у долішній частині м. Нью-Йорку в вересні 1969 р. Членство Відділу, що зпочатку нараховував тільки 16 членок, зросло до 23-ох. Вони розкидані по цілому просторі Нью-Йорку, проте беруть активну участь у праці Відділу.

Управа Відділу на цей рік складається з таких членок: голова — Стефа Курис, заступниця — Люся Парацак, секретарка — Ліда Лещук, скарбничка — Ірка Дидик і референток: організаційна — Марійка Цимбаліста, культурно-освітня — Катя Мадай, імпрезова — Оксана Федьків, господарська — Катя Хунчак, пресова комісія — Ліда Лещук

і Люся Парацак. До Контрольної Комісії обрано: Марійку Сливку й Оксану Федьків.

Кожного місяця на ширших сходах Відділу виголошуються доповіді з різноманітною тематикою. Заторкуємо літературні, політичні, освітні теми, а навіть практичні поради. Зацікавлення до цих вечорів дедалі зростає. Зорганізував Відділ і вечірку, на якій розважалися членки, їх чоловіки й гості.

Відділ буде старатися приєднати як найбільше молодих жінок до свого гурта. Спільно всі будуть підтримувати українську культуру, традицію і мову у щоденному американському житті.

Управа 104 Відділу СУА

Для Тебе, мій народе —
Уся моя праця і моя любов!

Живучи розкинені по нашому острові, багато з нас, жіноцтва, відчувало потребу якоїсь корисної громадської праці. Що це нам створити, що відповідало б нашим вимогам? А що інше, як не Відділ СУА? Отже ж Леся Печко взялась за це діло. Дня 14. травня 1969 р. відбулися наші Основні Збори, на які нам вислала наша велика приятелька Оксана Рак, голова Окружної Ради СУА, три представниці — Розалію Полцій, Ольгу Літепло й Ірину Мокрівську. Вони погубилися по дорозі і нам прийшлося їх шукати, але врешті знайшли їх о 9 год. вечора. Було багато сміху й радості з того приводу. Зборами провадила М. Левицька, членка 64 Відділу СУА. У склад Управи нового Відділу СУА увійшли — Леся Печко, голова, Н. Геймур, заступниця, М. Геба, секретарка, Т. Кінаш, касієрка і референтки — Е. Геба, організаційна, Н. Турзер, культурно-освітня, В. Лівінська, імпрезова, Анна Мк Аллістер, вільний член. Контрольна Комісія: Анна Беганська. Від того часу прибули ще Анна Білоус, референтка суспільної опіки. Натомість О. Беганської між нами вже немає, Відійшла у вічність 24. грудня 1969 р., залишивши у своєму заповіті 250 дол. на нашу церкву. Ми також уже попрощали Н. Турзер, що переїхала на постійний побут у друге місце.

І так розпочали ми працю Відділу, щоб запізнати з нею нашу громаду. З колядою а потім із збірковою листовою на потерпілих від землетрусу у Югославії ми відвідували українські родини, де приймали нас дуже сердечно і жертвенно. Наша касієрка Т. Кінаш стукала перша у двері, віншуючи господарям хати. Зав'язувалась мила розмова і призна-

атмосфера. Так виглядала наша зустріч із громадою.

Шевченківську академію влаштували ми спільними силами з нашим церковним хором. Підготовляла свято наша імпрезова референтка Валя Лівінська. Вона не жаліла ні часу ні труду, щоб передати молодому поколінню щось із свого сценічного таланту.

Черговою імпрезою було відсвяткування 50-ліття священства о. сов. Е. Мацелюха, нашого пароха. Для тієї цілі створився Громадський Комітет, в якому ми взяли участь. Свято вийшло дуже імпазантно з присутністю Владики Стемфордського Кир Йосифа Шмондюка і представників організацій, а між ними пресової референтки Окружної Ради Марії Демидчук.

Закінчили ми свій перший сезон праці веселою забавою, де всі Союзянки могли пописатись своїм кулінарним умінням. Особливо визначились при тому — О. Телішевська, Н. Пастернак, С. Стегній, А. Білоус і Н. Гузар. Забава відбулась у настроєво прибраній залі, під звуки оркестри п. В. Босого. Розпочалась маршем УСС-ів під проводом аранжера Степана Білоуса у прибранні синьо-жовтих лент. У часі забави присутні підписували петиції до конгресмена у справі Дня Української Незалежності. Сподіємось, що ця забава була першою у серії традиційних забав нашого Відділу.

Також у ділянці суспільної опіки ми себе проявили. Заходами Союзянок вислано святочні бажання і пакуночки нашим воякам у В'єтнамі, а до них вложили свічечки з українськими взорами у виконанні Ліди Настюк. Наша організаційна референтка Е. Геба зайнялась висилкою пакунків для молодих семінаристів у Римі. При висилці 21 великих па-

105 Відділ СУА ім. Лесі Українки

кунків одягу і взуття до Югославії нам уже допомагали панове з церковного хору нашої парафії. З наших скромних доходів ми зложили даток у сумі 10 дол. на Фонд Церкви в Потребі і 25 дол. на Церкву св. Тройці в Стейтен Айленді.

Надіємось, що нашою скромною працею на цьому малому терені зможемо

закріпити засади СУА, а саме — працю для українського народу тут в Америці і на рідних землях через освіту і харитативні заходи. Хочемо дбати про національну свідомість і збереження української традиції.

Управа 105 Відділу СУА

ВІТАЄМО ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в Нью Йорку і бажаємо дальших успіхів

105-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

STATEN ISLAND, N. Y.

106 ВІДДІЛ СУА У ГАРТФОРДІ

В місяці січні 1970 р. засновано у нашому місті молодечий Відділ СУА. Цей Відділ зорганізувався з метою, згуртувати молодих жінок для праці з малими дітьми. Під сучасну пору Відділ є ще в

початках організації, однак вже успів приєднати до свого Відділу 17-ять членок. Першою головою Відділу є Роксоляна Гарасимів.

Управа Відділу

108 ВІДДІЛ В НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Перший ряд зліва: О. Назар-Зінич — скарбничко, Л. Шумило-Гілдей — місто-голова, Н. Світенко-Павлюк — голова, У. Мусій-Зінич — секретарка, О. Микетей-Ромер; — Другий ряд зліва: О Луців-Смит, Л. Матвієнко-Венловська, М. Довбуш-Луців, Н. Перигівська-Троян, Б. Музика-Вовчок, І. Музика-Луців.

108 МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУА В НЮ ГЕЙВЕН

У вересні 1970 року заснувався 108 Молодечий Відділ Союзу Українок Америки в Нью Гейвен, Коннектикат.

На перших основуючих сходинах вибрано слідууючу Управу:

Світенко-Павлюк Міля — голова
Шумило-Гевдей Уляна — місто голова
Мусій-Зінич Уляна — секретарка
Назар-Зінич Оріся — скарбничка.

Новостворений Відділ поставив собі за ціль зорганізувати найперше Діточу

Світличку, яка на даному терені була кінечною. Зголосилося около 12 дітей і зараз відбуваються сходини дітей раз у тижні.

На будуче Управа Відділу буде старатися поширити свою діяльність й на інші ділянки нашого життя

109 ВІДДІЛ СУА В АСТОРІІ Н. Й.

Дня 24-го жовтня 1970 року відбулися Основуючі Збори 109-го Відділу СУА в Асторії, в присутности голови Окружної Ради І. Рожанковської. Збори переводила Н. Хоманчук. На Зборах вибрано слідууючу Управу: А. Демчук — голова, А. Коваль — місто голова, Л. Стасюк — секретар, О. Скульська — скарбник, Л. Голюка — організаційна, М. Кравців — культ.-освітна, М. Оленець — виховна, Л. Івашко — сусп. опіки, І. Гунчак — пресова, С. Гречило — господарська, Л. Іванчук — голова Контрольної Комісії, члени: У. Шмериковська, М. Мирон, Г. Борняк, М. Богачевська.

Управа 109 Відділу СУА в Асторії, Н. Й.
(Друга зліва Анна Демчук — голова)

СПИСОК ЧЛЕНОК С.У.А. ОКРУГИ НЬЮ-Йорк

1 ВІДДІЛ СУА НЬЮ-Йорк

Андрушків Марія
Бачинська Марія
Барчинська Юлія
Баран Михайлина
Баран Анна
Баранська Орися
Бартків Марія
Бенцаль Іванна
Біскуп Ірена
Брожина Параскевія
Бубела Юлія
Вацик Євгенія
Васюта Павліна
Волошин Олена
Весоловська Ольга
Гаврилук Наталія
Гаврилук Катря
Головей Марія
Гірняк Анастасія
Гуменюк Стефанія
Гой Олена
Дармограй Галина
Дерех Пелагія
Дроздик Катря
Дзундза Марія
Захарчук Евстахія
Зубрицька Марія
Зимна Тетяна
Качунь Марія
Керлайза Євгенія
Когут Надія
Костюк Софія
Коханська Меланія
Куровицька Осипа
Кумферт Анна
Кушак Катерина

Книш Михайлина
Кріль Розалія
Кріль Евдокія
Лешко Стефанія
Лозинська Марія
Мотиль Марія
Мудра Дарія
Михайлів Марія
Михайлів Анна
Нагірна Ольга
Назаркевич Розалія
Недогода Катря
Пелешок Катря
Др. Пелехович Гайворон-
ська Наталія
Папуга Катря
Палюх Анна
Покорчак Розалія
Рудик Стефанія
Сливка Ольга
Сливка Анна
Секрета Анна
Савицька Марія
Семущак Стефанія
Серединська Евдокія
Скефарик Марія
Смеречинська Павліна
Сирота Марія
Теслюк Софія
Финик Марія
Хоманчук Наталія
Чарнецька Наталія
Чума Євгенія
Шуль Віра
Шкамбара Марія
Ярема Люба

3 ВІДДІЛ СУА НЮ-ЙОРК

Андрусак Анна
Антоняк П. Анна
Баран Марія
Васильців Анна
Вольф Мері
Гарасимчук Марія
Гаврилович Марія
Гнатюк Катерина
Груховська Барбара
Дата Пазя
Добрянська Євгенія
Дякович Текля
Дмитрів Трсса

Йосик Анна
Ковальська Анастасія
Куницька Текля
Либа Анна
Марусевич Марія
Ніколас Анна
Савицька Марія
Свитац Пазя
Тхорик Розалія
Харамбура Марія
Харжан Анастасія
Чума Марія

4 ВІДДІЛ СУА НЮ-ЙОРК

Бабяк Ксеня
Базар Анастасія
Бенцаль Іванна
Борик Кароліна
Бродин Павліна
Гивель Анна
Гордишинська Розалія
Гупало Катерина
Демидчук Марія
Дорош Ева
Зиблікевич Францішка
Кізіма Анна
Курочка Ольга
Ленчук Марія
Лехицька Зофія

Ликтей Евдокія
Мацук Розалія
Онуфрик Анна
Піщак Юлія
Пляшовецька Йоанна
Сарноф Сіля
Серафим Зофія
Сидор Анна
Сиротюк Таня
Стек Марія
Стефанович Катерина
Федорович Юлія
Шпуляк Катерина
Ярема Агнета

8 ВІДДІЛ СУА НА БРОНКСІ Н. Й.

Бродин Анна
Влох Катерина
Диба Ольга
Керик Марія
Копчак Марія
Крамарчук Ірина
Луців Емілія
Масна Параскевія
Морозович Анна
Москалик Катерина

Олиник Марія
Підуства Павліна
Рудман Анна
Свенсон Анна
Туранська Франя
Федьків Розалія
Чимчук Катерина
Чимчук Ольга
Штига Софія

21 ВІДДІЛ СУА БРУКЛІН Н. Й.

Андрушко Розалія
Бартосевич Марія
Богданович Оксана
Врубель Катерина
Гутович Стефанія
Гарматюк Феся
Гутчінсон Анна
Ден Анастасія
Дубровська Ольга
Довгун Стеля
Зазуля Марія
Зайда Текля
Залуська Ольга
Зарицька Ярослава
Заплітна Анна
Кмита Юстина
Когут Марія
Касандяк Параскевія
Кір Марія
Крук Марія
Крук Стеля
Кука Віра
Курило Текля
Козяк Параскевія
Колодій Зеновія
Лебед Катерина

Левицька Анна
Ликач Анастасія
Лидарко Марія
Мала Осипа
Макаревич Феся
Масник Марія
Матичак Пелягія
Нелько Марія
Палащук Анна
Панчишин Марія
Пашковська Марія
Подисовська Ольга
Посікіра Софія
Райовська Емілія
Рейнарович Марія
Слободян Анастасія
Скібен Люба
Сидорко Марія
Стефанишин Марія
Теребецька Анастасія
Фельштин Марія
Хома Текля
Чаплинська Юлія
Цупа Анна
Якимець Софія

35 ВІДДІЛ СУА В ОЗОН ПАРКУ, Н. Й.

Бабські
Балюк Г.
Балюк Ольга
Васло
Вовк
Возьна
Воробець
Вельканович
Гайдамака
Глуха
Генега
Зобків Ольга
Кокольська Анна
Костів
Костишин К.
Коцопи
Лизак

Малько
Мідяна Ольга
Мудрий
Опарик
Прибильська
Поточняк
Петришин Стеля
Сельська
Самборська
Шашків
Трипалюк
Фірман Анна
Хрущ М.
Щудло Т.
Яворська
Яшин

64 ВІДДІЛ СУА НЬО-ЙОРК

Алиськевич Анна
Артемишин Любомира
Барагура Марія
Баран Зеновія
Береза Марія
Білоус Наталія
Витанович Дарія
Вовкодав Мирослава
Волинець Любов
Волосенко Ірина
Воввідка Христина
Врублевська Анна
Гарасимович Льоня
Гентіш Олена
Гореча Анна
Гошовська Галина
Даниш Марія
Джус Іванна
Діба Стефанія
Домбровська Ольга
Донцова Марія
Заклинська Марія

Захарченко Зіна
Жарська Дарія
Івануса Володимира
Карпевич Марія
Кіляр Галина
Кислевська Олена
Книш Поля
Колодій Ірина
Комар Ірина
Конашевич Марія
Костів Дарія
Крамарчук Лідія
Криницька Стефанія
Крупська Наталія
Крушельницька Стефанія
Кузів Марія
Кушнір Марія
Левицька Ярослава
Лень Осипа
Литвиненко Надія
Лопатинська Антоніна
Лукашевська Олена

Лушпинська Ярослава
Мицак Віра
Мороз Ольга
Навроцька Христина
Никифоряк Анна
Никифорук Зеновія
Онуферко Софія
Осінчук Лідія
Падох Ірина
Пастушенко Надія
Питляр Софія
Пясецька Ірина
Рак Оксана
Раковська Любов
Реннер Емілія
Ржепецька Марія
Рожанковська Іванна
Рожанковська Софія
Савицька Марія
Савчак Марія
Салдан Софія

Салдан Стефанія
Салик Ярослава
Сітницька Євгенія
Скопняк Іванна
Скоробогата Кіра
Стець Софія
Сушків Віра
Сушків Ірина
Старосольська Уляна
Татаринська Софія
Терлецька Катерина
Тріска Євгенія
Чорний Олена
Цвіль Дарія
Шехович Надія
Шонк Ольга
Шуган Евстахія
Щур Оксана
Якимів Лідія
Ямрозик Александра

66 ВІДДІЛ СУА В НЮ ГЕЙВЕНІ, КОНН.

Адріанович Софія
Андрухів Марія
Бризічка Софія
Бринковська Оля
Гарасимович Олена
Гриневич Ірена
Гижа Марія
Гузан Анна
Гусак Віра
Гіна Анна
Данилович Марія
Данко Софія
Дефранко Софія
Кизик Александра
Кобута Стефанія
Козюпа Лідія
Кравчук Антонина
Кульчицька Марія

Лисевич Осипа
Лодинська Надія
Мандич Орися
Марків Орися
Матвієнко Евстахія
Панкевич Марія
Посполита Оля
Райнерович Олена
Рудницька Марія
Самсонюк Марія
Сидорик Софія
Телюк Ірина
Томоруг Олена
Тузяк Ірина
Черни Мира
Шумило Оксана
Яхницька Ростислава

71 ВІДДІЛ В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Бервецька Леся
Білик Галина
Білозор Марія
Вірт Катерина
Вітер Ольга
Вішка Анна
Вох Анна
Гаврилук Галина
Гадевич Катерина
Головчак Марія
Грицай Богданна
Гавур Розалія
Демченко Юлія
Думановська Софія
Єнсен Євгенія
Заліско Ольга
Карий Анна
Качмарська Ірина
Квасниця Ольга
Княжинська Олександра
Ковбаснюк Ніна
Кравченюк Дарія

Кравчук Надія
Коляда Ганя
Коць Катерина
Кух Надія
Левко Стефанія
Мухин Марія
Ничай Ірина
Одуляк Анна
Озоровська Анна
Олійник Анна
Парфанович Анна
Пелло Марія
Салюк Клявдія
Сохан Ольга
Стецюк Квітка
Хиляк Дарія
Цьолко Стефанія
Шевчук Марія
Шеремета Параскевія
Штомпіль Стефанія
Явна Стефанія
Яременко Дарія

BRANCH 72 — UNWLA IN NEW YORK

Herta Bereza
Joanne Boyko
Ann Bezkorowajny
Lily Bochonko
Stella Buska
Sophia Carpluk
Dorothy Chupa
Irene Czarnecky
Ann Dachuk
Helen DeLuca
Mary Dushnyck
Pauline Dutton
Stella Dzus
Dorette Gallan
Anne Hayda
Romanka Horizny

Tessie Husiak
Helen Janicki
Nettie Jensen
Mary Kallman
Sylvia Karp
Ann Karpilow
Stephanie Kawszan
Maria O. Kindzerske
Stella Klawsnik
Ann Kopiec
Anna Kosciw
Sophia P. Kotyk
Mary Koval
Mary Lesawyer
Olga Liteplo
Katherine Lucyshyn

Julia Lys
Ann Malan
Mary Meleta
Helen Modrako
Theodora Pifko
Rosalie Polche
Helen Prociuk
Ann Redosh
Marie Ricket

Alexandra Riznyk
Anna Carolyn Roberts
Olga Rudy
Mary Sass
Nettie Sawicki
Anastasia Shanajda
Anne Wasylkow
Vera Wojtowicz

73 ВІДДІЛ СУА В БРІДЖПОРТІ, КОНН.

Бабій Стефанія
Болонна Марія
Болонна Анна
Бурій Юлія
Басюк Анна
Гуль Марія
Галькевич Текля
Домінгес Стелла
Дзедзюх Текля
Захарко Марія
Козак Софія
Кириченко Євгенія
Ковач Ярослав
Липська Катерина
Луца Ольга
Михайлович Марія
Остапенко Марія
Папроцька Ольга

Пелешук Марія
Пендаківська Ольга
Пундяк Анна
Романів Марія
Сливінська Марія
Сула Ольга
Стахів Дарія
Тарасюк Анна
Федоронько Ірина
Цап Марія
Чернявська Анна
Чубата Мирослава
Шиманська Михайлина
Шумигора Люба
Шуст Олександра
Шуст Наталія
Якимів Катерина.

82 ВІДДІЛ СУА НА БРОНКСІ Н. Й.

Бриттан Теодора
Васьків Марія
Вовчук Лідія
Волосянська Лідія
Гірна Ольга
Гніздовська Степанія
Гошовська Леонтина
Гонко Анна

Данилович Софія
Дашко Юлія
Жовнір Евстахія
Жук Евдокія
Загалак Ірина
Залуцька Ірина
Іванчишин Ірина
Керод Ірина

Кіршак Олександра
Клецор Наталія
Клим Іванна
Котлярчук Лідія
Криса Юлія
Ляшкевич Ольга
Лісовець Ярослава
Лисько Евдокія
Лиско Олена
Лонкевич Корнелія
Назар Олена
Миськів Оксана
Наконечна Галина
Політило Марія

Попель Надія
Раковська Софія
Савчак Мирослава
Семчишин Тетяна
Смулка Олена
Соневицька Ольга
Стасів Анна
Турчин Катерина
Халупа Марія
Цегельська Ірина
Черник Осипа
Чорнодальська Клявдія
Чорнодольська Степанія

83 ВІДДІЛ СУА В НЬО-ЙОРКУ

Бабюк Оксана
Бачинська Варка
Бачинська Марта
Бідяк Анна
Васильців Рома
Вижницька Марія
Галів Зірка
Генза Дарія
Данилюк Марта
Дума Наталка
Зазуля Ольга
Закревська Лідія
Івасиків Ольга
Івашків Євгенія
Камінська Дарія
Кекіш Дарія
Кулинич Надя
Куровицька Ірина
Кушнір Віра
Леськів Дарія
Лопатинська Оксана
Лучечко Ярослава
Марко Марія
Мартинковська Анна
Міхалевич Люба
Мокрівська Ірина

Мороз Марія
Оберишин Галина
Палій Марія
Рейні Романа
Роговська Олімпія
Савчук Надя
Савчук Стефанія
Саляк Орися
Січинська Ніна
Сміндак Галина
Соробей Марія
Софіян Анна
Томоруг Марія
Трембіцька Ярослава
Титла Галина
Турчин Зоя
Черник Лідія
Червоняк Катря
Чехович-Калинич Донна
Шепко Анна
Шмігель Надія
Шпонтанк Віра
Юзенів Леся
Ярош Марта
Яцушко Марта

89 ВІДДІЛ СУА, КЕРГОНКСОН, Н. И.

Бедрій О.
Барусевич С.
Бжезінська І.
Василик О.
Васьків О.
Винник О.
Ганкевич А.
Гнатов Е.
Горняткевич Д.
Климкович О.
Ленець О.
Лесів І.

Лехновська П.
Лозінська
Митрофанюк Г.
Олексів П.
Росола К.
Савеські Л.
Савчук О.
Свободян А.
Хоманчук А.
Хухра Д.
Цимбаліста М.
Яримович О.

93 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ В ГАРТФОРДІ, КОНН.

Баландюк Галина
Балко Стефанія
Бандера Марія
Будас Анна
Вишневська Юлія
Воскобійник Галина
Гадзевич Катерина
Гарасимів Кляра
Гафткович Ольга
Греськів Марія
Дозорська Анна
Дулат Марія
Зень Марія
Кебуз Стефанія
Кінах Люба
Кирилюк Іванна
Ковальська Євгенія
Козак Іванна
Коршенюк Ольга
Крамар Анна
Крупа Олександра
Кузьма Марія
Кузьо Мирослава
Кукіль Ярослава
Левська Ірина
Логуш Казимира
Любинська Анна
Масник Юлія

Мерещак Анастазія
Олексишин
Олексяк Галина
Оприско Катерина
Остапюк Ірина
Павлічко Стефанія
Печинська Анна
Платош Ольга
Пришляк Анна
Радович Анна
Самофал Анна
Скоцдополь Ірина
Солук Мирослава
Сокольська Анна
Стасишин Стефанія
Стасюк Галина
Сторожук Катерина
Теслюк Володимира
Текля Марія
Туркало Софія
Федитник Надія
Чайковська Ірина
Чубан Каролина
Цох
Шендюк Роза
Шендюк Розалія
Яцух Іванна

103 ВІДДІЛ СУА В ГЕМСТЕД, Н. Й.

Вишинська Стефанія
Волянська Людмила
Герула Ангелина
Дацків Орися
Захарія Юлія
Зарицька Зиновія
Капчок Ганя
Квашко Євгенія
Клим Марія
Копистянська Ірина
Кузів Марія
Кулипака Євгенія
Курчак Ольга
Ломага Марта
Лотоцька Олександра
Лактей Михайлина
Ліпинська Марія
Лисняк Валентина

Мотуз Люба
Маланчук Стефанія
Небожинська Теодозія
Плаксіє Анна
Плитоницька Галина
Пищимуха Ганна
Погорецька Віра
Рій Марія
Сагата Стефанія
Самійло Ольга
Сваричевська Марія
Подолук Христина
Солтис Іванна
Теоняк Анастасія
Цьопик Марія
Шпачинська Параскевія

104 МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУА В НЬЮ ЙОРКУ

Винч Ірина
Гандзій Леся
Генус Марія
Дидик Ірина
Дмитренко Уляна
Кріль Анна
Курис Стефа
Лещук Ліда
Мадей Катя

Марцюк Розмері
Паращак Люся
Саван Геня
Симбаліста Марія
Сливка Марія
Федьків Оксана
Чумчук Катя
Яник Ірина

105-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ У СТЕЙТЕН АЙЛЕНДІ

Білоус Анна
Гузар Настя
Геймур Валя
Геба Марія
Геба Єлисавета
Кінаш Текля
Кравчук Катерина
Левицька Марія

Лівінська Варвара
Акалістер Анна
Настин Ліда
Пастерик Емілія
Печко Ірина
Стегній Ярослава
Телешевська Анастасія

106 МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУА В ГАРТФОРД КОНН.

Барановська Арета
Бекар Ванда
Васильків Леся
Воложко Марія
Гарасимів Роксоляна
Дитюк Леся
Комаров Ляриса
Латик Дарія
Лучкань Валя

Печанюк Люба
Платош Соня
Сивенька Ірина
Хмелівська Людмила
Чудовська Тамара
Швець Марія
Шрайтер Олександра
Якимів Ольга

108-ий МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУА В НЮ ГЕЙВЕН

Вилдер-Вовчок Барбара
Матвієнко-Вонглевська
Людмила
Козак-Гаврій Геня
Матвієнко-Гемстак Галя
Шумило-Гевдей Люба
Сусяк-Денисенко Юлія
Назар-Зінич Орися

Мусій-Зінич Уляна
Музика-Луців Ірина
Довбуш-Луців Марія
Світенко-Павлюк Міля
Микитей-Ромер Аня
Козак-Смитанюк Ніна
Луців-Снит Орися
Пиригівська-Троян Надя

109 ВІДДІЛ СУА В АСТОРІЇ, Н, И.

Богачевська Мирослава
Борняк Галина
Бринчак Катря
Голюка Леся
Гунчак Ірина
Гречило Софія
Демчук Анна
Іванчук Ліліянна
Івашко Лена
Керницька Діяна
Коваль Анна
Кравців Мирослава

Кухар Ольга
Мирон Марія
Оленець Марія
Плескун Анна
Ривак Катря
Скульська Оксана
Стасюк Лідія
Фенчин Ольга
Шмотолоха Марія
Шмериковська Уляна

*Самій не довго збитися з путі,
Та трудно з неї збитись у гурті.*

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ЩИРИЙ ПРИВІТ З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ І ПОБАЖАННЯ

УСПІХІВ У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ

ПЕРЕСИЛАЄ

**ОКРУЖНА РАДА ВІДДІЛІВ 7, 12, 14, 30, 31, 33, 60, 69, 87
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В КЛІВЛЕНДІ**

За Управу Окружної Ради:

ОЛЕНА КАРПЯК-БЕНЦАЛЬ
секретарка

ІРИНА КАШУБИНСЬКА
голова

З НАГОДИ ТРИДЦЯТЬЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

щирий привіт та побажання найкращих успіхів у Вашій праці

с к л а д а є

ОКРУЖНА РАДА СУА В НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

Марія Бобеляк
секретар

Ірина Кіндрачук
голова

ОКРУЖНИЙ РАДІ ТА ВІДДІЛАМ СУА

в Нью Йорку, з нагоди

30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

шлемо дружній привіт і побажання успіхів у дальшій праці,

ЗА ОКРУЖНУ РАДУ СУА РОЧЕСТЕРСЬКОЇ ОКРУГИ

Володимира Величко
секретарка

Марія Когутяк
голова

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

ВІТАЄ

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

З НАГОДИ ЇЇ 30-РІЧЧЯ

І Б А Ж А Є

НАЙКРАЙЦЬХ УСПІХІВ У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ.

ЕКЗЕКУТИВА УККА

КОМІТЕТ

**Об'єднаних Американсько-Українських Організацій
Великого Нью Йорку**

**МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО
КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ**

ВІТАЄ

**ОКРУЖНУ РАДУ
ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬО ЙОРКУ**

з нагоди 30-річчя існування, висказує признання за дотеперішню працю та бажає якнайбільших успіхів у майбутньому на добро нашої громади та Українського Народу.

За Президію:

Роман Гутлевич — голова

Ярослав Косановський — секретар

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ — НЬО ЙОРК
ВІТАЄ ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬО ЙОРКУ З ЇЇ 30-ТИРІЧЧЯМ!

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ!

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО:

45% усього членства УНСоюзу, яке досягло імпульсивного числа 90,000, це жінки?

В Головному Уряді УНСоюзу є три жінки, а саме: заступниця головного президента та дві головні радні?

УНСоюз допомагає Вам, матерям, виховувати в національному дусі Ваших дітей, влаштовуючи для них табори та курси українознавства на Союзівці, видаючи дитячий журнал „Веселка” і різні українознавчі книжки, зокрема неоцінену англійську Енциклопедію Українознавства, якої другий том саме з'явився?

УНСоюз вдержує Союзівку, де Ваші діти зустрічаються на дозвіллі та в спортивних змаганнях з іншими дітьми, навіязуючи вузли дружби на все життя?

УНСоюз видає для Вас і Ваших дітей український щоденник „Свободу” та англійський „Український Тижневик”, які зв'язують в одне нашу національну громаду в цілому світі?

УНСоюз дешевим і модерним життєвим забезпеченням допомагає Вам утримувати Ваші домашні вогнища навіть після втрати батька?

УНСоюз допомагає Вашим дітям здобути високу освіту, уділяючи їм стипендії та забезпечуючи їх студійними грамотами забезпечення, платними при досягненні ними 18-го року життя, отже тоді, як вирішується питання їх високої освіти?

ЯКЩО ВИ ЗНАЄТЕ ЦЕ

чому тоді стільки Вас, Ваших чоловіків і дітей все ще не є забезпеченими в УНСоюзі? Адже привілеєм і обов'язком матері є стояти на сторожі добробуту родини й національного виховання дітей.

МИ КЛИЧЕМО ВАС: Забезпечіть в УНСоюзі цілу Вашу Родину!
Передплатіть „Веселку” та „Свободу”!
Переводіть вакації на Союзівці!

Передплатіть „Веселку” та „Свободу”!
Переводіть вакації на Союзівці!

МИ КЛИЧЕМО ВАС: Забезпечіть в УНСоюзі цілу Вашу Родину!

CONGRATULATIONS
ON THE THIRTIETH ANNIVERSARY & BEST WISHES
FROM
THE CHILDREN OF THE LATE JULIA JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В НЮ ЙОРКУ

В І Т А Є

З 30ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЮ ЙОРКУ

Т А

БАЖАЄ НАЙКАЩИХ УСПІХІВ В ДАЛЬШІЙ КОРИСНІЙ ПРАЦІ

ЗА СТАНИЧНУ СТАРШИНУ

пл. сен. Павло Дорожинський
станичний

ст. пл. Люба Кузишин
писар

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЮ ЙОРКУ

ЩИРО-СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ НАЙКРАЩИХ

УСПІХІВ НА БУДУЧЕ

С К Л А Д А Є

ПЛАСТПРИЯТ В НЮ ЙОРКУ

З НАГОДИ ТРИДЦЯТЬЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ЩИРО ВІТАЄМО

ХВАЛЬНУ ОКРУЖНУ РАДУ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ

УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

І БАЖАЄМО

ДАЛЬШИХ УСПІХІВ НА МАЙБУТНЄ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

УКРАЇНСЬКОГО ЛКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

**ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
АМЕРИКИ**

2 Схід 79-а вулиця, Нью Йорк, Н. Й.

3 нагоди 30-річчя Округної Ради

СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

пересилає

щирі побажання дальших успіхів

Володимир Гнатківський
голова

Василь Мисак
писар

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ В НЬО ЙОРКУ

140 Друга Авеню

Щиро вітає з 30-цять літнім Ювілеєм

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в Нью Йорку

і бажає успіху на майбутнє

Народний Дім винаймає залі на бенкети, балі, весілля, христини
і інші імпрези

Управа

*З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУГИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬО ЙОРКУ*

БАЖАЄМО

багато успіхів в дальшій так корисній праці.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“САМОПОМІЧ”

в Нью Йорку

ОЩАДНОСТІ НА 5% РІЧНО

І БЕЗПЛАТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИСОТИ ОЩАДНОСТІ.

ЩАДНИЧІ СЕРТИФІКАТИ НА ОДИН РІК НА 6 %.

ПОЗИЧКИ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ, ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО ВИСОТИ \$ 10,000.000 БЕЗ ЖАДНОЇ ДОДАТКОВОЇ ОПЛАТИ.

**SELF RELIANCE (N. Y.) FEDERAL CREDIT UNION
98 Second Ave., New York, N. Y. 10003. Tel.: GR 3-7310.**

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР

“ДУМКА”

В НЬО ЙОРКУ

ЩИРО ВІТАЄ

ОКРУЖНУ РАДУ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

В НЬО ЙОРКУ В ЇЇ 30-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

ТА БАЖАЄ

ЯК НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ У ТАК ВІДДАНІЙ

ТА КОРИСТНІЙ ПРАЦІ СЕРЕД НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ

СПІЛЬНОТІ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ

90-96 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J.

Tel.: 201 656-7755

В І Т А Є

З 30-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

ТА БАЖАЄ НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ.

Народний Дім винаймає залі на всі okazji і імпрези

УПРАВА

З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУГИ СУА В НЬО ЙОРКУ

шлемо наш щирий привіт

“САМОПОМІЧ”

558 САМІТ АВЕ. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

- **Господарча солідарність є ключем до зрілости кожного народу.**
- **Через господарчі взаємні дії забуваються найтривкіші спілкування народу, які дозволяють перетривати злидні.**
- **Піддержуймо кожне українське підприємство.**

**З НАГОДИ СВІТЛОГО ЮВІЛЕЮ 30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ**

сердечно вітає і засилає найкращі побажання

О С Е Р Е Д О К С У М А

**ІМ. ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ
В НЬО ЙОРКУ**

*З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК
АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ*

щиро вітаємо і пересилаємо

якнайкращі побажання дальших успіхів у праці.

Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ В НЬО ЙОРКУ

ЩИРО ВІТАЄ

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ ТА БАЖАЄ БАГАТО УСПІХІВ

В МАЙВУТНЬОМУ

УПРАВА

33 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. 10003

AL.: 4-0031

У 30-річчя многогранної діяльності
ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в Нью Йорку

сердечний привіт і найкращі побажання ще більших успіхів в праці
для добра української спільноти й на допомогу нескореному
українському народові на рідних землях в його змаганнях
за краще майбутнє — пересилають

Головна Управа й Управа Відділу ОУА „Самопоміч”
98 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

ОКРУЖНИЙ РАДІ СУА В НЬО ЙОРКУ
щирі побажання
З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ ЇХНЬОЇ ПРАЦІ
та успіхів в майбутньому
с к л а д а є

АРКА

48 — Іст 7-ма вулиця в Нью Йорку
Тел.: 473-3550

Telephone: (212) 254-8779

NOTARY PUBLIC

COMPLIMENTS OF

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY

286 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y. 10009

ESTABLISHED 1920

— OUR 50th YEAR IN BUSINESS —

AIRLINE & SHIP TICKETS • TOURS • HOTELS • CRUISES

VISITS ARRANGED FOR RELATIVES FROM UKRAINE AND POLAND
LARGEST, OLDEST & MOST RELIABLE UKRAINIAN TRAVEL AGENCY FOR
TOURS TO UKRAINE

(Brochures available for our 1971 group tours to Ukraine)
VERA KOWBASNIUK SHUMEYKO ANTHONY SHUMEYKO

З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУГИ СУА В НЬО ЙОРКУ
щирий привіт та сердечні побажання успіхів у дальшій праці

— с к л а д а ю т ь —

СТЕФАНІЯ і ТЕОДОР ЛЕШКО

власники ресторану

111 AVENUE "A"

NEW YORK CITY

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
ВІДДІЛАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ОКРУГИ НЬО ЙОРК
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ ДАЛЬШИХ УСПІХІВ

П Е Р Е С И Л А Є

L. PROC BEAUTY SALON

95 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

TEL. AL 4 - 8675

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

В НЬО ЙОРКУ

Найкращі побажання складає

ЮЛІАН БАЧИНСЬКИЙ

MEAT MARKET & DELICATESSEN

139 — 2nd Avenue, — 166 Avenue "B"

Bet. 8th — 9th St., 10th — 11th St.

New York City, Tel.: CA 8-5590.

*НАЙКРАЦІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ*

Б А Ж А Є

ELIZABETH C. GEBA

REAL ESTATE

STATEN ISLAND, N. Y.

72 Targee Street

Tel.: 981-4600

СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ

і побажання дальших успіхів у Вашій так корисній праці

Щасти Вам Боже

ОЛЬГА і ГРИГОРІЙ СЛИВКА

власники українського ресторану

О Д Е С А

117 Авеню А — Нью Йорк, Н. Й. 10009

СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ ДЛЯ ОКРУГИ С. У. А. В НЬО ЙОРКУ

з нагоди Вашого 30-річчя

пересилають

власники

I. КЕФОР

В. РОГОВСЬКИЙ

OLYMPIA LIQUORS, INC.

87 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10003

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ОКРУЖНОЇ РАДИ

СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ще більше успіхів в корисній праці для української спільноти в ЗДА

бажає

Ольга і Іван Гірний

JOHN'S EXPRESS, SERVICE STATION

631 Bruckner Blvd., Bronx, N. Y. 10455

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

щиро вітає Окружну Раду СУА в Нью Йорку

РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ

власник української крамниці

DELTO SPORTSWEAR CO.

136 First Avenue, between 8th & 9th Streets,

New York, N. Y. 10009 Tel.: 228-2266.

З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

найкращі побажання розвою та успіху

пересилають

Осипа і Ераст Куровицькі

Щирі привітання з нагоди

30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА В НЬО ЙОРКУ

пересилають

Я. ЯРЕМА

В. РОЙОВИЙ

105 Ст. Марке Пл., Нью Йорк, Н. Й.

СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ

і побажання успіхів в праці

ОКРУЖНІЙ РАДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в Нью Йорку складає

ЮРІЙ ВАСИЛИНЮК

власник фірми

Astoria Meat Products, Inc.

PRIME MEATS & POULTRY & PROVISIONS

HOMEMADE BOLOGNAS & SAUSAGES

35-09 Broadway

Long Island City, N. Y. 11106

Bet. 35th & 36th Streets.

Tel. 726-5663

З нагоди 30-цять літнього Ювілею Округи С. У. А. в Нью Йорку

— найкращі побажання —

пересилає крамниця

Е К О

З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

складає привіт та побажання дальших успіхів в праці

МАРІЯ КУШНІР

Sonya's Beauty Salon

86 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y. 10003

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в Нью Йорку
в і т а є
ІЗ 30-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ
Др. НАДІЯ ТЕРЕБУС-КМЕТА

COMPLIMENTS OF

NICHOLAS HAWRYLKO
ATTORNEY AND COUNSELOR AT LAW
34 East Seventh Street, New York, N. Y. 10003
GR 7-1726

COMPLIMENTS OF

WILLIAM CHUPA
LICENSED REAL ESTATE BROKER

ВІТАЄМО ОКРУЖНУ РАДУ С.У.А. В НЬО ЙОРКУ
З НАГОДИ ЇЇ 30-ЦЯТЬ ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
ROMAN PARCELS SERVICE
141 2nd Ave., NEW YORK, N. Y. 10003
GR 5-57430

ОКРУЖНУ РАДУ У ЇЇ 30-РІЧЧЯ
щ и р о в і т а є
ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА
власник
ПОСТІЙНОЇ ГАЛЕРІЇ КАРТИН
„Самопоміч” 98 друга Ав. Н. Й.

З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ
щ и р и й п р и в і т з а с и л а ю т ь
МАРІЯ і ВОЛОДИМИР ЗАКЛИНСЬКІ

ЩИРІ ПРИВІТАННЯ В 30-ЛІТТЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ
П Е Р Е С И Л А Є
МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА
РЕСТОРАН „ОРХІДЕЯ”
145 2nd Ave., New York, N. Y., 10003

ПРИВІТ ВІД ПРИХИЛЬНИКІВ

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ З ЮВІЛЕЄМ
пересилають
ОКРУЖНИЙ РАДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬО ЙОРКУ

М. А. ПИРСЬКІ
FIRST AVENUE INFANTS' — SHILDRENS' WEAR
106 First Ave., New York, N. Y., 10009. Tel.: OR-2980

ОКРУЖНУ РАДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в Нью Йорку
вітає

З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ
B & MEAT PRODUCTS
168 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

З НАГОДИ 30-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
жертвенної праці Округної Ради Союзу Українок Америки
в Нью Йорку пересилає щирий привіт

ІЛЬКО ТАЩУК
Iko's Meat Market
144 FIRST AVE., NEW YORK, N. Y., 10009. Tel.: YU 2-6499

COMPLIMENTS OF

A A L L E E
HARDWARE, HANGER & RACK CORP.
office furniture
OFFICE SHOWROOM
134 West 23rd Street, New York, N. Y. 10010
Tel.: OX. 5-2737 YU. 9-2343

ЩИРИЙ ПРИВІТ ОКРУЖНИЙ РАДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в Нью Йорку з нагоди Ювілею
пересилають

ІВАН і ЗЕНЯ БУНЦЗЯКИ
ВІАСНИКИ МЯСАРНІ
39 PALISADE AVE., YONKERS, N. Y.

В 30-РІЧЧЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬО ЙОРКУ
пересилає щирий привіт

KALYNA MEAT PRODUCTS
494 UNIONDALE, L. I., N. Y. 11553
Tel.: (516) IV 3-8887

COMPLIMENTS

OF A FRIEND

*ЩИРИЙ ПРИВІТ І БАГАТО УСПІХІВ У ПРАЦІ
З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ
УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ*

— С К Л А Д А Ю Т Ь —

ВОЛОДИМИР КВАС і ДАНИЛО СЛОБОДЯН
СОЮЗІВКА

ПЕТРО ЛИТВИН
СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ — КЕРГОНКСОН

ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ „ОРЛИНЕ ГНІЗДО”
ДАРІЯ і АНТІН ХУХРА — КЕРГОНКСОН — 914 626-7248

— **ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ „ВІЛИЙ ДІМ”**
СТЕФАНІЯ і ІВАН КРИНИЦЬКІ — АКОРД — 914 626-2311

ОСЕЛЯ — МОТЕЛЬ „МАРТА”
КАТЕРИНА і ЯРОСЛАВ РОСОЛА, КЕРГОНКСОН — 914 626-3851

РЕСТОРАН “LOG CABIN”
ОЛЯ і ЗЕНОН САВЧУКИ — КЕРГОНКСОН

АВТОГРАФИ

АВТОГРАФИ

